

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน
ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

นายสวภพ เทพกสิกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES FOR STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT ACCORDING TO THE
STRENGTHENING SCHOOL FAMILY AND COMMUNITY ENGAGEMENT
FOR SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 10

Mr. Sawaphob Debkasikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2016
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการ
เสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว
และชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

โดย

นายสวภพ เทพกลีกุล

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ เจริญกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

สวภพ เทพสิกุล : แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (GUIDELINES FOR STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT ACCORDING TO THE STRENGTHENING SCHOOL FAMILY AND COMMUNITY ENGAGEMENT FOR SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 10) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์, 246 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 3) นำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ประชากรในการวิจัยได้แก่ โรงเรียน จำนวน 60 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน ครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนชุมชนและตำแหน่งผู้ปกครอง และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 รวม 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1) กรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนประกอบด้วย 1) งานสำมะโนนักเรียน 2) งานรับและลงทะเบียนนักเรียน 3) งานกิจกรรมนักเรียน 4) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน 5) งานวินัยและความประพฤติของนักเรียน และ 6) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนประกอบด้วย การทำงานเป็นกลุ่ม แผนปฏิบัติงานประจำปี การติดต่อสื่อสาร การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การร่วมมือกับชุมชน และการประเมินผล

2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าสูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกด้าน โดยมีสภาพปัจจุบันเรียงลำดับ ดังนี้ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานบริการและสวัสดิการนักเรียน งานวินัยและความประพฤติ งานกิจกรรมนักเรียน งานรับและลงทะเบียนนักเรียน และงานสำมะโนนักเรียน ตามลำดับ เช่นเดียวกับสภาพที่พึงประสงค์

3) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตามลำดับความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านงานสำมะโนนักเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนควรประสานงานระหว่างผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลนักเรียนและจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็น และด้านงานวินัยและความประพฤติ โดยผู้บริหารโรงเรียนควรร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสอดส่องพฤติกรรมนักเรียน กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในงานดังกล่าว สื่อสารและจูงใจโดยวิธีที่หลากหลาย รวมทั้งให้บริการความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา บริหารการศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2559

5783450427 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS: STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT / SCHOOL FAMILY AND COMMUNITY ENGAGEMENT / SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 10

SAWAPHOB DEBKASIKUL: GUIDELINES FOR STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT ACCORDING TO THE STRENGTHENING SCHOOL FAMILY AND COMMUNITY ENGAGEMENT FOR SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 10. ADVISOR: WALAI PORN SIRIPROM, Ph.D., 246 pp.

This research was conducted using a descriptive research method. The objective of this research were 1) To study the framework of the student affairs management and the framework of school family and community management 2) To study the actual state and the desirable state of the student management according to the strengthening school family community engagement for secondary schools under the secondary Education service area office 10 3) To present the student management according to the strengthening school family community engagement for secondary schools under the secondary Education service area office 10. The population of this study consisted of 60 secondary schools under the secondary Education service area office 10. The research instrument used in this study was assessments questionnaires and interview , 77.12 % questionnaires were returned. The data analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and $PNI_{Modified}$ and content analysis. The findings indicated that.

1. The conceptual framework for the Student Affairs Management composed of Student Census, Student Admission, Students' Extracurricular Activities, Student Services and Welfare, Student Discipline and Behavior, and Student Governance and Assistance Work. The conceptual framework of the School Family and Community Engagement composed of Teamwork, Annual Action Plans, Communication, Decision Making, Collaborating with Community , and Evaluation.

2. The actual state and the desirable state of the student management according to the strengthening school family and community engagement for secondary schools under the secondary Education service area office 10 in term of the overall and most of characteristic were practiced at high level. Considering each characteristic of the actual state, it was found that the highest mean score is Student Governance and Assistance Work and followed with Student Services and Welfare, Student Discipline and Behavior, Students' Extracurricular Activities, Student Admission, and the lowest mean score is Student that was the same as the desirable state.

3. The enhancement guideline for the student management according to the strengthening school family community engagement for secondary schools under the secondary Education service area office 10 that higher than the average as follow : Student Census, the directors should arrange the meeting and contact with the committees and the community surrounded and Student Discipline and Behavior; the directors should decide the specific rules and roles and let them use the multimedia or various methods to provide the information.

Department: Educational Policy Management and Student's Signature

Leadership

Advisor's Signature

Field of Study: Educational Administration

Academic Year: 2016

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงในการช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆและอีกทั้งเป็นกำลังใจให้ทุกอย่างสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณา ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาของแบบ สอบถามตลอดจนให้คำแนะนำเป็นประโยชน์อย่างมากในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา และคณาจารย์ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ทั้งนี้ขอขอบคุณสำหรับกำลังใจของนายสุทธิโรจน์ ชวนไชยกุล ที่มอบความห่วงใยและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด รวมทั้งเพื่อนนิสิตระดับมหาบัณฑิต ในเวลา รุ่น 52 และรุ่นที่ระดับดุสิตบัณฑิตทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ที่ได้ให้ความรู้ข้อคิดเห็นต่างๆจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้

ขอบพระคุณมารดาของข้าพเจ้า นางพิชพร จงประเสริฐ สำหรับกำลังใจและความรู้ ข้อคิดเห็นต่างๆจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องสักการะแด่สิ่งศักดิ์สิทธิ์รวมทั้งสักการะคุณแคบิตามารดาครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
การนำเสนอผลการวิจัย.....	12
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน.....	14
1.1 การบริหารกิจการนักเรียน.....	14
1.1.1 ความหมายของกิจการนักเรียน.....	14
1.1.2 ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน.....	16
1.1.3 จุดมุ่งหมายของการบริหารกิจการนักเรียน.....	17
1.1.4 ขอบข่ายของงานบริหารกิจการนักเรียน.....	18

ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	39
2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน....	39
2.2 ความหมายความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	42
2.3 องค์ประกอบความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	44
2.4 การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนในทัศนะของ นักการศึกษาและนักพัฒนา.....	46
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	83
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	92
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	92
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนตาม แนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10	94
ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่น ผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.....	101
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
ตอนที่ 1 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและแนวคิดการเสริมสร้าง ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	104
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการ บริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.....	108
ตอนที่ 3 ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความ ยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.....	129
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	141

สรุปผลการวิจัย	141
อภิปรายผล	151
ข้อเสนอแนะ	167
รายการอ้างอิง.....	171
ภาคผนวก	174
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบกรอบแนวคิดในการวิจัย รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และรายงานผู้ทรงคุณวุฒิให้การสัมภาษณ์	175
ภาคผนวก ข ผลการประเมินกรอบแนวคิด.....	179
ภาคผนวก ค ผลการประเมิน IOC	186
ภาคผนวก ง แบบประเมินกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและการเสริมสร้างความยึด มั่นผูกพัน ระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 และแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของ แบบสอบถามงานวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้าง ความยึดมั่นผูกพัน ระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต10.....	202
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ ของการบริหาร กิจการนักเรียนตามแนวคิด การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน ระหว่างโรงเรียนครอบครัว และชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ...	220
ภาคผนวก ฉ แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้าง ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา เขต 10.....	244
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	246

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์กรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน.....	22
ตารางที่ 2.2 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การทำงานเป็นกลุ่ม).....	69
ตารางที่ 2.3 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (แผนปฏิบัติงานประจำปี).....	71
ตารางที่ 2.4 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การติดต่อสื่อสาร).....	73
ตารางที่ 2.5 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ)	74
ตารางที่ 2.6 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การร่วมมือกับชุมชน)	76
ตารางที่ 2.7 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การประเมินผล).....	78
ตารางที่ 2.8 ตารางสังเคราะห์ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	80
ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูล	95
ตารางที่ 3.2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	99
ตารางที่ 3.3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	100
ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน	104
ตารางที่ 4. 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน.....	106
ตารางที่ 4.3 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียนและครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน	108

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่งตัวแทนชุมชนและ ตำแหน่งผู้ปกครอง.....	109
ตารางที่ 4.5 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน	111
ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการ นักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวม	112
ตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการ นักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานสำมะโนนักเรียน	114
ตารางที่ 4.8 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่น ผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน.....	116
ตารางที่ 4.9 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่น ผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานกิจกรรมนักเรียน.....	119
ตารางที่ 4.10 สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่น ผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน.....	122
ตารางที่ 4.11 สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่น ผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน...	125
ตารางที่ 4.12 สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่น ผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	127

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบความคิดของงานวิจัย..... 7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาชุมชนสังคมและประเทศชาติอย่างยั่งยืนโดยยึดหลักการศึกษาคือสำคัญเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จากการศึกษาที่เปรียบเสมือนรากฐานสำคัญของการพัฒนาสังคม และประชาคมโลกในทุกด้าน ก่อให้เกิดสังคมแห่งภูมิปัญญาการเรียนรู้และสมานฉันท์ เอื้ออาทรต่อกันตามแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ(พ.ศ.2545-2559) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งจุดประสงค์ในการจัดการศึกษานั้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งการพัฒนาในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553; 15-16) ทั้งนี้สังคมไทยในอดีตเป็นสังคมที่หล่อหลอมเด็กไทยให้เกิดคุณค่าการเป็นผู้สืบทอดทางศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี การเติบโตใหญ่ขึ้นเพื่อการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติในอนาคต เด็กเป็นเสมือนดวงตาดวงใจของพ่อแม่ เป็นสมาชิกในชุมชนครอบครัวญาติลูกหลานที่ต้องช่วยกันดูแลเอาใจใส่ปกป้องคุ้มครองกันอย่างเต็มที่ท้องค้ประกอบและสิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้นได้หล่อเลี้ยงให้เด็กไทยในอดีตให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรืออยู่ในความรับผิดชอบของสังคม ลักษณะมีกระบวนการที่สังคมเป็นผู้กำหนดอย่างงดงาม เกิดคุณค่า สร้างคุณภาพ คุณลักษณะของเด็กไทย (ธีรยุทธ บุญมี, 2547) ทว่าในปัจจุบันได้มีปัญหาเด็กและเยาวชนต่างๆ เช่น ปัญหายาเสพติด เพศเสรี วัตถุนิยม ความรุนแรงในพฤติกรรมและอารมณ์ ฯลฯ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากสภาพของสังคมในปัจจุบันทั้งสิ้น เพื่อดูแลปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากปัญหาดังกล่าว รวมทั้งพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีสุขภาพกาย และจิตดี มีสติปัญญาเข้มแข็งและเติบโตเป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นหน้าที่หลักของคนในสังคมควรตระหนักและร่วมกันรับผิดชอบ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย:ออนไลน์)

จากสาระซึ่งกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และกระทรวงศึกษาธิการ (2548) ได้กำหนดความสำคัญต่อการสร้างโอกาสของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรในท้องถิ่น และขอขยายงานกิจการนักเรียนซึ่งกำหนดให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อ

พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ทว่าความมีส่วนร่วมของชุมชน ในอดีตและปัจจุบันค่อนข้างไม่ชัดเจนในบทบาท หน้าที่ในความมีส่วนร่วมเท่าที่ควร ตัวอย่างเช่น การกำหนดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาได้ มีการระบุไว้ในนโยบายของสถานศึกษาดังกล่าวแล้ว แต่ไม่สามารถแสดงออกมาได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ในด้านกระแสสังคม ชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการศึกษาแต่ชุมชนส่วนใหญ่ตระหนักว่าตนเองไม่มีศักยภาพมากพอที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมหรือร่วมกันจัดการศึกษาให้แก่โรงเรียนต่างๆได้มากเท่าที่ควร ในด้านครอบครัว ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะตระหนักว่าตนเองไม่มีทักษะมากพอที่สามารถช่วยเหลือโรงเรียนในด้านการพัฒนาผู้เรียนได้เท่าที่ควร (ไผท สุทธิสุนทร, 2543; แสงทอง ภูศรี, 2545; กรองแก้ว พูลเพิ่มพันธ์, 2557) และผู้ปกครองส่วนใหญ่จะตระหนักเสมอว่าความรับผิดชอบต่อในภาระหน้าที่ของตนเป็นสิ่งที่สำคัญมากกว่าการคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมเพื่อดูแลรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้แก่บุตรของตน (แสงทอง ภูศรี; 2545: 3)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทั้งจากผู้ปกครองและชุมชนเองส่งผลต่อสถานศึกษาส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับสถานศึกษาในระดับการปฏิบัติ นั่นคือการกำหนดให้ผู้ปกครองและชุมชนมีหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นไปตามนโยบายของสถานศึกษาและภาครัฐกำหนดเพียงเท่านั้น แต่อำนาจในการตัดสินใจที่แท้จริงส่วนใหญ่ยังคงเป็นของสถานศึกษา ทั้งในด้านการจัดการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดให้เป็นไปเพื่อสร้างความสำเร็จที่ดีให้แก่สถานศึกษาเองหรือให้แก่ตัวผู้เรียนเพียงแต่อย่างเดียว ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและระบบการดูแลนักเรียนอย่างมีส่วนร่วมจึงไม่ปรากฏขึ้นในปัจจุบัน (ประเวศน์ วัชสี, 2539: 4; Alwan, 2011) ทั้งนี้ปัญหาที่ตามมาซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคม ได้แก่ ความสำนึกรักในชุมชนของตนมีน้อยลง ความอบอุ่นในครอบครัวของสังคมในปัจจุบันมีน้อยลง (สามารถ กมขุนทด, 2548; อุทัย ดุลยเกษม, 2545) จากสภาพปัญหาดังกล่าว เมื่อคำนึงถึงในระดับประเทศ เมื่อแต่ละท้องถิ่นขาดความรักและผูกพันต่อชุมชนของตน ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องในแต่ละชุมชน ความเป็นปึกแผ่นในสังคมระดับประเทศก็ส่งผลตามมาเช่นกัน

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและสมาชิกของชุมชน ต่างตระหนักว่าการจัดการศึกษาและการดูแลนักเรียนเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนและครูผู้สอนเพียงเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนสามารถให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้การพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้นเกิดขึ้นได้ เนื่องด้วยผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเองเป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และศักยภาพที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและบูรณาการเกิดเป็นนวัตกรรมให้แก่สถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ (สามารถ กมขุนทด, 2548)

นักการศึกษาส่วนใหญ่เห็นถึงบทบาททางครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสิ่งที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษา จำเป็นต้อง

ตระหนักถึงความต้องการของชุมชนและครอบครัว การสร้างความศรัทธาในสถานศึกษาหรือโรงเรียน และครู รวมทั้งการได้รับผลประโยชน์ร่วมกันทั้งครอบครัว ชุมชนและโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาร่วมกันของแต่ละฝ่าย อาทิ ครู บุคลากรทางการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน และหน่วยงานส่วนท้องถิ่นต่างๆ จะต้องเกิดจากความความสัมพันธ์ที่ระหว่างกัน การเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการร่วมกันรับผิดชอบในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียน และการมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน (Well-Being) ทั้งนี้ในประสิทธิภาพของการมีส่วนร่วมที่จะเกิดขึ้นได้นั้น การสร้างความผูกพันซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่จำเป็น(บงกช วงศ์หล่อสายชล, 2555) โดยการสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างกัน (Engagement) สามารถปรากฏออกมาในรูปแบบของความสัมพันธ์ (Relations) ซึ่งเกิดขึ้นจากการให้ขวัญและกำลังใจต่อกันจากทุกฝ่ายจนก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันและการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพได้ การสร้างความรู้สึถึงความเป็นเจ้าของร่วมกัน (Ownership)การกำหนดการตัดสินใจร่วมกันจากทุกฝ่าย (Decision Making) รวมถึงการให้เกียรติต่อความเป็นผู้นำจากทุกฝ่าย (Shared Leadership) ซึ่งสามารถผลักดันให้ดำเนินงาน ต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนการเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน จะสามารถประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดร่วมกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนนั้น จะทำให้โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ที่มีจุดประสงค์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน (Student Achievement)ร่วมกันตลอดจนทุกฝ่ายสามารถได้ประโยชน์จากการกระบวนกรสร้างความยึดมั่นผูกพันดังกล่าวได้อีกด้วย (Epstein, 2011; Fan&Chen, 2001; Sheldon, 2011; Redding, 2011; Alwan, 2014; Rhim, 2011)

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และเพชรบุรีจากสถานการณ์ปัญหาเรื่องเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน นับได้ว่ามีเปลี่ยนแปลง ไปสู่ทิศทางที่ซับซ้อนและรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทั้งในสถานการณ์ปัญหาเดิมที่ยังคงซ้ารอยอยู่อย่างไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะปัญหาสุขภาพอนามัย การขาดโอกาสทางการศึกษา การถูกละเลยทอดทิ้งจากพ่อแม่ผู้ปกครอง การตกเป็นเหยื่อ ของความรุนแรงในครอบครัว และการมีชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมหรือ อยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงและล่อแหลมต่อการเกิดปัญหาต่าง ๆ พร้อม ๆ กับการเกิดปรากฏการณ์ในรูปแบบใหม่ ๆ ที่ยากแก่การจัดการในชุมชน ในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555 – 2559 ระบุสถานการณ์พัฒนากลุ่มเด็กที่ต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ ที่สภาวะการณ์ของครอบครัวไทยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบและโครงสร้าง เนื่องจาก พ่อแม่ผู้ปกครอง จำนวนมากต้องไปทำงานนอกถิ่นฐาน สภาวะครอบครัวดังกล่าวทำให้มีเด็กจำนวนมากที่ต้องตกอยู่ในสภาวะที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร จึงทำให้เด็กเกิดปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ เด็กติดยาเสพติด เด็กถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพัง เด็กเร่ร่อน เด็กถูกรุ้รทำ ความรุนแรง เด็กถูกละเมิดทางเพศ การตั้งครรภในวัยรุ่น การตกเป็น

เหยื่อการบริโภควัตถุดิบ นอกจากนั้นยังมีเด็กในสังคมที่เป็นเด็กไร้รัฐไร้สัญชาติ เด็กถูกแรงงานต่างด้าว หรือเด็กที่ไม่มีสถานะบุคคลหรือหลักฐานการเกิด เป็นต้น เด็กเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองจากความร่วมมือส่วนร่วมกันระหว่างเครือข่ายของครอบครัว โรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสมาชิกในชุมชน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรสาคร, ออนไลน์; สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรสงคราม, ออนไลน์; สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเพชรบุรี, ออนไลน์) โดยความร่วมมือส่วนร่วมกันระหว่างเครือข่ายของครอบครัว โรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสมาชิกในชุมชนควรคำนึงถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานร่วมกัน ทั้งนี้สภาพปัญหาดังกล่าว มีสาเหตุมาจากสภาพทางครอบครัวที่ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและองค์กรต่างๆในชุมชนของจังหวัดที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางอุตสาหกรรมมากเกินไป จนละเลยบทบาทในการร่วมกันพัฒนาการศึกษา(สรานุกัทร อนุมติราชกิจ, 2557) ซึ่งเมื่อคำนึงถึงแนวทางการแก้ปัญหาตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน แนวทางดังกล่าว มีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้จังหวัดสมุทรสาครซึ่งได้แก่ การจัดอบรมเรื่องความรู้ในการเลี้ยงดูบุตรธิดาจากผู้เชี่ยวชาญ (Parenting) รูปแบบการสื่อสารระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพ (Communication) การสร้างความสนทนสนมให้เกิดขึ้นจากทุกฝ่าย (Face to Face) รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในชุมชนเกิดการตระหนักถึงบทบาทในการร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกัน ผ่านความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของร่วมกัน (Ownership) เป็นต้น

ภาพสะท้อนของภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียน ซึ่งเป็นสถานที่หล่อหลอมนักเรียนให้มีวิชาความรู้ ประพฤติตนตามวินัยและเป็นคนดี ซึ่งนักเรียนใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนรองลงมาจากที่บ้าน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จะต้องให้ความสนใจในการเข้าไปร่วมแก้ไขปัญหารวมทั้งให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมที่สามารถทำลายเด็กและเยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติการบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนป้องกันแก้ไขพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนรวมทั้งการสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ตลอดจนการควบคุมดูแลนักเรียนให้มีพฤติกรรมเป็นไปในทางที่พึงประสงค์ (วาทยุทธ พุทธพรหม, 2555: 4) การบริหารกิจการนักเรียนจึงถือว่ามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับการพัฒนาเยาวชนโดยตรง ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งที่จะต้องจัดและดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนให้มีความก้าวหน้าต่อเนื่องและเอาใจใส่ให้งานบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งหมายถึง นักเรียนแต่ละคนจะต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแล ตลอดจนมีพัฒนาการในทุกๆด้านพร้อมกันอย่างเต็มที่ โดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนซึ่งได้แก่ โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งต้องให้ความสำคัญของการที่จะต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนที่เป็นอนาคตของชาติ พร้อมทั้งการสร้าง

ความมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองและชุมชน โดยตระหนักถึงความผูกพันในการมีส่วนร่วมที่จะแก้ปัญหา ดังกล่าวให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป (รุจิรา ปันงา, 2545; บงกช วงศ์หล่อสายชล, 2555)

แนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เป็นกระบวนการที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน โดยตระหนักถึงความรับผิดชอบและผลลัพธ์ ในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนรวมทั้งกิจกรรมซึ่งช่วยเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันให้เกิดขึ้นในทุกฝ่าย ได้แก่ การกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนอย่างร่วมกัน (Decision Making) การสร้างภาวะผู้นำร่วมกันจากตัวแทนของแต่ละกลุ่ม (Shared Leadership) การให้ความรู้ในการดูแลบุตรธิดาของผู้ปกครองในแต่ละครอบครัว (Parenting) รวมทั้งการร่วมกันประเมินผลสำเร็จในการจัดการศึกษาจากทุกฝ่าย (Evaluate) เป็นต้น ดังนั้นการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันดังกล่าว สามารถช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนซึ่งเกิดจากครอบครัว ได้แก่ การขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองที่บ้าน รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากสภาวะแวดล้อมในสังคมที่นักเรียนอาศัยอยู่ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม สภาพแวดล้อมที่เสี่ยงและล่อแหลมต่อการเกิดปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเอง ได้แก่ ปัญหาสุขภาพอนามัย การขาดโอกาสทางการศึกษาซึ่งหากการบริหารโรงเรียนหรือการบริหารกิจการนักเรียนยึดหลักแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นดังที่กล่าวมาแล้วได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำถามการวิจัย

1. กรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นอย่างไร
2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นอย่างไร
3. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

กรอบแนวคิดการวิจัย

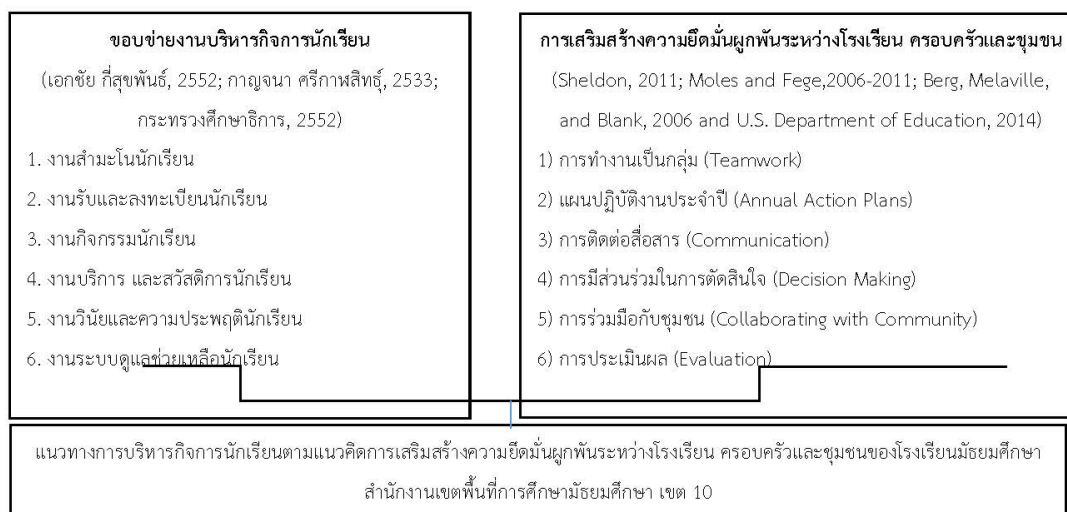
ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดกรอบแนวคิดได้ดังต่อไปนี้

1. ขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2552; กาญจนา ศรีภาพสิทธิ์, 2533; กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ได้แก่
 - 1.1 งานสำมะโนนักเรียน
 - 1.2 งานรับและลงทะเบียนนักเรียน
 - 1.3 งานกิจกรรมนักเรียน
 - 1.4 งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน
 - 1.5 งานวินัยและความประพฤตินักเรียน
 - 1.6 งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) (Sheldon, 2011; Moles and Fege, 2006-2011; Berg, Melaville, and Blank, 2006 and U.S. Department of Education, 2014) ได้แก่
 - 2.1 การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork)
 - 2.2 แผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans)
 - 2.3 การติดต่อสื่อสาร (Communication)
 - 2.4 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)

2.5 การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community)

2.6 การประเมินผล (Evaluation)

โดยสามารถสรุปได้ตามภาพที่ 1.1 กรอบความคิดของงานวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบความคิดของงานวิจัย

นิยามศัพท์

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง แนวหรือวิธีการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียน เป็นการช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติพัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพของนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน นอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียน เป็นการช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติพัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพของนักเรียนสามารถพัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพของนักเรียน ประกอบไปด้วย 1)งานสำมะโนนักเรียน 2)งานรับและลงทะเบียนนักเรียน 3)งานกิจกรรมนักเรียน 4)งานบริการและสวัสดิการนักเรียน 5)งานวินัยและความประพฤตินักเรียนและ 6)งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

งานสำมะโนนักเรียน หมายถึง การประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจและจัดสำมะโนนักเรียนที่เข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษารวมทั้งจัดระบบและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศจากการทำสำมะโนนักเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

งานรับและลงทะเบียนนักเรียน หมายถึง การวางแผนเพื่อรับนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยประกาศรับสมัครและผลการสอบคัดเลือกนักเรียนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการช่วยเหลืองานรับนักเรียนในวันรับสมัครนักเรียนลงทะเบียนนักเรียนในวันรับสมัครนักเรียนจัดทำทะเบียนนักเรียนโดยรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่จำเป็นและมีความเป็นปัจจุบัน

งานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความสนใจและความสามารถของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่ารวมทั้งพัฒนาความเป็นผู้นำให้แก่ นักเรียน โดยการวางแผน ดำเนินการและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน อย่างส่วนร่วมกันระหว่าง โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

งานบริการและสวัสดิการนักเรียน หมายถึง การให้บริการความช่วยเหลือนักเรียนเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน อำนวยความสะดวกสบายให้แก่ นักเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียนส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียนป้องกัน ไร้อภัย อุบัติเหตุและสิ่งเสพยาเสพติดมาสู่นักเรียนและส่งเสริมสุขภาพกายและใจของนักเรียน รวมทั้งแนะ แนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต

งานวินัยและความประพฤตินักเรียน หมายถึง การกำกับดูแล รักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียนให้สามารถควบคุมดูแลตนเองและสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข มีความสามารถในการปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้อง สร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียนรู้ของนักเรียน

งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน และแก้ไขสถานการณ์ ตลอดจนช่วยเหลือและประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ รวมทั้งร่วมมือและส่งเสริมให้ ผู้ปกครองมีความรัก ความเข้าใจ เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานและเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน

การเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน หมายถึง กระบวนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน โดยตระหนักถึงความรับผิดชอบและผลลัพธ์ ในการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนผ่านกิจกรรมทั้งในและนอกเหนือจากหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย 1) การทำงานเป็นกลุ่ม 2) แผนปฏิบัติงานประจำปี 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5) การร่วมมือกับชุมชน และ 6) การประเมินผล

การทำงานเป็นกลุ่ม หมายถึง การสร้างกลุ่มการทำงานร่วมกัน (Action Team) ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการร่วมกันปฏิบัติงาน

แผนปฏิบัติงานประจำปี หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติการจากการรวบรวมข้อมูล และกำหนดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน โดยความร่วมมือร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การสื่อสารระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นแก่ทุกฝ่ายและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในกิจกรรมที่ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ (Committee) เพื่อตัดสินใจและวางแผนกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน สร้างความเป็นผู้นำ(Leadership)ให้เกิดขึ้นแก่ทุกฝ่าย

การร่วมมือกับชุมชน หมายถึง ความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยวิธีการชุมชนในด้านการพัฒนาความรู้และความสามารถตามความสนใจของชุมชนดังกล่าวผ่านกิจกรรมของโรงเรียน รวมทั้งพัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิกในชุมชนโดยการเป็นอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือในงานกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน

การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบและติดตามผลระหว่างการดำเนินงานประเมินผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมดังกล่าว โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลดังกล่าวได้รวบรวมข้อมูลเพื่อปรับปรุงและแก้ไขให้การดำเนินงานที่ปฏิบัติร่วมกันมีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

รองผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ดูแลงานบริหารกิจการนักเรียนและมีส่วนเกี่ยวข้องในงานบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง ครูที่เป็นหัวหน้างานบริหารกิจการนักเรียน หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในงานบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ครู หมายถึง ครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

นักเรียน หมายถึง นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 หรือระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่ทำกิจกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้แก่ ประธานนักเรียน ประธานกิจกรรมนักเรียน หัวหน้าห้อง รองหัวหน้าห้อง หรือนักเรียนดีเด่น

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ซึ่งได้แก่ โรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 60 โรงเรียน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2552) กาญจนา ศรีภาพสิทธิ์ (2533) และกระทรวงศึกษาธิการ (2552) และแนวทางการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ตามแนวคิดของ Sheldon (2011) Moles and Fege (2006-2011) Berg, Melaville, and Blank (2006) และ U.S. Department of Education (2014)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน จัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนที่เสริมสร้างการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

3. ครูสามารถเข้าใจถึงกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในงานกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

4. นักเรียนสามารถเข้าใจถึงแนวทางการได้รับความรู้ที่อยู่นอกเหนือหลักสูตร เช่น แนวทางการประกอบอาชีพ หรือแนวทางการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย รวมทั้งความรู้ในด้านการประพฤติตนเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนสามารถเข้าใจถึงกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในงานกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงบรรยาย มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษากรอบแนวคิดในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน และการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยนำมาเป็นร่างกรอบแนวคิดในการวิจัย จากนั้นนำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิด จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน และการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ฉบับ

2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 จำนวนทั้งสิ้น 60 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ดูแลหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในงานกิจการนักเรียน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน ครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ 3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 รวมทั้งหมด 324 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

1) แบบสอบถามสำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ดูแลหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในงานกิจการนักเรียน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียนและครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ

2) แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชน จำนวน 1 ฉบับ

3) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic Analysis) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) การหาค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Variable)

3. นำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ในการบริหารโรงเรียน

นำข้อมูลจากแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการหาค่าความต้องการจำเป็น $PNI_{Modified}$ เพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 และดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย คำนิยามศัพท์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 และขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและแนวความคิดเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวความคิดเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 และตอนที่ 3 ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวความคิดเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล ประกอบด้วย 1) กรอบแนวคิดในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวความคิดเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 2) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวความคิดเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 3) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวความคิดเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยนำเสนอตามลำดับความต้องการจำเป็นที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลสรุปแนวคิดและนำเสนอเนื้อหาที่ครอบคลุมถึงสาระที่สำคัญเกี่ยวกับ ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน แนวคิดในการวิจัยครั้งนี้สาระสำคัญ ประกอบด้วยเนื้อหาที่สำคัญทั้งหมด 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน

1.1 การบริหารกิจการนักเรียน

1.1.1 ความหมายของกิจการนักเรียน

จากการศึกษาในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการต่างๆ ผู้วิจัยสามารถสรุป ความหมายของกิจการนักเรียนได้ดังต่อไปนี้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520: 6) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่ นอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตร ซึ่งสามารถพัฒนาความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละ คน และส่งเสริมการดำเนินชีวิตของนักเรียนให้อยู่ในชุมชนของตนได้ตามระบอบประชาธิปไตย

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2533: 550) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน คืองานที่มุ่งเน้นการ สร้างคุณสมบัติสำคัญหลายประการ ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ซึ่งได้แก่ คุณสมบัติด้านการมีวินัยใน ตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต เชื่อมั่นในตนเอง มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม พุดเป็น ฟังเป็น เป็น นักคิดนักทำ อยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยงานกิจการนักเรียน (Student Personel) จะต้องสนองความต้องการและความมุ่งหวังของนักเรียนและชุมชนได้อย่างกว้างขวาง

ดำรง ประเสริฐกุล (2542: 2) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียน จัดให้แก่นักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถต่างๆ ทั้งในด้านวิชาการและด้านอื่นๆ ของนักเรียนรวมทั้ง อำนวยความสะดวกและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักเรียนกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ

สันติ นิลหมื่นไวย (2546 : 9) ได้กล่าวถึงงานกิจการนักเรียนว่า เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นตามปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนทุกคนให้มีความก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จและมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนและในสังคม ให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ความสามารถ หรือความถนัดเฉพาะตนของนักเรียนทั้งในด้านวิชาการและด้านอื่นๆ ให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวนักเรียน

ชาญวิทย์ โสภิตะชา (2546 : 11) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นตามปกติและมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะตนของนักเรียนแต่ละคน ให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดทั้งในโรงเรียนและเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานในอนาคตอีกด้วย

จรัญ ชูชื่น (2547 : 13) ได้ให้ความหมายการบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับตัวนักเรียน และกิจกรรมนักเรียนทั้งหมดที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนเพียงเท่านั้น แต่เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติพัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพของผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านวิชาการอีกด้วย

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2552: 20) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาซึ่งได้แก่ งานรับนักเรียน การทำสำมะโนนักเรียน งานสวัสดิการอื่นๆ และงานด้านระเบียบวินัยและคุณประพฤตินักเรียน โดยเป้าหมายหลักสำคัญของงานกิจการนักเรียน ได้แก่ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และการดำรงชีวิตในสังคมให้มีความสุข

Stroup (1965) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน คือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการต่างๆ ของนักเรียนภายใต้การแนะนำอย่างถูกวิธีมีระบบระเบียบ และอยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา โดยไม่มีการให้คะแนน

Carter (1973) กล่าวว่า กิจการนักเรียน คือโปรแกรมและการดำเนินงานซึ่งนักเรียนหรือสถาบันการศึกษาจัดขึ้นเพื่อสร้างความเพลิดเพลินเพิ่มพูนความรู้ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความสามารถความสนใจไม่มีการให้คะแนนต้องจัดหาเงินเพื่อดำเนินการเองและอยู่ภายใต้การควบคุมของสถานศึกษา

Athas, Oaks, and Kennedy-Phillips (2013 : 61) กล่าวว่า กิจการนักเรียน คือ การส่งเสริมการพัฒนาด้านการศึกษาของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างตลอดชีวิต (Long life Learning) และส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น (Well-Being)

Browne, Speed and Walker (2015) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน คือ การบริการและการให้ความช่วยเหลือในการบริการทางการศึกษาแก่นักเรียนของสถานศึกษา โดยตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ตรงตามที่นักเรียนต้องการ (Students' Need) โดยความสำเร็จในงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาจะขึ้นอยู่กับความสามารถของสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่มีอย่างหลากหลายได้

โดยสรุปงานกิจการนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยโรงเรียนจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ รวมทั้งพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน โดยนักเรียนมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและตอบสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน รวมทั้งเป็นการช่วยเหลือนักเรียนให้มีความพร้อมในการเล่าเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ สามารถดำรงตนอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.1.2 ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน

จากการศึกษาในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการต่างๆ ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการบริหารกิจการนักเรียนได้ดังต่อไปนี้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520: 6) กล่าวว่า งานบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานที่ส่งเสริมการพัฒนานักเรียนให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมของตนได้ตามระบอบประชาธิปไตย โดยผู้บริหารจำเป็นต้องประสานงานระหว่างโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ในการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อสร้างกิจกรรมในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนนอกเหนือจากหลักสูตร

กาญจนา ศรีกาฬสิทธิ์ (2533: 556) กล่าวว่า งานบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานที่มีขั้นตอนอันได้แก่ การวางแผน การจัดระเบียบงาน การดูแลควบคุมให้ดำเนินไปตามแผนตลอดจนการประเมินผลงาน ในงานกิจการนักเรียน โดยผู้บริหารต้องคำนึงถึงความต้องการจากทุกฝ่าย ซึ่งได้แก่ ผู้ปกครอง ครู นักเรียนและชุมชน

กัญญา สาธร (2516: 204) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารและการนิเทศบรรดากิจการต่างๆทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียน การบริหารกิจการนักเรียนเริ่มตั้งแต่การสำรวจนักเรียนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์บังคับตามพ.ร.บ. ประถมศึกษา การรับเข้านักเรียน การแบ่งกลุ่มแบ่งชั้น กิจกรรมนอกหลักสูตรทั้งหลายที่นักเรียนจัดทำตลอดจนบริการต่างๆ ในด้านสวัสดิการที่โรงเรียนจัดให้แก่แก่นักเรียน

เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531: 2 -3) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา คือการกระทำกิจการทุกอย่างในโรงเรียนเพื่อช่วยพัฒนาให้นักเรียน ได้บรรลุตามจุดหมายที่โรงเรียนต้องการ

ได้แก่ งานที่ช่วยพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นพลเมืองดี มีคุณค่าต่อสังคมส่วนรวมและประเทศชาติ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551: 41) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหาร และนิเทศ งานกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียน โดยเป็นการบริหารกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมของตนได้อย่างมีความสุข

Campbell and Corbally (1966: 149-154) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียนเป็นการบริการนักเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

Carter (1973: 563) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน คือ การบริการของสถาบันแก่นักเรียนที่เป็นรายบุคคลและรายกลุ่มในแง่ของการให้คำปรึกษาการบริหารและสวัสดิการของนักเรียน เช่น การแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพการจัดหางานการบริการหอพัก และการให้คำปรึกษาแก่องค์การนักศึกษา

Athas, Oaks, and Kennedy-Phillips (2013 : 62)กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียนคือการวางแผน ดำเนินการและประเมินผล ในการช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนในด้านการศึกษาและความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน

โดยสรุปการบริหารกิจการนักเรียนว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดเกี่ยวกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นการบริการนักเรียน โดยจะเริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าโรงเรียน จนกระทั่งนักเรียนจบออกจากโรงเรียนไปแล้วทั้งนี้ในการบริหารกิจการนักเรียนดังกล่าวต้องตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนด้วย

1.1.3 จุดมุ่งหมายของการบริหารกิจการนักเรียน

จากการศึกษาในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการต่างๆ ผู้วิจัยสามารถสรุปจุดมุ่งหมายของการบริหารกิจการนักเรียนได้ดังต่อไปนี้

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์(2520: 8) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนมีจุดมุ่งหมาย สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. เพื่อประสานประโยชน์ระหว่างโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ
2. เพื่อส่งเสริมสุขภาพนักเรียนอย่างทั่วถึง
3. เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตร่วมกันในโรงเรียนและในชุมชนตามระบอบประชาธิปไตย และปลูกฝังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความรับผิดชอบขั้นในตัวนักเรียน
4. เพื่อส่งเสริมความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

5. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าใจวิธีการปรับตัวเข้ากับชุมชนของตน

6. เพื่อเป็นสื่อกลางที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานต่างๆในชุมชน

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531: 6) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่โรงเรียนมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้มีความปกติสุข พัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถนัยการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 3) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนจัดไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยกล่าวถึง ความหมายและความสำคัญของงานบริหารกิจการนักเรียนจุดมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน และการจัดงานกิจการนักเรียน ดังต่อไปนี้ ความหมายและความสำคัญของการบริหารงาน กิจการนักเรียนพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 กำหนดแนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนได้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

โดยสรุปการบริหารกิจการนักเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นส่งผลให้เกิดการติดต่อพบปะกันนอกห้องเรียนระหว่างครู อาจารย์ นักเรียน และสมาชิกในชุมชน นอกห้องเรียนช่วยให้นักเรียนเจริญเติบโตเป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกๆด้านพร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมภายนอกได้อย่างมีความสุข

1.1.4 ขอบข่ายของงานบริหารกิจการนักเรียน

จากการศึกษาในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการต่างๆ ผู้วิจัยสามารถสรุปขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียนได้ดังต่อไปนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2524: 159)เสนอขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมนักเรียน
2. การจัดบริการแนะแนว

3. การรักษาระเบียบวินัยในโรงเรียน

4. การบริการด้านอื่นๆ เช่น บริการสุขภาพ อาหารกลางวัน ร้านค้า และความปลอดภัย

เขาวง มณีวงศ์ (2528: 13) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริการกิจการนักเรียนออกเป็น

2 ลักษณะ คือ

1. งานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการหรือนโยบายของรัฐบาล เช่น การรับนักเรียน งานทะเบียนนักเรียน วินัยและการลงโทษ

2. การจัดบริการต่างๆเท่าที่โรงเรียนและผู้บริหารจะพึงจัดให้ได้ตามกำลังความสามารถ ได้แก่ งานแนะแนว โครงการอาหารกลางวันสุขภาพอนามัยหรือสโมสรนักเรียน เป็นต้น

เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531: 169-170) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติซึ่งได้แก่การจัดทำเขตบริการการจัดทำสำมะโนนักเรียนการรับนักเรียนเข้าเรียนการปฐมนิเทศผู้ปกครองและการแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน

2. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน เช่น การบริการสุขภาพการจัดอาหารกลางวัน การบริการแนะแนวการบริการนักเรียนที่ขาดเรียนการให้ทุนการศึกษา เป็นต้น

3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน เช่น กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยกิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนกิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่างๆจากการมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน กิจกรรมสหกรณ์นักเรียนการจัดทัศนศึกษาโดยความร่วมมือกับหน่วยงานในชุมชน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียน และชุมชน เป็นต้น

4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า เช่น การติดตามผลนักเรียนการจัดสมาคมศิษย์เก่าการสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่นและชุมชน เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2541 : 64-65) ได้สรุปขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน ดังนี้

1. กิจกรรมที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตาม พระราชบัญญัติประถมศึกษาพุทธศักราช 2523 และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน มีดังนี้

1.1 การจัดทำเขตบริการ

1.2 การจัดทำสำมะโนนักเรียน

1.3 การเกณฑ์และการรับนักเรียนเข้าเรียน

1.4 การลงทะเบียนนักเรียน

1.5 การแบ่งกลุ่ม แบ่งชั้นเรียน

1.6 การปฐมนิเทศผู้ปกครอง

- 1.7 การรายงานเกี่ยวกับนักเรียน
 - 1.8 การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน
 - 1.9 การย้ายและจำหน่ายนักเรียน
 - 1.10 การทำทะเบียนสะสมเก็บหลักฐานและประวัตินักเรียน
 - 1.11 การแก้ปัญหา นักเรียนขาดเรียน
 2. กิจกรรมบริหารงานส่งเสริมประสิทธิภาพนักเรียน เป็นงานบริการและช่วยส่งเสริมให้การเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้
 - 2.1 การบริการด้านสุขภาพ
 - 2.2 การบริการอาหารกลางวัน
 - 2.3 การบริการแนะแนว
 - 2.4 การบริการนักเรียนขาดแคลน
 - 2.5 ทุนการศึกษา
 3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนในหลักสูตรมีความสมบูรณ์มากขึ้น พร้อมทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น ได้แก่
 - 3.1 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
 - 3.2 กิจกรรมเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา
 - 3.3 กิจกรรมการจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ
 - 3.4 การจัดทัศนศึกษา
 - 3.5 การจัดกีฬา
 - 3.6 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน
 - 3.7 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมลักษณะนิสัยด้านศิลปะ
 - 3.8 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน
 4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับศิษย์เก่า เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ศิษย์เก่า และชุมชน ได้แก่
 - 4.1 การติดตามผลนักเรียน
 - 4.2 การตั้งสมาคมศิษย์เก่า
 - 4.3 การสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่นและชุมชน
- สำนักเลขาธิการคุรุสภา (2548: 67) กล่าวว่าขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ความสามารถหรือสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับการบริหารกิจการนักเรียนมีสาระความรู้ ดังนี้
1. คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551: 41) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน มีดังต่อไปนี้

1. การสำรวจนักเรียนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์บังคับที่เรียกว่า สามะโนนักเรียน

2. การรับเด็กเข้าเรียน

3. การลงทะเบียนเรียน

4. การแบ่งกลุ่มแบ่งชั้นเรียน

5. การปฐมนิเทศ

6. การจัดให้ทุนการศึกษา

7. การจัดกิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร

8. การจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ

8.1. การบริการเรื่องอาหารกลางวัน

8.2. บริการสุขภาพอนามัย

8.3. บริการหอพัก

8.4. บริการให้คำปรึกษาหารือ หรือแนะแนว

8.5. บริการให้ทำงานเพื่อหารายได้พิเศษ

8.6. บริการสอนซ่อมเสริม

9.การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน

10.การทำระเบียบสะสมหลักฐานและประวัตินักเรียน

11.การวิจัยและประเมินผลและติดตาม เมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2552: 23) กล่าวว่างานกิจการนักเรียน (Student Personnel Work)

มีดังต่อไปนี้

1. งานสามะโนนักเรียน

2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน

3. งานกิจกรรมนักเรียน

4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน

5. งานวินัย และความประพฤตินักเรียน

6. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กาญจนา ศรีภาพสิทธิ์ (2533: 556) ได้ระบุภารกิจของการบริหารกิจการนักเรียนไว้

7 ประการ ดังนี้ คือ

โดยสรุปการบริหารกิจการนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน และได้ใช้กรอบแนวคิดของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2552) กาญจนา ศรีกาฬสิทธิ์ (2533) และกระทรวงศึกษาธิการ (2552) โดยครอบคลุมงาน 6 ด้าน ดังนี้

1. งานสำมะโนนักเรียน
 2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน
 3. งานกิจกรรมนักเรียน
 4. งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน
 5. งานวินัยและความประพฤตินักเรียน
 6. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1.4.1 งานสำมะโนนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถอธิบายความหมายและประโยชน์ของงานสำมะโนนักเรียนได้ดังนี้

ความหมายของงานสำมะโนนักเรียน

ภิญโญ สาร (2523: 388 - 389) กล่าวว่า การจัดทำสำมะโนนักเรียน (School Census) หมายถึง การสำรวจเด็กซึ่งอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์เข้าโรงเรียนตามกฎหมาย ซึ่งได้ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร หรือการให้ข้อมูลจากผู้ปกครองและชุมชน

กาญจนา ศรีกาฬสิทธิ์ (2531: 22) กล่าวว่า การสำมะโนนักเรียนก็คือ การสำรวจและทำบัญชี ข้อมูลสารสนเทศ แสดงจำนวนรายชื่อและข้อมูลสำคัญบางอย่างของเด็กที่จะเข้ามาเรียนในโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ถึงจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนต้องรองรับในปีการศึกษาต่อไป โดยการประสานงานทางด้านข้อมูลกับหน่วยงานทะเบียนราษฎรหรือชุมชนและผู้ปกครอง เพื่อใช้สำหรับเตรียมการทุกอย่างให้พร้อมสำหรับการมาเรียนของนักเรียนนั่นเอง

โดยสรุปงานสำมะโนนักเรียน หมายถึง การประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเพื่อสำรวจจัดทำข้อมูลสถิติของนักเรียนและสามารถวางแผนป้องกันปัญหาทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อนักเรียนและแก้ไขปัญหาต่างๆ ไว้อย่างล่วงหน้าได้

1.1.4.2 งานรับและลงทะเบียนนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญและแนวทางการปฏิบัติงานรับและลงทะเบียนนักเรียนได้ ดังนี้

ความหมายของการรับและลงทะเบียนนักเรียน

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531: 21) กล่าวว่า การรับนักเรียนเป็นงานอันดับแรก เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการก่อนที่โรงเรียนจะเปิดทำการสอนในแต่ละปีการศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียนในต้นปีการศึกษา โรงเรียนแต่ละแห่งจำเป็นต้องทราบจำนวนและข้อมูลบางอย่างของเด็กที่จะมาเข้าเรียนเป็นการล่วงหน้าเพื่อที่จะใช้ในการวางแผนเพื่อจัดการศึกษาและเตรียมการทุกอย่างไว้ให้พร้อมสำหรับการรับนักเรียนทุกคนให้เข้าเรียนได้ทันที

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2549: 27 -28) กล่าวว่า การได้มาซึ่งข้อมูลของนักเรียน และนักศึกษาที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ชัดเจน และครบถ้วนถือว่าเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

ต่อการวางแผนในการจัดการศึกษาและเสนอแนะแนวทาง ปรับปรุงการทำงานของพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ และต่อการดำเนินงาน การปรับปรุงในสิ่งที่บกพร่องของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยสรุปงานรับและลงทะเบียนนักเรียน หมายถึง วิธีการและขั้นตอนในการพิจารณาวางแผนในการรับนักเรียนในแต่ละปีเพื่อดำเนินการรับจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยสามารถให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการวางแผนงานดังกล่าวได้

ความสำคัญของการรับและลงทะเบียนนักเรียน

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531: 21) กล่าวว่า การรับและลงทะเบียนนักเรียนนอกจากจะขจัดความยุ่งยากและอำนวยความสะดวกให้แก่ทุกฝ่ายในวันเปิดเรียนแล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์อีกหลายประการ คือ

1. ทำให้ทุกฝ่ายโดยเฉพาะนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนอันนับเป็นความสำเร็จของงานไปครึ่งหนึ่งแล้วตามคติโบราณที่เรายึดถือกันมา

2. ทำให้โรงเรียนสามารถเพิ่มโปรแกรมต่างๆของโรงเรียนไปได้โดยทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาเริ่มจัดทุกสิ่งทุกอย่างในวันภาคเปิดเรียน เช่น จัดและทำความสะอาดโต๊ะเก้าอี้และห้องเรียน จัดประชุมครูเพื่อมอบหมายงาน เป็นต้น รวมถึงประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดขายสมุด ดินสอ หนังสือเรียน ฯลฯ เป็นต้น

3. เป็นการเริ่มต้นการทำงานที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนไปพร้อมๆกันด้วย

แนวทางการรับและลงทะเบียนนักเรียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2549: 27 -28) กล่าวว่า แนวทางเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นหลักในการเขียนรายงานและบันทึกข้อมูลของนักเรียนและนักศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.ก่อนสอบถามและบันทึกข้อมูลควรสร้างสัมพันธภาพชี้แจงและทำความเข้าใจถึงจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนและนักศึกษามีความพร้อมที่จะให้ได้ข้อมูลเป็นจริง

2.บันทึกรายละเอียดของวัน เวลา และสถานที่ให้ถูกต้อง ชัดเจนและครบถ้วน

3.บันทึกรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนนักศึกษาให้ครบถ้วนโดยขอข้อมูลหลักฐานประกอบ คือ บัตรประจำตัวนักเรียนและนักศึกษา บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นๆ

4. บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลัง ให้ถูกต้อง ชัดเจนและครบถ้วน

5. สรุปเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางที่ควรปฏิบัติในกรณีต่างๆ

6.ลงลายมือชื่อพร้อมตำแหน่งของผู้บันทึกข้อมูลหรือรายงานและหากจะให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นควรให้นักเรียนและนักศึกษารับอ่านและลงลายมือชื่อ เพื่อรับทราบด้วย

7. ต้องนำเสนอรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบข้อมูล ตามลำดับ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 11) กล่าวว่า จำนวนการรับนักเรียนต่อห้อง มีดังนี้

1. โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กปกติหรือจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

1.1 ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษาห้องละ 30 คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกินให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนุมัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

1.2 ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้องละ 40 คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกินให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนุมัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

1.3 ให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาห้องละ 40 คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกินให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนุมัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนด

2.โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการให้โรงเรียนรับนักเรียนพิการห้องละ 10 คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกินให้รับได้ไม่เกินห้องละ15คน

3.โรงเรียนที่จัดการศึกษาด้วยวัตถุประสงค์พิเศษให้โรงเรียนรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP ห้องละ 30 คน ชั้นมัธยมศึกษา ห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP ห้องละ 30 คน ห้องเรียนอื่นๆ ห้องละ 36 คน หากมีความจำเป็นต้องรับเกิน ให้รับได้เฉพาะห้องเรียนอื่นๆ ไม่เกินห้องละ 40 คน โดยให้เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนุมัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนด

4.ในกรณีที่ยังมีนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่มีที่เรียน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มจำนวนนักเรียนต่อห้องและเพิ่มห้องเรียนตามความเหมาะสม ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนด ทั้งนี้ ให้รายงานการเพิ่มจำนวนนักเรียนต่อห้องกรณีมากกว่า 50 คนและเพิ่มห้องเรียนมากกว่า 2 ห้อง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 23 - 24) กล่าวว่า บทบาทของโรงเรียน ในการรับนักเรียน มีดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียนจากผู้ที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการรับนักเรียนครั้งนี้ และเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนในเรื่องหลักธรรมาภิบาลร่วมเป็นกรรมการโดยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ประกาศการรับสมัครนักเรียนให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2552 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของประชาชน

3. ประสานโรงเรียนเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการรับเด็กเข้าเรียนอย่างเหมาะสม

4. ส่งเสริม สนับสนุน ครอบครัวและสถานประกอบการที่จัดการศึกษาทางเลือก

5. ประสานกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด/อำเภอให้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้

6. ประกาศผลนักเรียนในเขตพื้นที่บริการนักเรียนที่มีการสอบคัดเลือกนักเรียนมีความสามารถพิเศษ และนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษ (ถ้ามี)

7. สนับสนุนให้นักเรียนและผู้ปกครองมีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียนเพื่อประกอบการตัดสินใจ

8. ให้โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งผู้ใหญ่ที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง

1.1.4.3 งานกิจกรรมนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถอธิบายความหมาย จุดมุ่งหมายและขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียนได้ ดังนี้

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2525: 5) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณะอาจารย์และไม่มีภาระให้หน่วยกิตหรือคะแนนใดๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551: 41 -42) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน (Student Activity Program) หมายถึง บรรดากิจกรรมประกอบนอกเหนือหลักสูตรทั้งหลายที่ให้การศึกษแก่นักเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าร่วม และดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบและสนับสนุน จากคณาจารย์และไม่มีภาระให้คะแนนใดๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

โดยสรุปกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่างๆที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ในห้องเรียนซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความสมัครใจโดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กิติมา ปรีดีติลล (2532: 184 -185) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางจิตวิทยาของเด็ก
2. เพื่อเป็นการเตรียมตัวเด็กให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตย เพราะกิจกรรมนักเรียนจะสอนความร่วมมือทางสังคม การรู้จักเคารพกฎและคำสั่งเพื่อก่อให้เกิดวินัยที่ดีการยอมรับนับถือความคิดเห็นของผู้อื่น และสร้างความเป็นผู้นำให้แก่เด็กนักเรียน
3. เพื่อเสริมสร้างการรู้จักตนเองและบังคับตนเองได้ ช่วยให้นักเรียนปรับตนเองให้เข้ากับสภาพชีวิตได้ด้วยเชื่อมั่นในตนเอง
4. เพื่อสำรวจพัฒนาความสนใจ ความสามารถและความถนัดแต่ละบุคคล ทั้งนี้เพื่อจะให้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถนั้นๆ ให้ดียิ่งขึ้น
5. เพื่อให้เด็กสนใจกับกิจกรรมของโรงเรียนให้มากขึ้นเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างเกียรติและความเจริญรุ่งเรืองให้แก่สถานศึกษา ทั้งยังจะทำให้เด็กเกิดความรู้ สึกภูมิใจและเป็นเจ้าของกิจกรรมร่วมกัน
6. เพื่อส่งเสริมให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
7. เพื่อจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวิชาการที่เรียนในหลักสูตรเป็นการส่งเสริมการเรียนในหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ดำรง ประเสริฐกุล (2542: 25) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในด้านต่างๆ ดังนี้คือ

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ
2. พัฒนาความสัมพันธ์ทางด้านสังคม ความเป็นผู้นำในกลุ่ม
3. เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม
4. เพื่อส่งเสริมค่านิยมที่ดีและให้มีมาตรฐานสูงขึ้น
5. เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

โดยสรุปจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือชุมชน ส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง และช่วยให้นักเรียนได้รู้จักการปรับปรุงตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ก่อให้เกิดการประสานงาน และความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน และชุมชน ในการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2524: 2) กล่าวว่า การจัดระบบประเภทของกิจกรรมนักเรียน แบ่งออกได้ดังนี้

1.ประเภทกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือยุวกาชาด กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย กิจกรรมนันทนาการ เป็นต้น

2.ประเภทชมรมต่างๆ ได้แก่ ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ชมรมผู้บำเพ็ญประโยชน์

3.ประเภทชุมนุมต่างๆ ได้แก่ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย

ดำรง ประเสริฐกุล (2542: 25-27) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมในโรงเรียน แบ่งกิจกรรมตามแนวที่นักเรียนได้เข้ามาบทบาทและร่วมกิจกรรม สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.กิจกรรมนอกหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ไม่ได้อยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอน แต่เป็นกิจกรรมเสริมที่จัดให้นักเรียนเป็นการฝึกประสบการณ์ของนักเรียน และตอบสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชน ซึ่งได้แก่

- 1.1 กิจกรรมการปฐมนิเทศ-ปัจฉิมนิเทศ
- 1.2 กิจกรรมหน้าเสาธง และการออกกำลังกายหน้าเสาธง
- 1.3 กิจกรรมโฮมรูม
- 1.4 กิจกรรมกีฬา กรีฑาภายในโรงเรียน
- 1.5 กิจกรรมและวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 1.6 กิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์และชุมชน
- 1.7 กิจกรรมเสริมสร้างรายได้ระหว่างโรงเรียน
- 1.8 กิจกรรมสถานักเรียนและคณะกรรมการนักเรียน

2. กิจกรรมในหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม และเลือกเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นกิจกรรมบังคับในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งต้องเรียนตามเพศและความสมัครใจ

2.2 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา
โรงเรียนสามารถเลือกจัดได้ตามความต้องการของนักเรียนและความพร้อมของโรงเรียน กิจกรรม
เหล่านี้ ได้แก่

- 2.2.1 กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
- 2.2.2 กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
- 2.2.3 กิจกรรมส่งเสริมการสหกรณ์
- 2.2.4 กิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- 2.2.5 กิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- 2.2.6 กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย
- 2.2.7 กิจกรรมการใช้ห้องสมุด
- 2.2.8 กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่างๆ ในหลักสูตร
- 2.2.9 กิจกรรมกีฬา
- 2.2.10 กิจกรรมนันทนาการ
- 2.2.11 กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม
- 2.2.12 กิจกรรมทัศนศึกษา
- 2.2.13 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารียุวกาชาดผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน

(สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

2.3 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนเป็น
กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนโดยหมุนเวียนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมในกิจกรรมเหล่านั้นให้ครบตาม
ความต้องการและความจำเป็นโดยจัดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1 คาบ/สัปดาห์/ภาคและมัธยม
ศึกษาตอนปลาย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2.4 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้เวลา
ของตนเองให้เป็นประโยชน์ตามความสนใจความสมัครใจความจำเป็นโดยมีผู้บริหารโรงเรียนอาจารย์
ที่ปรึกษาหรือบุคลากรอื่นๆที่เกี่ยวข้องคอยดูแลระยะเวลาเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2
คาบ/สัปดาห์/ภาคส่วนมัธยมตอนปลายไม่ได้กำหนดคาบเวลาเข้าร่วมกิจกรรม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551: 41 -42) ได้แบ่งกิจกรรมนักเรียน 6 ประเภทด้วยกัน คือ

1. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโครงการสอนในชั้นเรียนได้แก่ ชุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ เช่น
ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมทางภาษา ชุมนุมสังคมศึกษา ฯลฯ
2. กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจเฉพาะและความสามารถพิเศษ ได้แก่ ชุมนุมละคร
ชุมนุมไต่वाที หนังสือพิมพ์โรงเรียน ชุมนุมดนตรี และชุมนุมงานอดิเรกต่าง ๆ ฯลฯ

3. กิจกรรมที่เป็นบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมประเภทนี้มุ่งฝึกการปกครองตนเองและบริการ ส่วนรวม ได้แก่ สภานักเรียน คณะกรรมการโรงเรียน กลุ่มช่วยเหลือด้านสวัสดิการและการจราจร กลุ่มพัฒนาบริเวณโรงเรียน กลุ่มบริหารและรักษาความสะอาดโรงอาหาร ฯลฯ

4. กิจกรรมที่พัฒนาทางด้านจิตใจ และศีลธรรม ได้แก่ อนุภาซาด ลูกเสือ ชุมนุมพุทธศาสน์ แคมป์ ไฟ ฯลฯ

5. กิจกรรมทางสังคมและสันติภาพ กิจกรรมประเภทนี้พัฒนาการอยู่ร่วมกัน การเข้าสังคมการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ กิจกรรมการพบปะสังสรรค์ในรุ่นเดียวกัน การร่วาง ลีลาศการไปทัศนศึกษา ฯลฯ

6. กิจกรรมทางด้านการศึกษา สร้างความสามัคคี มีน้ำใจ เสียสละ รู้จักให้อภัย ได้แก่ ชุมนุมทางด้าน การกีฬาต่าง ๆ เช่น ชุมนุมแบดมินตัน ตะกร้อ ห่วงยาง บาสเกตบอล เนตบอล ฟุตบอล เป็นต้น

โดยสรุปขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนโดยส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และสามารถพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนได้ ซึ่งต้องประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรมดังกล่าว

1.1.4.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยสามารถอธิบายความหมายและจุดมุ่งหมายงานบริการและสวัสดิการนักเรียนได้ ดังนี้

ความหมายของงานบริการ และสวัสดิการนักเรียน

สมเกียรติ สุวรรณภักดิ์ (2524: 61) กล่าวว่า สวัสดิการ หมายถึง ผลประโยชน์และการบริการต่างๆ ที่หน่วยงานจัดให้ บุคลากรของหน่วยงานทั้งในขณะที่บุคลากรของหน่วยงานทั้งในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ หยุดพักชั่วคราวและในระหว่างพ้นจากงาน เพื่อบำรุงขวัญให้ทำงานอย่างมีความสุข มีความพอใจกับงานจนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสวัสดิการ อาจเป็นเงินหรือให้บริการความสะดวกสบายต่างๆ ก็ได้แต่ จะต้องเป็นการให้พิเศษเพิ่มเติม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2526: 188) กล่าวว่า การให้บริการหรือประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดให้นักเรียน นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยนักเรียนสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจและความถนัด การดำเนินงาน ได้รับความสนับสนุนจากคณาจารย์และเป็นไปตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่โรงเรียนกำหนดไว้และไม่มีหน่วยกิตหรือคะแนนใดๆ อันจะมี ผลให้ เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา แต่จะส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้น

เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531: 137) กล่าวว่า สวัสดิการ หมายถึง การให้บริการนักเรียนศึกษา โดยให้ความช่วยเหลือที่สถาบันนั้นๆ จัดให้แก่นักศึกษาของตน อันเป็นการอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ซึ่งแต่ละสถาบันการศึกษาอาจมีการจัดบริการในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะ และความจำเป็นของแต่ละสถาบันโดยมีเป้าหมายหลัก เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษาของตน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสถาบันได้อย่างมีความสุข

Williamson (1961: 3) กล่าวว่า บริการนักเรียนหมายถึง บริการต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อบริการนักเรียนเป็นต้นว่า บริการสุขภาพอนามัยบริการแนะแนว บริการห้องสมุด บริการอาหารกลางวันและกิจกรรมนักเรียนทั้งนี้ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์สังคม และจิตใจ

Gipsomn and Hunt (1963: 321) กล่าวว่า สวัสดิการทางศึกษา Welfare of school personnel หมายถึง การที่โรงเรียนจัดทำให้บุคลากรในโรงเรียน เพื่อป้องกัน ความยากลำบากที่จำเป็นและให้เกิดความมั่นคงในทางสังคมและเศรษฐกิจนอกจากนี้ให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตเมื่ออยู่ในโรงเรียนและมีความสุขที่อยู่ในโรงเรียน

Harold and Cyrinl (1973: 192) สวัสดิการ คือ ผลประโยชน์ที่หน่วยงานหรือสถาบัน จัดให้แก่บุคลากรเป็นการให้กำลังใจ และบำรุงขวัญ หรือบริการพิเศษต่างๆ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม และสะดวกสบาย การให้รางวัลการให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น

โดยสรุป งานบริการและสวัสดิการนักเรียน หมายถึง การให้บริการความช่วยเหลือ นักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาในด้านต่างๆโดยความมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน ได้แก่ การจัดบริการตรวจสอบสุขภาพเกี่ยวกับ การจัดระบบความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามจากปัญหาสังคมต่างๆ ซึ่งอาจจะมีรูปแบบแตกต่างกันตามลักษณะความจำเป็นของนักเรียนและโรงเรียนเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจอย่างต่อเนื่องปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการ อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในโรงเรียนและสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของงานบริการและสวัสดิการนักเรียน

เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531: 137-138) กล่าวว่า จุดประสงค์ของการจัดสวัสดิการ ดังนี้

1. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษา เพื่อให้เกิดความศรัทธาเชื่อมั่นในสถาบันการศึกษาของตน
2. เพื่อจูงใจในการจัดหานักเรียนนักศึกษาให้เข้ามาเรียน เลาเรียนในสถานศึกษาแห่งนั้นๆ
3. เพื่อเสริมสร้างและบำรุงรักษานักเรียนนักศึกษาให้มีความยึดมั่น จงรักภักดี ซื่อสัตย์ สถานศึกษาของตน

4. เพื่อให้ได้นักเรียนนักศึกษาที่ดี มีคุณภาพเมื่อจบการศึกษา จากสถาบันการศึกษาไปแล้ว สามารถทำชื่อเสียงให้กับสถาบันได้
5. ทำให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ ประสิทธิภาพ
6. ป้องกันปัญหาความขัดแย้ง เพราะกิจกรรมด้านสวัสดิการ ควรจะเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างนักเรียนนักศึกษากับสถาบันและครูอาจารย์ในสถาบันนั้นๆ
7. เพื่อลดปัญหาต่างๆ อันดีระหว่างนักเรียนในสถานศึกษาให้เบาบางลง และเพื่อเป็นการหาช่องทาง ช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาได้ช่วยเหลือตนเองให้มากยิ่งขึ้น
8. เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษามีความรัก ยึดมั่น เสียสละอุทิศเวลา และแรงงานในการปฏิบัติงานให้แก่สถาบันการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
9. เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตของนักเรียนนักศึกษาบางคนให้ดีขึ้น
10. เพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด จากการเรียนของนักเรียนนักศึกษา
11. เพื่อให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียวกัน ในกลุ่มสถาบันการศึกษาเดียวกันชั้นที่พี่น้อง
12. เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียนนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

Williamson (1961: 18) กล่าวว่า สวัสดิการนักเรียนนักศึกษา เป็นการดำเนินเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็นการเน้นในเรื่องของการบริการโดยทั่วไปในทุกๆสถาบันต่างๆ ของนักเรียนนักศึกษาและเพื่อให้เขาเหล่านั้น ได้พัฒนาในเรื่องการแก้ปัญหาต่างๆ ฝึกให้มีความร่วมมือกันในหมู่คณะและให้เป็นผู้มีเหตุผล

โดยสรุปการบริการและสวัสดิการนักเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่างๆเช่นการจัดบริการตรวจสอบสุขภาพการบริการและสวัสดิการแก่นักเรียน เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆในสังคม การจัดระบบความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามต่างๆ การสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนเป็นการพัฒนาคุณภาพทั้ง ทาง ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตแก้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนสนับสนุนประกอบอาชีพในอนาคตสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

1.1.4.5 งานวินัยและความประพฤตินักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยสามารถอธิบายความหมายและหลักการงานวินัยและความประพฤตินักเรียนได้ ดังนี้

ความหมายของระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน

ภิญโญ สาร (2523: 402) กล่าวว่า คำว่าระเบียบหรือวินัยที่คนทั่วไปกล่าวถึง หมายถึงระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม หรือบางที่โรงเรียนยังไม่ได้

กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นความหวัง (Expectation) ของครู ให้นักเรียนวางตัวหรือประพฤติทั้งในห้องเรียน ในบริเวณโรงเรียน และนอกโรงเรียน รวมความว่านักเรียนจะต้องวางตัวตามแนวที่ครูคาดหวังตลอดเวลา 24 ชั่วโมง เมื่อนักเรียนจะทำอะไรผิดไปจากความคาดหวังของครูก็ถือว่าทำผิดระเบียบวินัย การรักษาระเบียบวินัย ครูมักจะใช้วิธีบังคับเขียนตีหรือชูปให้นักเรียนเกรงกลัวว่าครูจะทำให้สอบไล่ตกครั้งต่อมาโรงเรียนยกเลิกการเขียนตี และการสอบไล่ต้องใช้ข้อสอบกลางหรือข้อสอบของกระทรวงครูก็หมดหนทางรักษาระเบียบวินัย ทั้งนี้งานระเบียบวินัยควรมุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการ สร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้ในตัวนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการศึกษาของนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 210) ได้ให้สรุปความหมายของคำว่า “วินัย” ว่ามีความหมายที่ อธิบายได้เป็น 2 นัย คือ

1. ความหมายในทางนามธรรม หมายถึง ปทัสถานแห่งความประพฤติซึ่งกำหนดไว้เป็นข้อปฏิบัติหรือแบบแผนสำหรับคนในหน่วยงานในหมู่ ในเหล่าในวงการแต่ละแห่ง ซึ่งจะเรียกข้อปฏิบัติหรือแบบแผนที่กำหนดไว้หรือมุ่งหวังสำหรับคนในวงการณ์นั้นว่า “วินัย”

2. ความหมายในทางนามธรรม หมายถึงลักษณะเชิงพฤติกรรม (behavior) ที่แสดงออกเป็น

2.1 การปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามคำสั่ง ตามระเบียบเป็นแบบแผน หรือ

2.2 การควบคุมให้มีความเป็นระเบียบให้อยู่ในแบบแผนหรือให้ตั้งใจทำในสิ่งที่ดีที่เป็นประโยชน์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 18-19) กล่าวว่า การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา กระทรวงศึกษาธิการบัญญัติกฎกระทรวงกำหนดความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2548 กำหนดให้นักเรียนและนักศึกษาต้องไม่ประพฤติตน ดังต่อไปนี้

1. หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษาโดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน

2. เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนันหรือมั่วสุมในวงการพนัน

3. พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด

4. ซื้อ จำหน่ายแลกเปลี่ยน เสพสุราหรือเครื่อง ดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สิ่งมีนเมา บุหรี่ หรือ

ยาเสพติด

5. ลักทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ข่มขู่ หรือบังคับขืนใจเพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น

6. ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เตรียมการหรือกระทำการใดๆ อันน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

7. แสดงพฤติกรรมทางชู้สาวซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ

8. เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี

9. ออกนอกสถานที่พักเวลากลางคืน เพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่ม อันนำไปเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

โดยสรุป งานวินัยและความประพฤติของนักเรียน หมายถึงระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียน โดยประสานงานกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน เพื่อดูแลรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียนครอบคลุมถึงการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้นักเรียนสามารถประพฤติตามอยู่ในระเบียบแบบแผนที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเมื่อฝ่าฝืนต้องมีการลงโทษตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้

หลักการของระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531: 237) กล่าวว่า ครูทั้งหลายในโรงเรียนย่อมมีบทบาทสำคัญยิ่งในการดูแลวินัยของนักเรียนการจัดระเบียบชั้นเรียนที่ดีการวางแผนการดำเนินการเรียนการสอนที่เหมาะสม การมีกิจกรรมการเรียนที่น่าสนใจและการทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างดีในวิธีการต่างๆ ที่จะใช้ ในห้องเรียนย่อมเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ดีงานประจำที่นักเรียนจะต้องทำทุกวันควรจะต้องกำหนดให้แน่นอนเพื่อว่านักเรียนจะได้ทราบในสิ่งที่จะต้องทำและรู้ว่าเขาควรจะทำอะไรก่อน-หลังตามลำดับทั้งครูและนักเรียนควรจะต้องทราบขอบเขตจำกัดของพฤติกรรมตามที่ตกลงกันไว้ และมีพัฒนาการ สร้างวินัยในตนเอง และบรรยากาศที่ดีในการศึกษาของนักเรียน

โดยสรุประเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียนมี จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยและข้อบังคับของโรงเรียนประสานงานกับชุมชนเพื่อดูแลรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน ให้ห่างไกลภัยคุกคามต่างๆในชุมชน

กลวิธีในการหลีกเลี่ยงและป้องกันในความรุนแรงทางพฤติกรรมของนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 63-64) กล่าวว่า กลวิธีในการยับยั้ง ป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง ที่ควรพิจารณานำมาใช้ มีดังนี้

1. จัดอบรมทำความเข้าใจกับบุคลากรนักเรียนและผู้ปกครองให้ทราบว่ามิพึงใจใดบ้างที่เป็นเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดความรุนแรงก้าวร้าว

2. สอนให้นักเรียนรู้จักแสดงออกอย่างเหมาะสมเช่นการแก้ปัญหาทักษะการควบคุมอารมณ์ มีพัฒนาการ สร้างวินัยในตนเอง รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการศึกษาของนักเรียน

3. รมรงศ์ให้ผู้ปกครองระมัดระวังเรื่องการเก็บรักษาอาวุธในครอบครอง เช่น เก็บให้มีมิดชิดอย่าให้นักเรียนหยิบฉวยได้ โดยอาจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือนักกฎหมายช่วยแนะนำให้ความรู้และวิธีการในการครอบครองดูแลรักษาที่ปลอดภัยเหมาะสม

4.จัดโปรแกรมฝึกฝนทักษะทางสังคมในเชิงสร้างสรรค์กับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงโดยตรงเพราะนักเรียนกลุ่มนี้ ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษในการเรียนรู้ ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นการแก้ปัญหาและการจัดการความขัดแย้งทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านตลอดจนการดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดในการสอนให้รู้จักหยุดคิดก่อนทำและรู้จักฟังอย่างมีวิจารณญาณ

5.ประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องจัดอบรมทักษะการดูแลช่วยเหลือเด็กสำหรับผู้ปกครอง และร่วมดำเนินการให้บริการครอบครัวโดยช่วยกันวางแผนดำเนินการป้องกันแก้ไขเฉพาะรายเพื่อมุ่งลดปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว ส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งที่บ้านที่โรงเรียน และในชุมชน

6.รับฟังเพื่อน หากเพื่อนระบายทุกข์ร้อน จงแนะนำให้เพื่อนปรึกษาหารือ ขอความช่วยเหลือจากครู ที่ปรึกษา ครู แนะนำ หรือผู้ใหญ่ที่นับถือ หรือหาทางช่วยเหลือเพื่อนเช่น เล่าปัญหาให้พ่อแม่ผู้ปกครองของตนเองทราบ

7.ริเริ่ม เข้าร่วม หรือสนับสนุน ชมรม ที่เกี่ยวกับการต่อต้านความรุนแรง

8.จัดตั้งชุมชนกลุ่มสนใจโดยเชิญครูที่ปรึกษาครูแนะแนวหรือบุคคลภายนอกเช่นเจ้าหน้าที่ตำรวจ แพทย์ นักจิตวิทยา ให้ความรู้ข้อแนะนำ

9.เข้ามีส่วนร่วมวางแผนปฏิบัติและอาศัยติดตามการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในโรงเรียน

10.เข้าร่วมโครงการกิจกรรมป้องกันการใช้ความรุนแรง เช่น การเข้าประชุมกลุ่มเพื่อน การจัดการความขัดแย้ง การฝึกทักษะทางสังคมโดยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ที่บ้าน และชุมชน

11.ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่หลีกเลี่ยงการเข้าไปยุ่งเกี่ยวในฝูงชนที่มีการต่อสู้ทะเลาะวิวาท

12.ระมัดระวังและรับผิดชอบต่อตนเองในการแสดงอารมณ์โกรธอย่างเหมาะสมโดยไม่ทำร้ายร่างกายหรือละเมิดผู้อื่นด้วยวาจา

13.ขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว หากเกิดความรู้ สึกวิตกกังวล หดหู่ ท้อแท้ เศร้าใจ หรือโมโห ร้ายบ่อยๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 65-67) กล่าวว่าพ่อแม่ผู้ปกครองจะสามารถมีส่วนช่วยในการป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงได้ดังนี้

1.พูดคุยตักเตือนนักเรียนให้ปฏิบัติตามนโยบายหรือระเบียบของโรงเรียนและช่วยชี้แจงอธิบายให้เข้าใจเหตุผลว่ากฎระเบียบเหล่านั้นสำคัญและจำเป็นอย่างไร

2.ให้ลูกๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา มารยาท ที่เหมาะสมในบ้าน

3. พูดคุยอธิบายเหตุผลกับบุตรหลานของตน เกี่ยวกับความรุนแรงที่ได้รับรู้จากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์วีดิโเกมอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์หรือจากเพื่อน และช่วยให้เด็กเข้าใจผลที่ตามมาอันเกิดจากการใช้ความรุนแรง

4. ช่วยบุตรหลานของตนให้แสดงความโกรธที่เหมาะสมซึ่งไม่เป็นการทำร้ายผู้อื่นทั้งทางร่างกายและวาจา และหากเมื่อใดที่พ่อแม่บังคาลโทสะขึ้นมาขอให้ถือเป็นโอกาสที่จะแสดงตัวเป็นแบบอย่างในการระบายอารมณ์โกรธที่เหมาะสมเพื่อให้ลูกๆ ได้นำมาเป็นบทเรียนร่วมกัน

5. ช่วยบุตรหลานของตนให้เห็นคุณค่าของการยอมรับความแตกต่างของบุคคล

6. สังเกตจดจำหรือบันทึกพฤติกรรมที่อาจก่อปัญหาของเด็กเช่นการแสดงความเกรี้ยวกราด โมโหร้ายบ่อยๆ ก่อปัญหาโรงเรียนหรือเพื่อนบ้านข้างเคียงไม่มีเพื่อนเสพสุราหรือยาเสพติดเพราะพฤติกรรมเหล่านี้อาจนำไปสู่ปัญหาที่ร้ายแรงได้ หากพบว่ามีปัญหาดังกล่าวให้รีบหาทางช่วยเหลือโดยอาจปรึกษารัฐบาลหรือครูที่ปรึกษาครูแนะแนวจิตแพทย์หรือบุคคลที่ผู้ปกครองเห็นว่าจะช่วยเหลือได้

7. เปิดใจพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับลูกๆ อยู่เสมอๆ แม้แต่เรื่องที่ค่อนข้างจะกระทบความรู้สึก ความอ่อนไหวของพ่อแม่และเด็กกระตุ้นให้บุตรหลานของตนบอกกล่าวเป็นนิสสัย และพยายามรู้จักกับเพื่อนๆ ของลูกทุกคน

8. จงฟังถ้าลูกพยายามเล่าเรื่องของเพื่อนๆ ที่อาจแสดงพฤติกรรมก่อปัญหาและหาทางให้ข้อมูลนี้กับผู้รับผิดชอบ เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษา

9. ให้ความใส่ใจและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตลูกที่โรงเรียนโดยอาจช่วยตรวจสอบบทวนการบ้าน หรือสนับสนุนกิจกรรมและงานที่นักเรียนรับผิดชอบหาโอกาสพูดคุยปรึกษารัฐบาลหรือกับครูอาจารย์ของลูกเข้าร่วมมีส่วนช่วยกิจกรรมกับโรงเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครอง การร่วมเครือข่ายผู้ปกครอง

10. หาโอกาสสร้างสัมพันธ์ภาพพูดคุยกับผู้ปกครองของเพื่อนๆ ลูกเพื่อร่วมกันหาทางดูแลปกป้องส่งเสริมบุตรธิดาของตน

โดยสรุปขอบข่ายของการรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียนหมายถึงแนวทางการปฏิบัติตนในโรงเรียนด้านต่างๆ ได้แก่การจัดทำคู่มือระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน การกำหนดแนวทางหรือมาตรการต่างๆ ในโรงเรียนประสานงานกับชุมชนเพื่อดูแลรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียนให้ห่างไกลปัญหาเสพติดรวมทั้งแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อปัญหาเสพติดให้เกิดความเป็นระเบียบและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.1.4.6 งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถอธิบายความหมาย จุดมุ่งหมายและขอบข่ายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดังนี้

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 5) กล่าวว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมพัฒนาการป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน โดยการประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทาง จิตใจที่เข้มแข็งมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นวิกฤตทั้งปวง ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จึงเป็นระบบที่ มีมาตรฐานสามารถดำเนินการเพื่อประกันสุขภาพได้ รวมทั้งส่งเสริมให้ ผู้ปกครองอบรมดูแลลูกหลานของตนด้วยวิธีที่ถูกต้อง

สุรียา บุญเลิศ (2550 : 15) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการ ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ถึงปัญหาที่มีขั้นตอนชัดเจนพร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือ ที่มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็น บุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาอันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน ฯลฯ ที่มีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547: 3) กล่าวว่า ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนชัดเจน โดย มีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้มีครู ประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษาและ นอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ตลอดจนครูทุก คนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

โดยสรุป งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน และขั้นตอนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ได้แก่ การจัดประชุมผู้ปกครองเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือนักเรียน การกำกับติดตามการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเรื่องทีนอกเหนือจากการเรียน รวมทั้งการประเมินผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัญหา ด้านต่างๆ ส่งผลให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547: 5) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

- 1.เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีกระบวนการวิธีการและ เครื่องมือที่มี คุณธรรมและมีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้

2. เพื่อส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

ขอบข่ายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 62-63) กล่าวว่า หลักการเบื้องต้นเพื่อยับยั้งและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา

1. ประสานให้หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบทั้งครอบครัว ชุมชน นักเรียน ผู้แทนองค์กรท้องถิ่น และองค์กรต่างๆ

2. สื่อสาร ให้ข้อมูล ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และในกรณีที่เกิดพบสัญญาณเตือนภัยในตัวเด็กคนใดให้ติดต่อประสานกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดเพื่อหาทางป้องกันแก้ไขได้ทันที่

3. อบรมพัฒนาความสามารถของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ในการยับยั้งป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่อาจก่อเหตุรุนแรง

4. สนับสนุนให้นักเรียนร่วมรับผิดชอบการกระทำตนเองโดยการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวางแผนและปฏิบัติตัวในการป้องกันปัญหาความรุนแรงได้ด้วยตนเอง

5. วิเคราะห์บริบทและสถานการณ์แวดล้อมที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงโรงเรียนควรวิเคราะห์หาองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดความรุนแรงและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทั้งนี้ในการพิจารณาหาสาเหตุของการกระทำใดๆ ให้คำนึงถึงอายุของเด็ก พื้นเพทางวัฒนธรรม ค่านิยมตลอดจนประสบการณ์ในครอบครัวด้วย และในการตัดสินใจใช้มาตรฐานความเป็นเหตุเป็นผลที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เพื่อประกันความมั่นใจได้ว่าจะนำไปใช้แก้ปัญหาได้ผลจริง และมีประสิทธิภาพ

6. ยึดหลักการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลายการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายและต่อเนื่อง ยั่งยืน การก่อเหตุรุนแรงของนักเรียนไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในโรงเรียนเท่านั้นการแก้ปัญหาตามลำพังระยะสั้นๆ โดยใช้สูตรสำเร็จเฉพาะเรื่อง เฉพาะรายต่างคนต่างทำ ขาดเอกภาพและความต่อเนื่องนอกจากไม่สามารถยับยั้งปัญหาความรุนแรงได้แล้วอาจก่อให้เกิดอันตรายยิ่งขึ้นได้

7. จัดทำแผนแก้ไขปัญหาลูกเงินโรงเรียนควรกำหนดกลไกการดำเนินงานยับยั้งแก้ไขในกรณีที่เกิดเหตุรุนแรงฉุกเฉิน เพื่อสร้างความมั่นใจว่าหากเกิดเหตุนั้นจะสามารถยับยั้งไม่ให้เกิดความรุนแรงสูญเสียหรือเข้าจัดการแก้ไขได้ทันที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 10) กล่าวว่า ขอบข่ายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ

2. ดำเนินการทั้งส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน วิเคราะห์ปัญหาและแก้ไข

3. การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

โดยสรุปขอขยายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วยงานดังนี้

1. กระบวนการในการดำเนินงานมีขั้นตอนต่อเนื่องชัดเจน
2. นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ
3. ดำเนินการทั้งส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ ได้แก่ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากปัญหาในสังคมการจัดประชุมผู้ปกครองเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือนักเรียน การกำกับติดตามการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นอกเหนือจากเรื่องการศึกษา รวมทั้ง การประเมินผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรื่องอื่นๆ การส่งเสริมให้ผู้ปกครองอบรมดูแลลูกหลานของตนด้วยวิธีที่ถูกต้อง

4. การมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคนในโรงเรียนทั้งผู้บริหารอาจารย์ผู้สอนผู้ปกครองชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องมีมาตรฐานสามารถดำเนินการเพื่อประกันสุขภาพได้

ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

(School, Family and Community Engagement Principle and Theory)

2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

หัวใจของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายโดยเฉพาะผู้ปกครอง ผลงานวิจัยด้านครอบครัวในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่าง ครอบครัวและโรงเรียนนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางการเรียนแล้วยังทำให้เกิดการพัฒนาด้านจิตใจ สังคม อารมณ์ อันส่งผลต่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุขในอนาคตอีกด้วย (सान ปฎิรูป, 2543) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้บัญญัติสาระที่เป็นหลักสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามาร่วมพัฒนาผู้เรียนโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาจะต้องให้การส่งเสริมและเปิดโอกาสให้มากขึ้น สาระสำคัญดังกล่าวปรากฏในมาตราต่างๆ ดังนี้

มาตรา 8 (2) ครอบครัวซึ่งเป็นส่วนสำคัญของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

มาตรา 11 บิดา มารดา และผู้ปกครองมีหน้าที่ให้ลูกได้รับการศึกษาภาคบังคับ

มาตรา 12 ครอบครัวมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรา 13 บิดา มารดา และผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับการสนับสนุนจากรัฐเรื่องการอบรมเลี้ยงดู ลูก เงินอุดหนุนเนื่องจากการจัดการศึกษาให้ลูก และการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีค่าใช้จ่ายการศึกษา

มาตรา 24(6) สถานศึกษาประสานกับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาผู้เรียน

มาตรา 29 สถานศึกษาร่วมกันกับครอบครัวจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

มาตรา 38 คณะกรรมการและสำนักการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยครอบครัว

มาตรา 38 วรรคสอง ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 40 ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษา

มาตรา 58 (2) ครอบครัวมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

การจัดการศึกษาในระบบที่มีโรงเรียนเป็นศูนย์กลางแทนการจัดการศึกษาที่เคยใช้วัดเป็นศูนย์กลางรวมจิตใจของครอบครัวดังที่เคยมีมาตั้งแต่อดีตกาลทำให้บทบาทของครอบครัวได้ถูกลดทอนลงภาระการจัดการศึกษา การดูแลเรื่องการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งหมดถูกโอนไปไว้ให้กับโรงเรียนโดยสิ้นเชิง ครอบครัวหรือผู้ปกครอง จะเป็นเพียงแต่ผู้ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนตามความต้องการที่โรงเรียนร้องขอเท่านั้นจึงกล่าวได้ว่าระดับความสัมพันธ์ที่ครอบครัวมีต่อโรงเรียนในช่วงระยะเวลาที่ยาวนาน นับตั้งแต่เริ่มมีระบบโรงเรียนขึ้นในสังคมไทยนั้นเป็นไปในลักษณะผู้ให้ความร่วมมือ (Cooperation) ทั้งโดยหน้าที่ตามกฎหมายบังคับ และตามเหตุแห่งการถูกเรียกร้องเพื่อเกื้อหนุนแก่การศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลาน ความร่วมมือดังกล่าวได้แก่การที่จะต้องส่งบุตรหลานเข้าเรียนตามกฎหมาย การชำระค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่โรงเรียนกำหนด การจัดหาเครื่องแบบ สมุดหนังสือ อุปกรณ์การเรียน การช่วยเหลือเรื่องการบ้านกวดขันเรื่องความขยันตามสมควร การแสดงความคิดเห็นตามแบบในสมุดประจำตัวของนักเรียนทุกภาคเรียน การไปประชุมผู้ปกครองตามที่โรงเรียนมีหนังสือเชิญ เป็นต้นต่อมาเมื่อกระแสการปฏิรูปสังคมในหลาย ๆ ด้านเริ่มมีมากขึ้นก่อให้เกิดมุมมองและแนวคิดใหม่ ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและโรงเรียนมีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปแทนที่จะเป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนดเกือบจะทั้งหมด พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นเพียงผู้ให้ความร่วมมือและเริ่มเกิดความตระหนักกันถึงสิทธิของครอบครัวนอกเหนือจากหน้าที่ที่มีอยู่แล้ว บทบาทของครอบครัวในการจัดการศึกษาจึงถูกเรียกใหม่เป็นการมีส่วนร่วม (Participation) ซึ่งมีความหมายแสดงถึงความเท่าเทียมมากกว่าและสะท้อนถึงกระบวนการมากขึ้นแทนที่จะมุ่งเฉพาะผลลัพธ์เพียงอย่างเดียว มาเป็นการร่วมคิด ร่วมทำและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยจึงทำให้เข้าถึงระดับนโยบาย แผนงานที่จะก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในการพัฒนา โดยทุกส่วนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามมีความแตกต่างกันมากนัก(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) บทบาทของครอบครัวในฐานะการมีส่วนร่วมในกิจการการศึกษาของโรงเรียนเริ่มมีการศึกษากันมากขึ้น ผลจากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกฝ่ายไม่ว่า

จะเป็นผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และครูจะต้องเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมที่แท้จริงนั่นคือความเป็นหุ้นส่วน (partnerships) ซึ่งเป็นแนวคิดที่อยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์และความร่วมมือที่เสมอภาคเท่าเทียมโดยทั้งสองฝ่ายจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างการยอมรับในความคิด ประสานวิธีการบางอย่างที่แตกต่าง และหาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินงานหรือแก้ปัญหาโดยใช้ความสัมพันธ์แบบเดิมที่อยู่บนฐานของความเกรงใจ ความกลัวไม่กล้าเผชิญหน้ากัน (ศิริกาญจน์ โภสุภรณ์, 2542; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544)

เนื่องจากโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นสถาบันพัฒนาคนเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีในชุมชน และโรงเรียนยังเป็นองค์กรและตัวกลางที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชุมชนอีกด้วย ดังนั้นโรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยในแต่ละโรงเรียนของชุมชนต่างมีจุดมุ่งหมาย ความต้องการ และมีรูปแบบเฉพาะของตน ในแต่ละสังคม ศาสนาและอาชีพ ชุมชนนั้นมีหน้าที่ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียนของตน โรงเรียนจึงเปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นภาพของชุมชนนั้นๆ หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนก็จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายในการฝึกอบรมนักเรียนแต่ละคน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะทำให้นักการศึกษาเข้าใจและให้ความร่วมมือในภารกิจทั้งหมดของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูเป็นผู้ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันเช่นการแจ้งข่าว ข้อมูล ที่เป็นจริงให้ชุมชนทราบ ชุมชนก็อาจให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี เช่นการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือด้านสวัสดิการของนักเรียน การให้บริการแนะแนวอาชีพ การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือดูแลด้านระเบียบวินัยนักเรียน ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนกับชุมชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (หวน พิณรุฬพันธ์, 2529)

Epstein (2009 cited in Sheldon 2011:99) นักวิชาการด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้ที่ศึกษาประเด็นเรื่องการนำผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษายาวนานได้ระบุว่าการใช้คำว่าความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัวและโรงเรียน (family and community engagement) เนื่องจากเป็นคำที่แสดงถึงความมุ่งมั่นที่ดีกว่าคำว่าความร่วมมือของผู้ปกครอง (parent involvement) และเป็นพื้นฐานของความเป็นหุ้นส่วนที่ดีระหว่างกัน (Partnership) ด้วยเหตุผลสำคัญคือ 1) เน้นการร่วมกันรับผิดชอบการศึกษาของนักเรียน 2) ทำให้เกิดความตระหนักในความสำคัญและประโยชน์ที่เป็นผลมาจากสมาชิกในครอบครัวไม่จำกัดแค่พ่อแม่ โดยเฉพาะถ้าเด็กไม่ได้อยู่ในความดูแลของพ่อแม่ก็จะหมายถึงคนในครอบครัวที่มีบทบาทหลักในการติดต่อกับทางโรงเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของสหรัฐอเมริกา (Elementary and Secondary Education Act, ESEA)ซึ่งกำหนดแนวทางความร่วมมือระหว่าง

ครอบครัวและชุมชนให้แก่โรงเรียนโดยการจัดให้มีการระดมทุนเพื่อช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการจัดการศึกษาให้แก่โรงเรียน ตั้งแต่ในปี ค.ศ. 1965 ถึง ค.ศ. 1980 ทั้งนี้รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาการมีส่วนร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับครอบครัวซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ นั่นคือ นักเรียนในครอบครัวนั้น ไม่ได้ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อย่างเต็มที่เท่าที่ควรรวมทั้งโรงเรียนไม่ได้สนับสนุนให้ผู้ปกครองในครอบครัวดังกล่าวเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนด้วยเช่นกันในการตระหนักถึงการมีส่วนร่วมที่มากกว่าแค่การปฏิบัติตามกฎหมายหรือนโยบายการศึกษา แต่เป็นการมุ่งเน้นให้โรงเรียน ครอบครัวเกิดความยึดมั่นผูกพัน ซึ่งให้ความรู้สึกที่ลึกซึ้งมากกว่าการเข้าร่วม (Involvement) และการมีส่วนร่วม (Collaboration) มากขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยของนักวิชาการพบว่า สามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อิงของนักเรียนได้ (Student Achievement) และพัฒนาทักษะความรู้ในวิชาชีพให้แก่สมาชิกในครอบครัวได้เช่นกัน นำไปสู่การพัฒนาสังคมต่อไปในอนาคตได้ในปี ค.ศ. 1988 ถึง ค.ศ. 2011 พระราชบัญญัติการศึกษาาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของสหรัฐอเมริกา (ESEA) จึงกระตุ้นให้เกิดการตระหนักถึงการแก้ไขการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนขึ้น (Moles and Fege, 2011)

โดยสรุป ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน เป็นสิ่งที่ทั้ง 3 สถาบันจะต้องปฏิบัติร่วมกันอย่างไม้อาจหลีกเลี่ยง เพราะเป็นไปตามข้อบังคับในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาของประเทศ การปฏิบัติงานร่วมกันที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดต้องเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมที่สร้างความผูกพันอย่างแท้จริงนั่นก็คือ ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement)

2.2 ความหมายความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความหมายของความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) และความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนักวิชาการต่างๆ ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอความหมายของความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) และความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ได้ดังนี้

2.2.1 ความหมายความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) มีผู้ให้คำนิยาม ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

บงกช วงศ์หล่อสายชล (2555) ได้ให้นิยามความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) คือ พันธะหรือความมั่นใจสัญญาเพื่อยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในด้านการปฏิบัติงาน ความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) หมายถึงการตัดสินใจในการลงมือปฏิบัติงานร่วมกัน

Anna Shkolnik (2010: 10) ได้ให้ความหมายของความยึดมั่นผูกพัน หมายถึง ความสัมพันธ์ที่ให้ระดับความสำคัญมากกว่าความเกี่ยวข้องกัน (Involvement)

Kilifi (2011: 7) ได้กล่าวถึงนิยามของความยึดมั่นผูกพัน โดยกล่าวถึงในงานวิจัย Consent and Community Engagement in Diverse Research Context ไว้ดังต่อไปนี้ ความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) คือ กระบวนการของความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งให้ความสำคัญแก่ผู้ที่เป็นหุ้นส่วน (Partner) ของกิจกรรมดังกล่าว โดยดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ร่วมกันในแต่ ละฝ่าย และตระหนักถึงความมีส่วนร่วมและความเสมอภาค รวมทั้งการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

โดยสรุปความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) หมายถึง การตัดสินใจในการร่วมมือที่จะ ปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่เป็นหุ้นส่วน (Partnership) ในกิจกรรม ดังกล่าว โดยตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดความพึง พอใจในแต่ละฝ่ายได้

2.2.2 ความหมายความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School, Family and Community Engagement) จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศมีผู้ให้ ความหมายของคำว่า ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนซึ่งกำหนดความหมาย ไว้อย่างใกล้เคียงกัน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

Redding, Murphy, Sheley(2011) กล่าวถึงนิยามความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนหมายถึง ความสัมพันธ์(Relation) ที่ดีระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ใน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ผ่านการมีส่วนร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน โดยในหลักการความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ดังกล่าว เปรียบเสมือนแนวทางในการเสริมสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายต่อการ พัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในชุมชน การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกในชุมชนและการ เสริมสร้างความผูกพันที่ดีต่อกันในแต่ละฝ่ายได้

Berg, Melaville and Blank (2006: 2) ให้ความหมายของ ความยึดมั่นผูกพันระหว่าง โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ว่า การสร้างเครือข่าย (Network) ซึ่งรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนสามารถเป็นกระบวนการที่ช่วยสนับสนุน ให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกในชุมชน และเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นอยู่ที่ดี (Well-Being) ของสมาชิกในชุมชนดังกล่าวได้

ฝ่ายพัฒนาและฝึกอบรม กระทรวงศึกษาธิการรัฐบาลควีนสแลนด์ (Department of Education, Training and Employment, Queensland Government) (2011) กล่าวถึงนิยาม ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน หมายถึง การให้ความสนับสนุนในการ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนจาก โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ผ่านทางความร่วมมือ

แบบการดำเนินกิจกรรมต่างๆโดยตระหนักถึงความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนและการได้รับประโยชน์ร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

โดย สรุป ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน หมายถึง ความสัมพันธ์ (Relation) ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนผ่านการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม (Participation) สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดร่วมกันได้ซึ่งได้แก่ การจัดการศึกษาที่ดีให้นักเรียน การตระหนักถึงแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน การพัฒนาศักยภาพทักษะทางวิชาชีพของสมาชิกในชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้พื้นฐานความเป็นหุ้นส่วนที่ดี (Partnership) ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ต้องอาศัยหลักความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนเช่นกัน

2.3 องค์ประกอบความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง Fredricksและคณะ (2004) ซึ่งได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง School Engagement: Potential of Concept, State of the Evidence. ที่สะท้อนให้เห็นว่าความยึดมั่นผูกพันมีคุณลักษณะทางธรรมชาติที่มีหลายแง่มุม ซึ่งสามารถนิยามความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) เป็น 3 มิติคือ 1) ความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา (Cognitive Engagement) กล่าวคือ พฤติกรรมซึ่งแสดงออกถึงความคิดของผู้เรียนในด้านการทุ่มเทที่ต้องผสมผสานทั้งความคิดและความเต็มใจในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างเต็มที่ 2) ความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์ (Emotional Engagement) เป็นความรู้สึกเชิงบวกที่ผู้เรียนมีต่อครู เพื่อนร่วมชั้น การศึกษา และโรงเรียน ซึ่งเชื่อว่าการสร้างความยึดมั่นผูกพันต่อสถาบันการศึกษานั้นจะส่งผลให้เกิดความเต็มใจในการศึกษา 3) ความยึดมั่นผูกพันเชิงพฤติกรรม (Behavioral Engagement) กล่าวถึงการแสดงออกในด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งรวมไปถึงความเกี่ยวข้องทางวิชาการ กิจกรรมทางสังคม หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงบวก และหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะล้มเหลวได้ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา (Cognitive Engagement) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาโดยเน้นว่าเป็นการทุ่มเทเชิงจิตวิทยา โดยมีความปรารถนามากกว่าความต้องการทั่วไป และความท้าทาย จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน การกำกับตนเองเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา (Connell and Wellborn, 1991) ความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญาประกอบด้วย ความยึดหยุ่นในการแก้ปัญหา ความชอบในการทำงานยากหรือซับซ้อน และมีการจัดการที่ดีในกรณีที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาหรือความล้มเหลวการทำกลยุทธ์หรือการกำกับตนเอง โดยนักเรียนจะใช้กลยุทธ์การอภิमानเชิงความคิด (Metacognitive Strategies) ในการวางแผน ตรวจสอบ ประเมินความคิดเมื่องานสำเร็จ (Zimmerman, 1989) ดังนั้นการฝึกฝน การสรุปผล การทบทวนความจำอย่างละเอียด และการ

จัดการต่างๆเป็นกลยุทธ์สำคัญของการเรียนรู้ (Corno and Madinach, 1983; Weinstein and Mayer, 1986) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถบริหารจัดการและควบคุมการทำงานของตนได้ (Pintrich and De Groot, 1990)

2) ความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์ (Emotional Engagement) หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาตอบสนองในชั้นเรียน ทั้งความสนใจ ความเบื่อ ความสุข ความเศร้า และความกังวล (Connell and Wellborn, 1991; Skinner and Belmont, 1993) นักวิจัยบางท่านประเมินความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์โดยการวัดปฏิกิริยาตอบสนองทางอารมณ์ต่อโรงเรียนและครู (Lee and Smith, 1995) Finn (1989) ได้นิยามคำว่า ความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์ ได้แก่ 1) ความรู้สึกที่ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (Belonging) และ 2) คุณค่า (Value) กล่าวคือ ความยินดีในความสำเร็จซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภายในโรงเรียน 3) ความรู้สึกที่ดีต่อผู้เกี่ยวข้อง คือ ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน

3) ความยึดมั่นผูกพันเชิงพฤติกรรม (Behavioral Engagement) หมายถึง การปฏิบัติหรือพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนและนำมาซึ่งพฤติกรรมเชิงบวก เช่น การปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน การไม่มีพฤติกรรมที่ผิด เช่น การหนีเรียน และการสร้างปัญหาในโรงเรียน (Finn and Rock, 1997) ความยึดมั่นผูกพันนั้นต้องมีความเกี่ยวข้องกับการเรียนและงาน การศึกษา และแสดงพฤติกรรมที่สื่อถึงความพยายาม การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ความมุ่งมั่น ความตั้งใจและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน (Bitch and Ladd, 1997)

จากการทบทวนเอกสารเรื่อง Working Systemically in Action, Engaging Family and Community (Chris Ferguson, Caterine Jordan, and Marion Baidwin, 2010: 3) ซึ่งกล่าวถึงองค์ประกอบ (Components) ในการปฏิบัติงานร่วมกันจากทุกภาคส่วน ซึ่งได้แก่ โรงเรียน ชุมชน ครอบครัว และหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบ (Components) ทั้งหมด 8 องค์ประกอบโดยการคำนึงถึงองค์ประกอบดังกล่าว มีส่วนช่วยให้การปฏิบัติงานร่วมกันในแต่ละฝ่ายเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผู้วิจัยสามารถอธิบายองค์ประกอบทั้งหมดได้ ดังต่อไปนี้

1) ครอบครัวและชุมชน (Family and Community) ในที่นี้หมายถึง สถาบัน ที่เป็นหัวใจสำคัญในการที่จะช่วยให้รูปแบบของกิจกรรมซึ่งส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยความสำเร็จในกิจกรรมซึ่งส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนจะเกิดขึ้นได้นั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือที่ดีของครอบครัวและชุมชน โดยหลักที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในแต่ละฝ่าย รวมทั้งการคำนึงถึงวัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนด้วยเช่นเดียวกัน

2) มาตรฐาน (Standard) ในที่นี้หมายถึง ระดับการดำเนินงานที่ใช้วัดความสำเร็จอันเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย ได้แก่ โรงเรียน ครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น โดยกำหนดอย่างเหมาะสมและตอบสนองตามความต้องการของทุกฝ่ายได้

3) หลักสูตร (Curriculum) ในที่นี้หมายถึง แผนการจัดการเรียนการสอน อันเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย ได้แก่ โรงเรียน ครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น

4) การจัดการสอน (Instruction) ในที่นี้หมายถึง รูปแบบการจัดการสอนซึ่งตรงตามหลักสูตร และเหมาะสมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้การคำนึงถึงรูปแบบการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่

5) การประเมินผล (Assessment) ในที่นี้หมายถึง กระบวนการซึ่งใช้ในการวัดระดับพัฒนาการของนักเรียน ที่เกิดจากการได้รับการศึกษา ซึ่งเกิดจากความร่วมมือในการบริหารจัดการของแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ และครอบคลุมกับความต้องการของชุมชนและนักเรียน โดยสามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในชุมชนดังกล่าวได้โดยข้อสรุปจากการประเมินผลแต่ละครั้ง ต้องให้ผู้ปกครองรับทราบถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนและทักษะความสามารถในสังคม

6) แหล่งที่มาของข้อมูล (Resources) ในที่นี้หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร ที่เกิดจากการสนับสนุนของภาครัฐในการจัดสรรให้แก่โรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้ผู้ปกครองและชุมชน สามารถให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวได้

7) บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ (Professional Staff) ในที่นี้หมายถึง การสรรหา ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เพื่อสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนได้

8) นโยบายและการบริหารจัดการ (Policy and Governance) ในที่นี้หมายถึง กฎระเบียบ ขั้นตอนและการกำหนดการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนและพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

2.4 การเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนในทัศนะของนักการศึกษาและนักพัฒนา

Sheldon (2011: 99) ได้เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนโดยในแนวทางการปฏิบัติดังกล่าวโดยตระหนักถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อหุ้นส่วน (Partnership) ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และตระหนักถึงการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนให้เกิดความยั่งยืน (Sustainable) จากการมีส่วนร่วมกันทุกภาคส่วนทั้งนี้ Sheldon ได้กำหนดหลักการไว้ดังต่อไปนี้

1) การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork)

การสร้างทีมปฏิบัติการในการจัดทำกิจกรรม ดำเนินการตลอดจนประเมินผลการทำงาน ผู้ร่วมทีมงานควรจะต้องประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหาร และสมาชิกในชุมชน ทั้งนี้วัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งทีมปฏิบัติการดังกล่าวถึง เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน (School Improvement) รวมทั้งการร่วมกันกำหนดแผนประจำปีของโรงเรียน (Annual Action Plan) โดยการมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์หรือแผนงานในภาคการศึกษาต่อไป

2) แผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans)

การจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Develop a plan) จากการรวบรวมข้อมูล และกำหนดเป้าหมายในความเป็นหุ้นส่วน คณะทำงานสามารถจัดทำโครงร่างกิจกรรมแต่ละประเภทตามความต้องการของนักเรียน และครอบครัวโดยกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม หน้าที่รับผิดชอบ งบประมาณ และการประเมินผลอย่างชัดเจน ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของแผนงานสามารถกำหนดให้ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานซึ่งได้แก่ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหาร และสมาชิกในชุมชน สามารถสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในงานวิชาการ (Academic Goal) หรือนอกเหนืองานวิชาการได้ (Nonacademic Goal) ซึ่งได้แก่ การพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน (Behavior) การช่วยเหลือในงานระเบียบวินัยของนักเรียนโดยการร่วมกันสอดส่องดูแลเมื่อนักเรียนอยู่นอกสถานศึกษา และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3) การให้ความร่วมมือ (The Six Types of Involvement)

3.1) การให้ความรู้เรื่องการอบรมเลี้ยงดู (Parenting) เป็นการช่วยเหลือครอบครัวให้สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนในการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การแนะนำสภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละชั้น การจัดอบรมให้แก่ผู้ปกครอง เป็นต้น

3.2) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) การออกแบบการติดต่อสื่อสารที่ีระหว่างครอบครัวและโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยสื่อสารในเชิงข้อมูลข่าวสารเพื่อทำประวัติของผู้เรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Two-Way Exchanges) และรูปแบบกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การจัดแฟ้มสะสมผลงานนักเรียนประจำสัปดาห์ การจัดประชุมผู้ปกครอง การได้รับข้อมูลเพื่อทราบถึงปัญหาในตัวนักเรียน และพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียน เป็นต้น

3.3) งานอาสาสมัคร (Volunteering) การสนับสนุนให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ได้แก่ การเป็นครูผู้ช่วย การช่วยงานในศูนย์ครอบครัว งานดูแลความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน เป็นต้น รวมทั้งการช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนอยู่นอกสถานศึกษา (Other Location)

3.4) การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) การให้แนวทางปฏิบัติและข้อมูลแก่ครอบครัวและสมาชิกในชุมชนในการช่วยเหลือการทำงานที่บ้านของนักเรียน รวมทั้งกิจกรรมตามหลักสูตรอื่นๆ และปลูกฝังการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดขึ้นในทุกที่

3.5) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ให้ครอบครัวและสมาชิกในชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำของสมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในชุมชน ได้แก่ การจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง การสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง การจัดตั้งองค์กรชุมชน การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

3.6) การร่วมมือกันกับชุมชน (Collaborating with Community) การระดมและบูรณาการแหล่งทรัพยากรและการให้บริการแก่ชุมชนเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งให้โรงเรียนในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้ การแสดงทางดนตรีและศิลปะ การให้บริการด้านสุขภาพ การช่วยพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในการเข้าสังคม เป็นต้น

โรงเรียนสามารถใช้แนวทางปฏิบัติในกิจกรรมทั้ง 6 ประเภทนี้เพื่อเป็นแนวทางสร้างการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ในวัตถุประสงค์ดังกล่าวที่มุ่งเน้นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาพฤติกรรมในตัวนักเรียนแล้ว การพัฒนาที่ส่งผลให้เกิดประโยชน์กับครอบครัวและชุมชนก็เกิดขึ้นตามมาเช่นกัน

4) การประเมินผล (Evaluate)

ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดต้องรายงานความก้าวหน้าความสำเร็จ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆ ให้ครูผู้ปกครองและนักเรียนรับรู้และร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

Moles and Fege (2006-2011: 8) ได้ศึกษาถึงแนวทางการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันของครอบครัว สำหรับโรงเรียนที่มีความขาดแคลนทางทุนทรัพย์ (Strengthening Family Engagement in High Poverty School) ทั้งนี้ Moles and Fege ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (Parent Involvement) ในการจัดการศึกษา โดยให้โรงเรียนตระหนักถึงการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ การสื่อสารที่เป็นรูปแบบการสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของแต่ละฝ่าย (Two-Way and Shared Vision) และอยู่ในเนื้อหาที่ครอบคลุมถึงการศึกษานักเรียนหรือบุตรหลานเป็นหลัก (Enhance Student Academic Learning) โดย Moles and Fege ดังต่อไปนี้

1) บทบาทจากหน่วยงานภาครัฐ (The Federal Role)

บทบาทหน้าที่สำคัญจากหน่วยงานรัฐบาล ได้แก่ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม (Participation) ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนเมื่อกล่าวถึง

การสร้างความยึดมั่นผูกพัน (Engagement) ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ถือว่ามี ความสำคัญและสร้างประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นเป็นอย่างมาก (Hugely Matter) การได้รับแรงผลักดัน (Pressure) และแรงจูงใจ (Incentive) จากหน่วยงานภาครัฐถือว่าเป็นบทบาทสำคัญ และให้การ สนับสนุนทางทุนทรัพย์ หรือทรัพยากรทางการศึกษา จากหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างความยึด มั่นผูกพันให้เกิดขึ้นในทุกฝ่ายเช่นเดียวกัน

2) การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision)

การกำหนดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยสร้างความรู้สึกรับรู้ถึงความเป็น เจ้าของร่วมกัน(Ownership)ซึ่งทำให้ความช่วยเหลือที่มาจากผู้ปกครองนั้น สามารถสร้างคุณค่าและ สร้างการเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการของโรงเรียนให้เกิดขึ้น ทั้งนี้โรงเรียนสามารถเป็น ศูนย์กลางระหว่างชุมชนและครอบครัว เพื่อแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์และแนวทางในการพัฒนาการจัดการ ศึกษาของโรงเรียนอย่างร่วมกัน ซึ่งตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายได้ทั้งนี้ผู้ปกครองหรือ ครอบครัวจะได้รับมุมมองหรือประสบการณ์ที่พัฒนาความสามารถทางอาชีพของตน ที่ต่างออกไปจาก สมาชิกในชุมชน

3) การพัฒนาความสามารถของโรงเรียน (School Capacity Building)

โรงเรียนให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ปกครองหรือครอบครัวโดยการสร้างองค์ความรู้ (Knowledge) พัฒนาความสามารถ (Capacity) และช่วยเหลือในการสร้างทักษะใหม่ (New-Found Skills) สิ่งที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาความสามารถให้แก่โรงเรียนได้นั้น คือความท้าทายในการพัฒนา ความสามารถของผู้ปกครองหรือครอบครัว ซึ่งมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural) สัญชาติ (Racial) เพศ (Gender) และจริยธรรม (Ethic) โดยโรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง ของแต่ละครอบครัวที่มีให้ได้ ทั้งนี้การพัฒนาดังกล่าวก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันผ่านกิจกรรม ทางการศึกษา โดยวิธีการดังกล่าวเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างความยึดมั่นผูกพันที่ดีที่สุด

4) การรวบรวมข้อมูลผู้ปกครองโดยหน่วยงานกลาง (Local Parent Information)

จัดตั้งหน่วยงานในส่วนภาครัฐ ที่ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ปกครอง และให้การ สนับสนุนทางด้านข้อมูลต่างๆได้ นอกจากการให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลแล้ว การสร้าง แรงผลักดันในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน การจัดอบรมให้แก่ผู้ปกครองในการ พัฒนาทักษะในด้านต่างๆ เป็นภาระหน้าที่ ที่หน่วยงานดังกล่าวต้องดูแลรับผิดชอบเช่นกัน

5) คำนี้ถึงความต้องการของผู้ปกครอง (Parent Choice)

ในการกำหนดนโยบาย แผนการปฏิบัติงานและกิจกรรม ที่ต้องคำนึงถึงควมมีส่วนร่วม จากผู้ปกครองและตรงตามความต้องการของผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรม ของนักเรียน โดยศึกษาจากการสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองหรือสมาชิกในชุมชนที่เกี่ยวข้อง กำหนด เป็นนโยบายที่ครอบคลุมความต้องการจากแต่ละฝ่าย กำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีและสร้าง

กิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนที่สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละฝ่ายได้ โดยการกำหนดกิจกรรมดังกล่าวควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วย

6) แผนปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนอย่างเป็นทางการ (School-Parent Compact)

การร่วมมือกันที่ดีระหว่างโรงเรียน นักการศึกษาและผู้ปกครอง ต้องเกิดจากความเสียสละ การอุทิศตนของแต่ละฝ่าย ซึ่งควรคำนึงถึงมากกว่ากระบวนการในแผนงานหรือกิจกรรมซึ่งกำหนดไว้อย่างชัดเจน และทุกฝ่ายสามารถปฏิบัติตามได้ ทั้งนี้ในการกำหนดข้อปฏิบัติดังกล่าว ต้องเป็นไปตามความสมัครใจ จากทุกฝ่ายและยินดีที่จะปฏิบัติงานร่วมกัน

7) การจัดเตรียมบุคลากร (Prepared School Staff)

จากกรณีศึกษาอื่นๆ ที่บ่งบอกถึงการไม่ยอมรับในความช่วยเหลือของครู จากผู้ปกครอง ซึ่งมีผลมาจากทัศนคติที่ไม่ตรงกัน ก่อให้เกิดความขาดประสิทธิภาพในการร่วมมือเพื่อที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาที่ดีขึ้นได้ ทั้งนี้ในแผนการพัฒนาศึกษาศตวรรษที่ 21 ได้กล่าวถึงความท้าทายในการจัดการศึกษาที่เกิดจากความพยายามสร้างความยึดมั่นผูกพันให้เกิดขึ้นในสังคมที่หลากหลาย ดังนั้นหน้าที่หลักของโรงเรียนในการจัดเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรหรือครู โดยการจัดอบรมบุคลากรและครูให้เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน ให้ความร่วมมือที่ดีระหว่างผู้ปกครองและครูนั้น โรงเรียนสามารถสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรหรือครูถึงเรื่องความแตกต่างกันระหว่างวัฒนธรรมของแต่ละฝ่าย ซึ่งเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ทำให้เกิดความร่วมมือที่ไม่มีประสิทธิภาพนั่นเอง

8) การสื่อสารระหว่างบุคคล (Ongoing Personal Communication)

หัวใจหลักของความยึดมั่นผูกพันระหว่างกันคือ การสื่อสาร (Communication) แต่การความเป็นหุ้นส่วนกันเป็นเพียงแค่การร่วมมือหรือการปฏิบัติงานร่วมกันเท่านั้น ทั้งนี้หลักการสื่อสารเพื่อให้เกิดความยึดมั่นผูกพันนั้น ควรจะสื่อสารเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน โดยโรงเรียนควรจัดการประชุมครูและผู้ปกครองประจำปี (Annual Parent-Teacher Conferences) และในเนื้อหาของการประชุม ควรเน้นการเสริมสร้างแรงผลักดันเพื่อที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาและการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเห็นได้ชัด การกำหนดให้ครูหรือบุคลากรการศึกษารับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองมากขึ้น และสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นร่วมกันในแต่ละฝ่าย รวมทั้งการร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อที่จะพัฒนาการศึกษาโดยคำนึงถึงแนวทางในการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยนักเรียน หรือการประกอบอาชีพของนักเรียนหลังจากจบการศึกษาแล้ว ซึ่งในเนื้อหาการสนทนาดังกล่าว ไม่ควรจะให้จบลงหรือยุติลงเพียงแค่นั้นที่ประชุมเพียงเท่านั้นควรมีการดำเนินการปฏิบัติในขั้นต่อไปด้วย

9) สร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นที่บ้าน (Home Learning)

สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดขึ้นที่บ้านของตน โดยความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ปกครอง ประโยชน์ที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่ช่วยพัฒนาทักษะที่ดีให้แก่ นักเรียน แต่ยังสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ปกครองและครูได้ อ้างถึงงานวิจัยของ Nye Turner and Schwartz (2006) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ที่บ้านโดย เริ่มจาก ครูโทรศัพท์หาผู้ปกครองเพื่อแจ้งถึงพัฒนาการของนักเรียน และครูจัดเตรียมกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้านให้ผู้ปกครอง

10) ความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน (Community Coordination and Support)

ความร่วมมือของชุมชนสามารถปฏิบัติได้ในรูปแบบการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง (Parental Assistance) การให้บริการในรูปแบบต่างๆ (Support Services) และการร่วมเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมของโรงเรียนหรืองานบริการทางการศึกษาของโรงเรียนอื่นๆ (Volunteers) รวมทั้งการสนับสนุนจากชุมชนในเรื่องกำลังทรัพย์หรือการระดมทุนต่างๆ (Funding) โดยสมาชิกในชุมชนควรตระหนักว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนไม่ใช่แค่ความรับผิดชอบของผู้ปกครองของนักเรียนเพียงฝ่ายเดียว แต่ในฐานะที่โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ความรับผิดชอบในการร่วมกันพัฒนาสมาชิกในชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สมาชิกในชุมชนควรคำนึงถึงด้วยเช่นกัน

11) งานวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมดังกล่าว (Research for Programme)

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ ติดตามผล ประเมินผลร่วมกันจากทุกฝ่าย และทำการวิจัยเพื่อหาแนวทางปรับปรุง และพัฒนาต่อไป โดยงานวิจัยดังกล่าว อาจศึกษาถึงสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความมีส่วนร่วมในแต่ละฝ่าย หรือศึกษาถึงทักษะและองค์ความรู้ซึ่งทั้งฝ่ายผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนได้รับ ตรงตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหรือไม่

Redding (2000-2011:16) ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างชุมชนของโรงเรียน (School Communities) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน โดยชุมชนของโรงเรียน (School Communities) คือชุมชนที่สร้างจากความมุ่งหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความร่วมมือระหว่าง นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และอาสาสมัคร ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ให้เกิดขึ้นในโรงเรียนได้ โดยเมื่อพิจารณาถึงคุณประโยชน์จากชุมชนของโรงเรียน (School Communities) ของแต่ละฝ่าย ซึ่งได้แก่

- 1) ผู้ปกครองสามารถจัดสรรสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่บุตรหลานของตนได้
- 2) ครูมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาศักยภาพของตนเองและเกิดแรงจูงใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน
- 3) นักเรียนได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกของชุมชนของโรงเรียน (School Communities)
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างชุมชนของโรงเรียน (School Communities) และเสริมสร้างให้เข้มแข็งขึ้น

โดยชุมชนของโรงเรียน(School Communities) จะต้องประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบหลัก (6 Building Blocks) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรม โดยสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1) การมีส่วนร่วมในความเป็นผู้นำ (Shared Leadership)

การมีส่วนร่วมในความเป็นผู้นำ (Shared Leadership) เกิดจากการกำหนดให้ผู้นำของกลุ่มต่างๆมีบทบาทในการตัดสินใจ(Making Decision) เพื่อกำหนดนโยบายหรือแนวทางร่วมกันโดยในแต่ละสถานศึกษา จะประกอบไปด้วย ผู้แทนซึ่งมาจากครูใหญ่และครู (Principal and Teacher Leaders) คณะครู (Teacher Instructional Teams) และกลุ่มผู้ปกครองที่สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน (A Parent Organization Sponsor Events) ในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางโดยการตัดสินใจร่วมกันระหว่างตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ควรจะมุ่งเน้นในการพัฒนาการจัดการศึกษา ทั้งนี้สำหรับแนวทางการพัฒนาดังกล่าว เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถพัฒนาให้เกิดภาวะความเป็นผู้นำขึ้นในตัวผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน (Leadership Skill)

2) เป้าหมายและบทบาท (Goals and Roles)

เป้าหมายในการสร้างความรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลการศึกษาของนักเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ตัวอย่างเช่นการปรับพฤติกรรมกรอ่านของนักเรียน ซึ่งเกิดจากการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครองเมื่ออยู่ที่บ้าน รวมทั้งการให้คำแนะนำจากครูเกี่ยวกับแนวทางการสร้างพฤติกรรมกรเรียนรู้ที่สามารถเกิดขึ้นที่บ้านได้ เป็นต้น โดยเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดชุมชนของโรงเรียนได้ (School Community) ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนของนักเรียน (Reading and Literacy) 2) นักเรียนสามารถกำหนดแนวทางการเรียนรู้ของตนเองได้ (Self-Directed Learning) 3) สร้างความเคารพและรับผิดชอบต่อเกิดขึ้นภายในตัวนักเรียน (Respect and Responsibility) 4) สร้างความเป็นชุมชนที่ดีขึ้นระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาและอาสาสมัคร (Community)

3) การสื่อสาร (Communication)

หัวใจหลักของการสื่อสารเพื่อให้เกิดความยึดมั่นผูกพันที่ดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง นั้น ควรอยู่ในรูปแบบการสื่อสารแบบ 2 ทาง (Two-Way) คือ การสื่อสารที่เกิดจากการแลกเปลี่ยน ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน (Discussion) โดยมีเนื้อหาในแนวทางการช่วยเหลือทางการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนหรือบุตรหลานของตนเป็นหลัก โดยรูปแบบการสื่อสาร (Communication) สามารถอยู่ในรูปแบบของการจดหมาย เพื่อเป็นการแจ้งข้อมูลของโรงเรียนและ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย รูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ เพื่อเผยแพร่แนวทางการ สนับสนุนการศึกษาของนักเรียน และรูปแบบการสื่อสารผ่านโทรศัพท์เพื่อให้ครูสามารถให้ข้อมูลแก่ ผู้ปกครองโดยตรงได้

4) รูปแบบของการศึกษา (Education)

รูปแบบของการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นในชุมชนของโรงเรียน (School Community) ไม่ จำเป็นต้องเกิดขึ้นเฉพาะกับนักเรียนเท่านั้น แต่การจัดการศึกษาโดยแต่ละฝ่ายสามารถได้รับประโยชน์ เป็นวัตถุประสงค์หนึ่งที่ชุมชนของโรงเรียน (School Community) ต้องการให้เกิดขึ้นเช่นกัน โดยครู สามารถได้รับการพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และผู้ปกครองได้เรียนรู้วิธีการในการที่จะสามารถสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่บ้านได้ รวมทั้ง ผู้ที่เป็นอาสาสมัคร ยังจะได้รับการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองต้องการได้ ทั้งนี้ ในการจัด การศึกษาโดยเอื้อประโยชน์ในแต่ละฝ่ายนั้น ทางด้านประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับฝ่ายผู้ปกครอง สามารถ ได้รับการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership Skill) โดยผู้ปกครองจะมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำของผู้ปกครองดังกล่าว เป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะ สร้างชุมชนที่ดีขึ้นมา

5) การสร้างความสัมพันธ์ (Connection)

การสร้างความสัมพันธ์ (Connection) ให้เกิดขึ้นในแต่ละฝ่ายสามารถปฏิบัติผ่านกิจกรรม การพบปะพูดคุย การเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน การจัดประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมสังสรรค์ และ การจัดกิจกรรมเพื่อแสดงผลงานนักเรียน โดยเน้นถึงวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรม ของนักเรียนเป็นหลัก ทั้งนี้ นักเรียนจะได้รับการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมจากโรงเรียน และครูได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูควรจะเข้าใจถึงพื้นฐานทางครอบครัวของนักเรียน โดยการพบ ผู้ปกครอง พูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติต่อกัน การทำความรู้จักกันเป็นการส่วนตัว (Face-to-Face) เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้เกิดชุมชนของโรงเรียนนั่นเอง

6) มีการพัฒนาในกิจกรรมดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ (Continuous Improvement)

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องในกิจกรรมดังกล่าว ต้องเกิดจากการศึกษาถึงความต้องการที่เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลจากกิจกรรมดังกล่าว โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนต่อไป

นอกจากนี้ Redding (2011: 167) ได้กล่าวถึงรายการตรวจสอบ (Checklist) อันเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ให้แก่ หน่วยงานทางการศึกษาของภาครัฐ ทั้งนี้ในรายการการตรวจสอบดังกล่าว สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1) หน่วยงานทางการศึกษาของภาครัฐ (State Education Agencies)

1.1) มีการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำร่วมกัน (Shared Leadership)

1.1.1) การนัดหมายระหว่างผู้บริหาร ครอบครัวและประชาชนในชุมชนเพื่อปฏิบัติงานร่วมกัน โดยการดำเนินการดังกล่าว กระทำผ่านการบริหารงานในส่วนภาครัฐ

1.1.2) ระบุให้บุคลากรในส่วนภาครัฐมีส่วนร่วม ในการพัฒนาความสามารถของผู้บริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนกระบวนการในการสร้างความยึดมั่นผูกพันดังกล่าวของระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.1.3) แสวงหางบประมาณจากภาครัฐเพื่อพัฒนาโครงการต่างๆที่เป็นพื้นฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้ปกครอง ได้แก่ มีการแลกเปลี่ยนการใช้หนังสือร่วมกัน การฝึกฝนทักษะให้แก่ผู้ปกครอง การเชื่อมโยงกับห้องสมุด ทั้งนี้ควรควบคู่ไปกับการลดราคาหนังสือและคู่มือต่างๆ

1.1.4) กำหนดให้บุคลากรในส่วนภาครัฐปฏิบัติงานที่คำนึงถึงความก้าวหน้าในภาวะความเป็นผู้นำของผู้ปกครองและตระหนักถึงความยึดมั่นผูกพันของครอบครัว ระบุถึงการพัฒนาความเป็นผู้นำของผู้ปกครองอันเป็นรูปแบบของการพัฒนารายการหนึ่ง

1.1.5) กำหนดให้ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมในการบริหารงานในโรงเรียน หรือนำเสนอแนวทางและกำหนดโครงสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน

1.1.6) เชิญชวนผู้ปกครองในเขตท้องถิ่นและผู้นำจากชุมชน เพื่อเข้าร่วมประชุมและชี้แจงถึงข้อมูลต่างๆต่อผู้บริหารท้องถิ่น

1.1.7) การตรวจสอบความผิดพลาดในการบริหารงบประมาณของโรงเรียนเอกชน ให้การยอมรับในการประสานงานร่วมกันระหว่างครอบครัวกับชุมชนในการปฏิบัติงานดังกล่าว

1.1.8) สร้างความประจักษ์ในการดำเนินการดังกล่าว และสามารถบูรณาการไปสู่การฝึกฝนทักษะภาวะความเป็นผู้นำของผู้ปกครองได้

1.2) กำหนดวัตถุประสงค์และบทบาท (Goal and Roles)

1.2.1) กำหนดนโยบายในการสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักความยึดมั่นผูกพัน

1.2.2) สร้างแนวทางปฏิบัติสำหรับความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนเชิงประจักษ์ สำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

1.2.3) ทบทวนหรือพัฒนานโยบายในส่วนท้องถิ่นและภาครัฐ ซึ่งนโยบายดังกล่าว ได้มาจากความร่วมมือร่วมใจของคณาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียนและครอบครัว

1.2.4) แนวทางการพัฒนาช่วยเหลือโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนและครอบครัว

1.2.5) สนับสนุนให้โรงเรียนสร้างสิ่งต่างๆเพื่อทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ

1.2.6) สร้างระบบตรวจสอบในด้านการประเมินผลและความยืดหยุ่นของ กฎระเบียบระหว่างโรงเรียนและครอบครัว ซึ่งกระจายไปถึงพื้นที่ต่างๆได้แก่ ส่วนภาครัฐ ส่วนท้องถิ่น และในเขตพื้นที่ชุมชนที่ห่างไกลออกไป

Weiss and Lopez (2009-2011: 21) ให้ข้อเสนอแนะถึง แนวทางสำคัญในการสร้างความยึดมั่นผูกพัน(Engagement) ให้เกิดขึ้นระหว่างครอบครัวและโรงเรียน โดย Weiss and Lopez กล่าวถึงงานวิจัยซึ่งระบุถึงความสำเร็จอันชัดเจนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม และการสร้างความกระตือรือร้นในการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา โดยทั้งหมดนี้เกิดจากการสนับสนุนที่ดีจากครอบครัว (Weiss, Buffard, Bridgail, and Gordon 2009 cited in Weiss and Lopez, 2011: 22) ทั้งนี้จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวมีผลปรากฏว่า ข้อผิดพลาดซึ่งเกิดขึ้นในการสร้างความมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน เกิดจากการกำหนดนโยบายโดยไม่ได้ใช้ข้อมูลที่แท้จริงหรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการสุ่มข้อมูลขึ้นมา (Random Acts) (Gill Kressley 2008 cited in Weiss and Lopez, 2011: 22) เพื่อนำมากำหนดนโยบายความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียน ทั้งนี้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันระหว่างผู้ปกครองและครู ในด้านความสนใจของนักเรียน ลักษณะนิสัย และโรงเรียน สื่อสารกับผู้ปกครอง โดยการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปกครองให้ตัวผู้ปกครองเกิดความต้องการที่จะสนับสนุนโรงเรียน และต้องการเห็นความสำเร็จจากการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน ที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและสมาชิกในชุมชน ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนอย่างแท้จริง Heather Weiss and M.Elena Lopez ได้สรุปถึงข้อมูลซึ่งช่วยให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเกิดแรงจูงใจในการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลซึ่งเป็นแนวทางในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และความพร้อมในการประกอบอาชีพ (A Data Pathway toward College and Career Readiness)

ผู้ปกครองจะต้องมีแรงจูงใจในการรับรู้ถึงพฤติกรรมการเรียนของบุตรหลานของตนในชั้นเรียน ซึ่งได้แก่ความสนใจในชั่วโมงเรียน พฤติกรรมการเรียนในชั่วโมงเรียน เป็นต้น โดยการเรียนรู้ถึงข้อมูลดังกล่าวจากการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลมากขึ้น

เมื่อผู้ปกครองรับทราบถึงข้อมูลทางการศึกษาของบุตรหลานของตน การนำข้อมูลเพื่อใช้พิจารณาถึงวิธีการสนับสนุนให้นักเรียนหรือบุตรหลานของตน ให้เกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้น การขอคำปรึกษาจากครูหรือโรงเรียน เป็นแนวทางหนึ่งที่เกิดความสัมพันธ์และสร้างความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและครูต่อการพัฒนาการศึกษาของนักเรียน ทั้งนี้ โรงเรียนควรสนับสนุนผู้ปกครองโดยการจัดการประชุมครูและผู้ปกครองในทุกปีการศึกษา โดยเนื้อหาสาระสำคัญ ควรมีเนื้อหาที่เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย และความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ซึ่งในรูปแบบการสนทนาดังกล่าว ควรเป็นไปในทิศทางที่ระดมความคิด แลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกันและกัน

แนวทางปฏิบัติ (Action)

การสนับสนุนจากโรงเรียน (Support) การติดตามผลการปฏิบัติจากโรงเรียน (Monitor) และการอำนวยความสะดวกจากโรงเรียน (Facilitate) ครูให้ความสนใจในการวางแผนเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียน และความสนใจในอาชีพ โดยการสอบถามและให้ข้อมูล รวมถึงโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาได้ เช่น การจัดกิจกรรมหลังเวลาเรียน การจัดค่ายเสริมสร้างความรู้ เป็นต้น

2) ข้อมูลสำหรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการให้ความสนับสนุนของสถานศึกษา (Data for Advocating Schoolwide Change)

โรงเรียนให้ความช่วยเหลือต่อผู้ปกครองโดยการให้คำแนะนำถึง การพัฒนาของนักเรียนที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่และลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของนักเรียน การนำข้อมูลที่เป็นลักษณะเฉพาะบุคคล รูปแบบการเป็นอยู่ วัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆ เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถขอข้อมูลสภาพทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่นักเรียนพักอาศัยได้จากหน่วยงานทางภาครัฐ หรือจากเว็บไซต์ต่างๆ

ในการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาโรงเรียนควรจะเข้าใจถึงมาตรฐานในการเข้าศึกษาต่อของแต่ละมหาวิทยาลัย และเปรียบเทียบกับพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาของตน ศึกษาถึงแนวทางการบริหารงานของโรงเรียนที่มีเกณฑ์คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดี และศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว เพื่อนำมาปรับใช้ในการเสริมสร้างแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

แนวทางปฏิบัติ (Action)

โรงเรียนควรรอรับการได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มผู้ปกครอง ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย การกำหนดกิจกรรมและแผนงานต่างๆ ทั้งนี้ ความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียน ซึ่งมาจากผู้ปกครอง อาจเป็นนวัตกรรมใหม่ที่เหมาะสมและใช้ในการพัฒนาต่อไปได้

ทั้งนี้ Weiss(2011: 38) ได้กล่าวถึงแนวทางการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนซึ่งสามารถ พัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้ (The Fundamental Social) พัฒนาทักษะทางด้านอารมณ์ของนักเรียน (Emotional) และปลูกฝังจริยธรรมที่ดีให้แก่นักเรียน (Ethically) โดยการแนวทางการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ตามแนวคิดของWeiss ที่มุ่งเน้นในการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน (Positive Relationships) ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตน (Manage Emotion) การสร้างกระบวนการตัดสินใจในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ (Make Responsible Decision) และสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่มีความท้าทายได้ (Handle Challenging Situations) ผ่านการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยประกอบไปด้วยวิธีการได้ดังต่อไปนี้

1. การรู้จักตนเอง (Self-Awareness) โดยครู ผู้ปกครองเข้าถึงคุณค่าของนักเรียนในรายบุคคล พร้อมทั้งดึงศักยภาพเฉพาะด้านของนักเรียน มาพัฒนาต่อไป
2. การบริหารจัดการตนเอง (Self-Management) โดยส่งเสริมทุกฝ่ายจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการบริหารจัดการสภาวะทางอารมณ์ของนักเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมทักษะทางวิชาการของนักเรียนไปด้วยกัน
3. ความตระหนักรู้ทางสังคม (Social-Awareness) โดยการส่งเสริมให้ทุกฝ่าย สร้างความเท่าเทียมให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนแต่ละคน และส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคมได้
4. ทักษะในด้านกาสร้างความสัมพันธ์ (Relationship Skill) โดยการส่งเสริมให้ทุกฝ่าย ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักวิธีการปฏิบัติงานร่วมกัน และรู้จักวิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น
5. ความรับผิดชอบต่อกระบวนการตัดสินใจ (Responsible Decision) โดยการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายปลูกฝังให้ นักเรียน เกิดกระบวนการตัดสินใจและรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนได้กำหนดการตัดสินใจไปแล้ว

Rhim (2011) กล่าวถึงความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้ เนื่องจากการสร้างความยึดมั่นผูกพันดังกล่าวนี้ มีแนวทางการปฏิบัติ (Key Way) ที่มุ่งเน้นในด้านการสนับสนุน (Advocacy) จากครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาระบบการศึกษา (Academic) และได้ความช่วยเหลือจากผู้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพอื่นๆ จากภายนอก (External Expertise) โดยสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1) ด้านการสนับสนุนจากครอบครัว (Advocacy)

การสนับสนุนจากครอบครัวหรือผู้ปกครองอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องเกิดจากความต้องการให้โรงเรียนของบุตรหลานตนมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ดังนั้นโรงเรียนควรศึกษาถึงความคาดหวังจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง (Parent Expectation) ว่าเป็นอย่างไร การเข้าใจในความคาดหวังของครอบครัวหรือผู้ปกครอง (Parent Expectation) เช่น ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนพัฒนานักเรียนในรายวิชาใดเป็นพิเศษ ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนปรับปรุงพฤติกรรมด้านใดของนักเรียน ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนในด้านใด โดยสามารถปฏิบัติได้จากการสื่อสารกันระหว่างครูและผู้ปกครอง ถึงสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนได้ ทั้งนี้การสนับสนุนจากชุมชนก็เช่นกัน โดยสิ่งที่ชุมชนคาดหวังให้เกิดขึ้นในการจัดการศึกษา (Communities Expectation) จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนได้ เช่น ชุมชนมีส่วนร่วมโดยการเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน เป็นต้น เมื่อโรงเรียนเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้ปกครองและชุมชนคาดหวังให้เกิดขึ้นในการจัดการศึกษา การแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งตรงกับสิ่งที่ผู้ปกครองและชุมชนคาดหวังไว้ ก็จะมีผลต่อการได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนที่ดี (Advocacy) จากผู้ปกครองและชุมชน เช่นกัน

2. รูปแบบการจัดการศึกษา (Academics)

สามารถจัดการศึกษาให้เกิดขึ้นทั้งภายใน (Inside School) และภายนอกโรงเรียนได้ (Outside School) ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

2.1 การจัดการศึกษาภายในโรงเรียน (Inside School)

ในอดีตที่ผ่านมา การจัดการศึกษาโดยความร่วมมือมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนจะสามารถปฏิบัติได้โดยการ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆซึ่งทางโรงเรียนจัดขึ้น ได้แก่ การเข้าประชุมผู้ปกครอง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การเป็นอาสาสมัครเพื่อช่วยจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ในปัจจุบัน การมุ่งเน้นที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนมีมากขึ้น การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจึงมีมากกว่าแค่การจัดกิจกรรมในโรงเรียน แต่สามารถปฏิบัติได้โดยการให้ผู้ปกครองรับรู้ถึงผลการศึกษาหรือผลลัพธ์จากการพัฒนาทางพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งสามารถทำให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกถึงความตั้งใจของโรงเรียนในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมใน

ตัวนักเรียน และเกิดความต้องการที่จะสนับสนุนและคอยช่วยเหลือสอดส่องดูแลการศึกษาที่เกิดขึ้นที่บ้านหรือสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนเมื่ออยู่นอกโรงเรียนด้วยเช่นกัน ทั้งนี้โรงเรียนสามารถสร้างกิจกรรมให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผลในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดจากความมีส่วนร่วมระหว่างกันได้ หรือเรียกว่า กิจกรรมการติดตามผลของนักเรียน (Student Monitoring Programs) นอกจากนี้การปฏิบัติในบทบาทอาสาสมัครของผู้ปกครอง (Parent Volunteers) ที่เกิดจากการไม่หวังผลตอบแทนในการอำนวยความสะดวกให้โรงเรียน (Nonprofits Interested in Providing Services to the School) เป็นแนวทางสำคัญที่ควรตระหนักถึงในการจัดการศึกษาโดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

2.2 การจัดการศึกษาภายนอกโรงเรียน (Outside School)

ศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงระยะเวลา 6 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งในระยะเวลา 18 ชั่วโมงที่เหลือสามารถสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ด้วยกิจกรรมอื่นๆซึ่งอยู่ภายนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นเวลาที่อยู่กับครอบครัว ดังนั้นครอบครัวและชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาดังกล่าว บทบาทการจัดการศึกษาที่อยู่นอกโรงเรียน ผู้ปกครองหรือครอบครัวและชุมชน อาจปฏิบัติได้ โดยการสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี รวมถึงการสร้างพฤติกรรมที่ส่งผลต่อสุขลักษณะที่ดีของนักเรียนได้ เช่น การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การสร้างพฤติกรรมนอนหลับอย่างเพียงพอ เป็นต้น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความแข็งแรงให้แก่ร่างกาย อาทิเช่น การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา เป็นต้น และการควบคุมการใช้เวลากับการเล่นคอมพิวเตอร์และการดูทีวี ทั้งนี้ด้วยการปลูกฝังในพฤติกรรมดังกล่าว จะสามารถส่งเสริมให้นักเรียน มีสุขภาพร่างกายที่พร้อมต่อการเรียนรู้ในห้องเรียนต่อไปได้ การจัดกิจกรรมภายนอกโรงเรียน โดยโรงเรียนเป็นผู้กำหนด ได้แก่ การจัดทัศนศึกษาสถานนอกสถานที่ การเรียนรู้ในแหล่งชุมชนอื่นๆ ทั้งนี้ การได้รับการช่วยเหลือจากชุมชนและภาคเอกชน ในการจัดสถานที่ เป็นสิ่งสำคัญซึ่งสามารถช่วยให้การพัฒนาการศึกษาของนักเรียนมีประสิทธิภาพเช่นกัน

3. ผู้มีความชำนาญการในวิชาชีพอื่นๆจากภายนอก (External Expertise)

ตัวอย่างในการได้รับความช่วยเหลือจากผู้ชำนาญการในวิชาชีพอื่นๆ ซึ่งมาจากภายนอกโรงเรียนได้แก่ การได้รับการสนับสนุนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จากผู้มีความชำนาญการในเรื่องดังกล่าว การเป็นอาสาสมัครช่วยเหลืองานโรงเรียน การเป็นอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือในด้านการจัดสื่อเทคโนโลยีในห้องเรียน การได้รับความช่วยเหลือจากผู้ปกครองหรือสมาชิกในชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญในงานบริหารบุคคลเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในการจัดโครงสร้างการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนได้ และการได้รับความช่วยเหลือจากผู้บริหารจากหน่วยงานทางธุรกิจ เพื่อให้คำปรึกษาในเรื่องหลักการบริหารงานภายในโรงเรียนได้

Berg, Melaville, and Blank (2006) ให้ข้อเสนอแนะถึงแนวทางปฏิบัติ เพื่อสร้างความ ยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาความสำเร็จในการ จัดการศึกษาาร่วมกัน ทั้งนี้แนวทางดังกล่าวสามารถ อธิบายได้ดังนี้

1) กำหนดวัตถุประสงค์ (Know Where You're Going)

กำหนดวิสัยทัศน์(Vision) วัตถุประสงค์ (Objective) และแผนการปฏิบัติงาน (Plan) โดย แต่ละฝ่ายต้องการ โดยครอบคลุมถึงความหลากหลายในวัฒนธรรมของสมาชิกในชุมชนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย (Stakeholder) ทั้งนี้ในการสร้างวัตถุประสงค์ที่แต่ละฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด สามารถ ช่วยส่งเสริมให้ทุกฝ่ายเกิดความรู้สึกถึงบทบาทความเป็นเจ้าของ (Owner) ในผลสำเร็จจากการ ปฏิบัติงานร่วมกันดังกล่าวได้

2) มีส่วนร่วมในความเป็นผู้นำ (Shared Leadership)

เชิญชวนให้สมาชิกของชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้ที่สนับสนุนในทุน ทรัพย์เพื่อการศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันเป็นตัวแทน เพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกับบุคลากร ของโรงเรียนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการจัดการศึกษา

3) การเข้าถึงความต้องการในทุกฝ่าย (Reach Out)

ศึกษาถึงสิ่งที่ชุมชนและผู้ปกครองต้องการ โดยการรับฟังความคิดเห็น ไม่ควรคาดเดาถึง สิ่งที่ชุมชนและผู้ปกครองต้องการ และร่วมกันรับผิดชอบเพื่อในตอบสนองความต้องการของแต่ละ ฝ่าย

4) รับฟังความเห็นที่แตกต่าง (Don't Ignore the Elephant in the Room)

รับฟังความคิดเห็นในความหลากหลาย (Diversity) ทางความคิดจากแต่ละฝ่าย โดย กำหนดให้ความหลากหลายดังกล่าว เปรียบเสมือนความท้าทายในการดำเนินงานร่วมกัน และหา โอกาสในการเจรจาเพื่อสร้างความเข้าใจรวมทั้งการจัดอบรมบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้สามารถ เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติงานร่วมกันให้ประสบผลสำเร็จ

5) เล่าถึงประวัติความเป็นมาของโรงเรียน (Tell Your School's Story)

กำหนดให้แต่ละฝ่ายเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียน ให้ทุกฝ่ายรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน โดยการเล่าถึงประวัติ ความเป็นมา หรือเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจถึงปัญหาและหาแนวทางการแก้ปัญหา ร่วมกันเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในกิจกรรมที่ทุกฝ่ายได้ดำเนินการร่วมกัน

6) ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (Stay on Course)

การกำหนดให้โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ดำเนินการร่วมกันอย่างยึดมั่นผูกพัน (Engage) โดยยึดมั่นตามวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และแผนการปฏิบัติงาน ติดตามและประเมินผลของ

กิจกรรมดังกล่าวอย่างร่วมกัน รวมทั้งควรกระทำอย่างต่อเนื่องและตระหนักถึงการพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืน (Sustainability) ในความยึดมั่นผูกพันระหว่างกัน

Sanders (2011:142) ให้คำแนะนำถึงแนวทางการกำหนดกลยุทธ์ในความยึดมั่นผูกพันของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้ประสบความสำเร็จ (Successful High School Engagement Strategies) โดยสรุปถึงกระบวนการ(Implement) ในการปฏิบัติ(Practice) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น (Adolescent) เช่น การวางแผนศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย (College Planning) การวางแผนด้านอาชีพ(Career)รวมถึงการดูแลในด้านสุขภาพ(Adolescent Health) เป็นต้น ซึ่งในการกำหนดกิจกรรม(Workshop) สามารถให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมต่างๆที่จะพัฒนาศักยภาพและพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่นซึ่งเป็นบุตรหลานของตนได้ และรูปแบบของกิจกรรมที่จัดขึ้นจะต้องมุ่งเน้นให้ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทร่วมกันโดยการดำเนินงานดังกล่าวอธิบายได้ดังต่อไปนี้

หน่วยงานการศึกษาของรัฐบาล (State Education Agency)

สร้างนโยบายที่สอดคล้องกับความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียนและครอบครัวอย่างชัดเจน โดยจัดอบรมผู้บริหารในหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อสามารถติดตามและประเมินผลสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ในเรื่องการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนและจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว

หน่วยงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น (Local Education Agency)

สร้างนโยบายที่สอดคล้องกับความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียนและครอบครัวอย่างชัดเจนและกำหนดบุคลากรที่สามารถช่วยเหลือสถานศึกษาในการจัดกิจกรรม รวมทั้งติดตามและประเมินผลผู้บริหารสถานศึกษา และให้ความรู้แก่สถานศึกษาถึงหลักการและนโยบายที่ดำเนินการปฏิบัติอยู่

สถานศึกษา (School)

กำหนดนโยบาย (Establish A School Policy) โดยคำนึงถึงหลักความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัวและชุมชน และรวมถึงการจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครองและครู โดยให้สถานศึกษาต้องคำนึงถึงความหลากหลายในด้านวัฒนธรรมและพื้นฐานทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัว รวมทั้งสนับสนุนให้สร้างความผูกพันระหว่างครูกับผู้ปกครองด้วย

ศูนย์การศึกษาเพื่อนโยบายทางสังคม วอชิงตัน ดี.ซี.(Center for the Study of Social Policy Washington D.C.) (2010: 8) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแนวทางเพื่อเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัวและชุมชนโดยกล่าวถึงการสร้างพื้นฐานทางครอบครัวที่ดี ส่งผลต่อการ

สร้างประชาชนที่มีคุณภาพ และการสร้างความเข้มแข็งของสมาชิกในครอบครัว ส่งผลถึงพื้นฐานในการพัฒนาชุมชนที่ดีได้เช่นกัน (Center for The Study of Social Policy, 2010: 3) ทั้งนี้แนวทางการสร้างความยึดมั่นผูกพันให้แก่ครอบครัวและชุมชน การให้ครอบครัวตระหนักถึงความยึดมั่นผูกพันที่มีต่อชุมชนได้นั้น แนวทางดังกล่าวสามารถเป็นปัจจัยหลักในการสร้างกลยุทธ์หรือคุณค่า(Value) ที่มีต่อความยึดมั่นผูกพันในสถานศึกษา และแนวทางดังกล่าวนี้ มีดังต่อไปนี้ (Center for The Study of Social Policy, 2010: 8)

1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี (A Welcoming Environment) อันประกอบไปด้วยสถานที่ ลักษณะนิสัยที่ดีของสมาชิกในชุมชน และการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน

2) มุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพที่เข้มแข็งและการให้ขวัญกำลังใจแก่ตนเอง (Focus on Strengths and Self-Empowerment) ซึ่งประกอบด้วย พื้นฐานความเป็นประชาธิปไตยอันได้แก่ การให้ความเสมอภาค เท่าเทียมกันและการให้สมาชิกในแต่ละครอบครัวมีสิทธิและเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมกันตัดสินใจ (Decision-Making) รวมทั้งเสริมสร้างทักษะความเป็นผู้นำด้วย (Leadership Skills)

3) มุ่งเน้นในผลลัพธ์(Focus on Results) ได้แก่ ผลสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน โดยโรงเรียนกำหนดผลลัพธ์ดังกล่าวในวัตถุประสงค์(Objective) และเป้าหมาย(Mission) ในการกำหนดแผนกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัย(Discipline) สำหรับนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนในการอยู่ร่วมกันในสังคม

4) การเข้าถึงการเรียนรู้ (A Learning Approach) ประกอบด้วย การเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างบุคลากรและสมาชิกในครอบครัว โดยเริ่มจากการตระหนักถึงศักยภาพในการเรียนรู้ของครอบครัวและจุดเด่นของแต่ละครอบครัว เมื่อเกิดการเข้าใจในพื้นฐานการเรียนรู้ของแต่ละฝ่ายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างกัน

5) เคารพในประสบการณ์ มุมมองและวัฒนธรรมของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัว (Respect for Individual Experiences, Views and Cultures) ซึ่งประกอบไปด้วย สมาชิกของครอบครัวแต่ละครอบครัวต้องคำนึงถึงพื้นฐานทางด้านภาษา ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของแต่ละครอบครัว รวมทั้งให้การสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานแก่ครอบครัวดังกล่าว

6) การสร้างเครือข่าย (Network Skill) อันประกอบไปด้วย การสร้างโอกาสให้แก่ทุกครอบครัวในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ให้ความสนับสนุนซึ่งกันและกันและสร้างเครือข่ายหรือความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

7) ความยึดมั่นผูกพันที่ยั่งยืน (Sustained Engagement) ประกอบด้วย การสร้างกิจกรรมมุ่งเน้นในด้านการปลูกฝังรากฐานความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันโดยยึดหลักความสนใจที่จะพัฒนาทักษะต่างๆร่วมกัน ทั้งนี้ควรบูรณาการกิจกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและควรที่จะมีส่วนร่วมในด้านการสร้างการตัดสินใจร่วมกัน (Decision-Making)

8) สร้างแรงขับเคลื่อนให้แก่ชุมชน (Community-Driven) ประกอบไปด้วย การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในชุมชนที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของครอบครัวนั้นๆ โดยครอบครัวและชุมชนสามารถได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนผ่านกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ถ้าสมาชิกในครอบครัวและชุมชนได้รับการพัฒนา ก่อให้เกิดชุมชนที่มีศักยภาพได้เช่นกัน

9) สิ่งที่ครอบคลุมอื่นๆ (Inclusiveness) ประกอบไปด้วย การสร้างความพยายามในการเข้าถึงความยึดมั่นผูกพันในแต่ละครอบครัวที่มีวัฒนธรรมหลากหลายและแตกต่างกันไป

กระทรวงศึกษาธิการ สหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Education)(2014) ได้กล่าวถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน อันเกิดจากความสนับสนุนที่ดี มาจากโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยการมุ่งเน้นให้ทุกฝ่ายเกิดความรู้สึกชอบ (Passion) ในการใช้ทักษะเฉพาะตน (Talent) และใช้พลังของตนเอง(Power)ในการที่จะช่วยเหลือให้นักเรียนประสบความสำเร็จได้แก่ การเข้าศึกษาต่อยังมหาวิทยาลัยที่ต้องการ การประกอบอาชีพในอนาคต เป็นต้น โดยความช่วยเหลือดังกล่าวเปรียบเสมือนเป็นดั่งเพื่อนบ้าน(Neighborhood) ที่ดีของกันและกันทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ สหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Education) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างครอบครัวและโรงเรียน (The Dual Capacity-Building Framework for Family-School Partnership)โดยอ้างอิงงานวิจัยของ Weiss, H.B., Lopez, M.E., Rosenberg, H.(2011) และ Higgins, M.C.(2005) ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยมีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

1) ความท้าทาย (The Challenge)ในส่วนภาครัฐ ส่วนการปกครองเขตท้องถิ่นและโรงเรียน การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ปกครองผ่านความเป็นหุ้นส่วนซึ่งกันและกันนั้น ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและครอบครัว การสร้างแรงผลักดันในการดำเนินตามเป้าหมายร่วมกัน เป็นต้น ย่อมมีอุปสรรคส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แนวทางในการดำเนินการแก้อุปสรรคที่เกิดขึ้นนี้ถือว่าเป็นความท้าทายรูปแบบหนึ่งที่นักวิชาการ คำนึงถึงแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าว ได้แก่ การเล็งเห็นประโยชน์ ที่มีต่อนักเรียนและครอบครัว รวมถึงการยึดมั่นในการสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน ต่อการพัฒนาการศึกษาผ่านความเป็นหุ้นส่วนระหว่างโรงเรียนและชุมชน เป็นแนวทางพื้นฐานที่นักการศึกษาดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่มี

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานร่วมกันทั้งนี้ในประสิทธิภาพของการสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการดำเนินการดังกล่าว ระหว่างโรงเรียนและครอบครัว ซึ่งความยึดมั่นผูกพันเป็นปัจจัยพื้นฐานหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงเช่นกัน ได้แก่ การมีจุดประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชน ผ่านการให้บริการทางการศึกษา การจัดการศึกษา จัดอบรม จัดสัมมนา จัดสถานที่ฝึกฝนทักษะทางวิชาชีพให้แก่ผู้ปกครองและครู หรือกิจกรรมที่เกิดจากการบูรณาการผ่านความเป็นหุ้นส่วนกันระหว่างผู้ปกครองและครู เมื่อประสิทธิภาพในการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้น โอกาสในการพัฒนาทักษะต่างๆ พัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ จะกระจายไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ย่อมปรากฏขึ้นในรูปแบบของความยึดมั่นผูกพัน ทั้งนี้ส่งผลต่อความเป็นหุ้นส่วนที่ดีระหว่างโรงเรียนและครอบครัว รวมทั้งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน รวมทั้งการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ดีในโรงเรียนเช่นกัน

2) สภาพที่ทำให้เกิดโอกาส (Opportunities Condition) ประสิทธิผลที่สามารถเกิดขึ้นได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งในด้านการสร้างโอกาสเพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรทางการศึกษา ครูและผู้ปกครอง จากการศึกษางานวิจัย ได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาความมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองและครู มุ่งเน้นถึงรูปแบบการพัฒนาที่เสริมสร้างความสามารถและความรู้พื้นฐานให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และควรพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดเป็นนวัตกรรมขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกที่จะไม่ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการปลูกฝังความมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพร่วมกัน ทั้งนี้แนวทางดังกล่าวประกอบไปด้วย

2.1) รูปแบบการดำเนินการ (Process Condition) การดำเนินการดังกล่าวต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นขั้นตอน ทั้งนี้การดำเนินการตามขั้นตอน เป็นสิ่งแรกที่จะสามารถเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในแต่ละขั้นตอนได้ โดยการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

2.1.1) การเชื่อมโยงสู่การเรียนรู้ (Linked to Learning): คำนึงถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและความสำเร็จในการบริหารการศึกษาในแต่ละเขตการศึกษา ต้องเชื่อมโยงไปยังครอบครัวหรือผู้ปกครอง การจัดการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนเข้าด้วยกัน

2.1.2) การสร้างความสัมพันธ์ (Relational): ปัจจัยหลักที่เป็นกระบวนการพื้นฐาน ได้แก่ การสร้างความเชื่อมั่นและความเคารพในหน้าที่ของกันและกัน รวมถึงการยอมรับในการตัดสินใจจากทุกฝ่ายโดยมาจากการสร้างการตัดสินใจอย่างร่วมกัน อันเป็นแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน

2.1.3) การพัฒนา (Developmental): การพัฒนาให้เกิดความสอดคล้องในทุกกระบวนการระหว่างองค์ความรู้ ทักษะทางสังคมและทักษะทางทรัพยากรมนุษย์

2.1.4) การระดมองค์ความรู้และการมีส่วนร่วม (Collective/Collaborative): การเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มควบคู่ไปกับการเรียนรู้เฉพาะรายบุคคล โดยมุ่งไปสู่การก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน

2.1.5) การโต้ตอบ (Interactive): ทุกฝ่ายจะได้รับโอกาสในการประเมินผลการดำเนินงานซึ่งได้กำหนดแผนไว้อย่างร่วมกัน

2.2) สภาพทางองค์กร (Organization Condition) ความจำเป็นในการจัดการศึกษาที่เกิดจากความยึดมั่นผูกพันของครอบครัว ต้องยึดหลักความยั่งยืนในการพัฒนาด้วย ทั้งนี้ในด้านการจัดการองค์กรต้องดำเนินการ ดังนี้

2.2.1) การวางระบบ (Systemic): เป้าหมายหลักในความสำเร็จในการจัดการศึกษา ซึ่งต้องคำนึงถึง ความพร้อมของโรงเรียนที่จะบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในทุกภาคส่วน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน และการตอบสนองของโรงเรียน

2.2.2) การบูรณาการ (Integrated): บูรณาการองค์ความรู้ในเรื่องความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เข้ากับการปฏิบัติ การพัฒนาศักยภาพ การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร และการมีส่วนร่วมกับชุมชน

2.2.3) การได้รับการสนับสนุน (Sustained): การบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเพียงพอและการได้รับการสนับสนุนในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ และการเป็นอาสาสมัครให้แก่โรงเรียน

3) นโยบายและเป้าหมายของโครงการ (Goal and Program Goals) เป้าหมายหลักในนโยบายและการดำเนินการตามโครงการอย่างร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาและผลักดันความยึดมั่นผูกพันในองค์กร โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาความสามารถผ่านความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัวกับโรงเรียนโดยใช้ความเป็นหุ้นส่วนกันและกัน

แนวทางในการสร้างการพัฒนาความสามารถดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดแนวทางหลักเรียกว่า 4-C สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

3.1) ความสามารถ (Capabilities)

ตระหนักถึงการพัฒนาโดยหลักความเป็นทรัพยากรมนุษย์ (Human Capital) รวมถึงการพัฒนาทางด้านทักษะ (Skill) และองค์ความรู้ (Knowledge) ให้แก่สมาชิกในครอบครัวและชุมชน

3.2) การสร้างความเชื่อมโยง (Connection)

มุ่งเน้นถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ (Important Relationships) และการสร้างเครือข่าย(Network) ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

3.3) การสร้างความมั่นใจ (Confidence)

มุ่งเน้นในการสร้างความเชื่อมั่นในตัวของบุคคล (Individual Level of Self-Efficacy) ของสมาชิกในครอบครัวและชุมชน

3.4) การสร้างความเข้าใจ (Cognition)

การรับรู้โน้ให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล (A Person's Assumption) รวมทั้งการสร้าง ความศรัทธา (Beliefs) และ โลกทรรศน์(Worldview)

4) ผลที่ได้รับที่เกิดขึ้นต่อบุคลากรและครอบครัวผ่านความเป็นหุ้นส่วน (Staff and Family Partnership Outcomes) เกิดจากการคำนึงถึงเป้าหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาและ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนร่วมกันเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และความสามารถในการสร้างความยึดมั่นผูกพัน ผ่านความเป็นหุ้นส่วนระหว่างครู สมาชิกในครอบครัวและชุมชน มีหลักการต่อไปนี้

4.1) ความซื่อสัตย์ต่อกันและสร้างความเข้าใจในความรู้พื้นฐานและสร้างความยึดมั่น ผูกพันที่ดีของแต่ละครอบครัว (Honor and Recognize Families' Existing Knowledge, Skill and Form of Engagement)

4.2) ความเต็มใจในการสร้างสรรค์และสนับสนุนโรงเรียนและองค์กรส่วนท้องถิ่น รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลการสร้าง ความยึดมั่นผูกพันกับครอบครัวและการพัฒนาในองค์ความรู้ดังกล่าว (Create and Sustain School and District Cultures That Welcome, Invite and Promote Family Engagement and Development)

4.3)การพัฒนาและการเชื่อมโยงพื้นฐานของความยึดมั่นผูกพันกับครอบครัวให้เข้ากับการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน(Develop and Connect All Family Engagement Initiatives to Student Learning.)

ฝ่ายพัฒนาและฝึกอบรม กระทรวงศึกษาธิการรัฐบาลควีนสแลนด์ สหรัฐอเมริกา (U.S.Department of Education of Queensland) (2014) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพในการพัฒนา นักเรียนโดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นจากความรู้ที่รับผิดชอบร่วมกัน มีความยึดมั่น ผูกพันร่วมกันซึ่งเกิดผลดีทั้งต่อตัวนักเรียนเองและชุมชนในด้านการพัฒนาอาชีพต่อไป โดย U.S.Department of Education นำเสนอแนวทาง(Framework)ในการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้าง แรงผลักดัน และแรงจูงใจให้แก่ นักเรียน โรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินนโยบาย ดังกล่าว ทั้งนี้U.S.Department of Education (2014)ได้ยึดวิธีการดำเนินการโดยใช้หลักความเป็น หุ้นส่วนกันระหว่างโรงเรียนและครอบครัว กำหนดให้ครอบครัวเปรียบเสมือนตัวแทนในมติของชุมชน กรอบการดำเนินงานสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1) รูปแบบการสื่อสาร (Communication)

รูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพต้องขึ้นอยู่กับ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครู ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนที่ดี ทั้งนี้โรงเรียนควรต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนในการสื่อสารที่ส่งผลให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ โดยสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการสื่อสารดังกล่าวได้แก่ การสื่อสารระหว่างนักเรียนและผู้ปกครองมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการศึกษามากน้อยเพียงใด และมีความชัดเจนหรือไม่ รูปแบบการสื่อสารในเนื้อหาของการศึกษา ระหว่างครูและผู้ปกครองมีการกล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โรงเรียนมีการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและชุมชนอย่างไร เพื่อที่จะได้ผลคาดหวังตามที่ต้องการ ผู้ปกครองมีวิธีการตอบรับในปัญหาของการสื่อสารกับโรงเรียนได้ด้วยวิธีใด โรงเรียนมีการสื่อสารกับหน่วยงานเอกชนอย่างไร เป็นต้น

2) การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านการเป็นหุ้นส่วน (Learning Partnership)

ทั้งนี้การเรียนรู้ไม่จำกัดแค่เพียงในห้องเรียนเท่านั้น ความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนจากผู้ปกครอง ความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาและประสบการณ์ในวิชาชีพของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษาของนักเรียนได้ โดยสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนกันในการเรียนรู้ ได้แก่ โรงเรียนจะต้องสนับสนุนผู้ปกครองอย่างไร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนทั้งที่ในโรงเรียนและที่บ้าน ครูและผู้ปกครองปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนและโรงเรียนสนับสนุนผู้ปกครองได้ โรงเรียนมีส่วนเสริมสร้างทักษะและองค์ความรู้ให้แก่ชุมชนและหน่วยงานเอกชนอย่างไร มีโอกาสใดบ้างซึ่งสามารถพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนกันระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน หรือระหว่างชุมชนกับโรงเรียนเพื่อได้มาซึ่งรูปแบบของนวัตกรรม ครูสามารถเข้าใจและแสวงหาถึงความเป็นอยู่ของนักเรียนที่บ้าน ความมีส่วนร่วมในชุมชนของนักเรียน วัฒนธรรมในชุมชนที่นักเรียนอยู่และในชุมชนดังกล่าวนักเรียนมีส่วนร่วมอย่างไร เป็นต้น

3) ความร่วมมือของชุมชน (Community Collaboration)

เมื่อตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทของโรงเรียน โรงเรียนเปรียบเสมือนสถาบันที่เป็นศูนย์กลางให้แก่ชุมชน โรงเรียนเปรียบเสมือนสถาบันที่เชื่อมโยงให้ประชาชนที่มีอย่างหลากหลายให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันและเกิดประโยชน์ให้แก่ชุมชนของตนได้ ทั้งนี้ โรงเรียนควรสร้างแรงจูงใจให้ทุกฝ่ายสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ ทั้งนี้สิ่งที่ควรตระหนักถึงเพื่อส่งผลให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการปฏิบัติงานของประชาชนในชุมชนได้แก่ ลักษณะทางวัฒนธรรมและจุดเด่นของชุมชนดังกล่าวเป็นอย่างไร ชุมชนสามารถให้การสนับสนุนโรงเรียนในเรื่องความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การป้องกันการเกิดอาชญากรรม ความรับผิดชอบในหน้าที่บทบาทความเป็นพลเมืองที่ดีหรือทักษะทางสังคมอื่นๆ ได้หรือไม่ เป็นต้น

4) การสร้างการตัดสินใจ (Decision Making)

การสร้างการตัดสินใจที่ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนขึ้นอยู่กับความเชื่อใจที่มีให้ซึ่งกันและกัน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการสร้างการตัดสินใจร่วมกัน ได้แก่ การให้คำปรึกษาที่เน้นความสำคัญไปถึงการสร้างกำลังใจ การสร้างแรงจูงใจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้ใช้โอกาสในการฝึกความเป็นผู้นำของตน ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการเป็นที่ปรึกษาเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจที่ดีร่วมกัน และในการเปลี่ยนนโยบายของโรงเรียนในแต่ละครั้งโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนให้คำปรึกษาหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียนทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

5) การมีส่วนร่วม (Participation)

ในรูปแบบทางสังคมปัจจุบันที่มีการแข่งขันตลอดเวลา ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองที่ต้องปฏิบัติตนเพื่อให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ ทั้งนี้โอกาสในความร่วมมือที่จะปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนสามารถเกิดขึ้นได้อย่างหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาและสถานที่ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้เกิดความมีส่วนร่วมดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเรียนรู้ของนักเรียนและสังคมในโรงเรียนนั้นๆทุกฝ่ายต้องตระหนักและเห็นคุณค่า ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถพัฒนาการจัดการศึกษาได้เช่นกัน ทั้งนี้สิ่งสมควรตระหนักถึงของความมีส่วนร่วมดังกล่าว ได้แก่ สมาชิกในครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างไร ในสังคมของโรงเรียนรับรู้และสนับสนุนในการเป็นอาสาสมัครอย่างไร การเป็นอาสาสมัครสามารถสนับสนุนการสอนและการเรียนรู้ได้อย่างไร เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากแนวคิดของนักวิชาการต่างๆข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นประเด็นในการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork) แผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans) การติดต่อสื่อสาร (Communication) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community) การประเมินผล (Evaluation) รายละเอียดดังนี้

1. การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork) จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการต่างๆ สามารถสรุปกระบวนการได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การทำงานเป็นกลุ่ม)

ประเด็นการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (การทำงานเป็นกลุ่ม)	Sheldon (2011)	.Moles and Fege (2011)	Sanders (2011)	Berg, Melaville, and Blank (2006)	Center for the Study of Social Policy Washington D.C.(2010)	U.S. Department of Education (2014)
1.1) หน่วยงานภาครัฐร่วมมือกับโรงเรียน โดยให้การสนับสนุนด้าน ทุนทรัพย์ (Moles and Fege, 2011: 25)		√				
1.2) ดำเนินงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนที่มีความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม (Sheldon, 2011; Moles and Fege, 2011: 27; Sanders, 2011: 39)	√	√	√			
1.3) การสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน (A Welcoming Environment) เชื้อเชิญให้ทุกฝ่าย ร่วมมือกับโรงเรียน (Sheldon, 2011; Center for the Study of Social Policy Washington D.C., 2010: 39)	√				√	
1.4) การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและโรงเรียนตอบสนองความ ต้องการจากทุกฝ่ายได้ (Sheldon, 2011; U.S. Department of Education,2014: 41; Moles and Fege, 2011: 26; Berg, Melaville, and Blank, 2006: 37)	√	√		√		√
1.5) การสร้างเครือข่าย (Network) ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (Sheldon, 2011; U.S. Department of Education,2014: 43)	√					√

โดยสรุป การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork) ในการบริหารกิจการนักเรียน ที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณภาพ โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์และเจตคติที่ดีต่อกัน เพื่อให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานดังกล่าวเกิดขึ้น ทั้งนี้อุปสรรค อันได้แก่ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษา และพื้นฐานทางเศรษฐกิจของแต่ละฝ่าย เป็นส่วนหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานร่วมกัน เช่น สมาชิกในชุมชนเห็นว่าตนเองไม่มีความสามารถ ผู้ปกครองมีความเข้าใจว่าหน้าที่ในการดูแลนักเรียนเป็นของโรงเรียนเพียงเท่านั้น เป็นต้น ดังนั้นโรงเรียนผู้เปรียบเสมือนศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือกันจากทุกฝ่ายสามารถส่งเสริมให้แต่ละฝ่ายเกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน โดยการจัดอบรมให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ที่แต่ละฝ่ายสามารถปฏิบัติเพื่อช่วยงานบริหารกิจการนักเรียนได้ เช่น ร่วมกันกำหนดแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ร่วมกัน การอบรมให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือกันจัดการศึกษา การกำหนดให้ทุกฝ่าย ร่วมกันการกำหนดแนวทางป้องกันปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหายาเสพติด ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น โดยในการทำงานเป็นกลุ่มดังกล่าว ย่อมเกิดปัญหาและอุปสรรคขึ้นแทบทั้งสิ้น โดยจากการศึกษาในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ให้ข้อเสนอแนะถึง ความท้าทายต่อการเผชิญต่ออุปสรรคดังกล่าว เช่น ความท้าทายในการสร้างความเสมอภาคต่อกันในทุกฝ่าย เป็นต้น ทั้งนี้ในความท้าทายต่อการเผชิญอุปสรรคดังกล่าว ย่อมเปรียบเสมือน การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาหรือครู ในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืนต่อไป

2. แผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans) จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการต่างๆ สามารถสรุปกระบวนการได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (แผนปฏิบัติงานประจำปี)

ประเด็นการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (แผนปฏิบัติงานประจำปี)	Sheldon (2011)	Weiss and Lopez (2011)	Berg, Melaville, and Blank (2006)	Center for the Study of Social Policy Washington D.C.(2010)	U.S. Department of Education (2014)
2.1) แผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ควรระบุถึงกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน ที่ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองและสมาชิกของชุมชน Sheldon, 2011; (Moles and Fege, 2011: 26 ;Berg, Melaville, and Blank, 2006: 37)	√		√		
2.2) การจัดประชุมครูและผู้ปกครองในทุกปีการศึกษาเพื่อรับทราบและร่วมแสดงความคิดเห็นในแผนปฏิบัติงานประจำปี (Sheldon, 2011; Weiss and Lopez, 2011: 33)	√	√			
2.3) กำหนดวัตถุประสงค์และกระบวนการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมนักเรียนอย่างร่วมกัน และระบุอย่างชัดเจน (Center for the Study of Social Policy Washington D.C., 2010: 40)				√	
2.4) กำหนดนโยบายและเป้าหมายของโครงการ(Goal and Program Goals) อย่างร่วมกัน (U.S. Department of Education, 2014: 43)					√

โดยสรุป การกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans) ในการบริหารกิจการนักเรียน ที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณภาพ โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนนั้น ควรคำนึงถึงการกำหนดแผนงานที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่ตนเองสามารถปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีในงานกิจการนักเรียน โดยความมีส่วนร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน สามารถกำหนดได้โดย ระบุขอบข่ายหน้าที่ ซึ่งโรงเรียนมอบหมายให้ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินการได้ เช่น กำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยระบุถึงการได้รับความสนับสนุนจากสาธารณสุขในจังหวัด โรงพยาบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการตรวจสุขภาพประจำปีของนักเรียน หรือให้คำปรึกษาด้านสุขภาพซึ่งอยู่ในขอบข่ายงานสำมะโนนักเรียน กำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีซึ่งระบุถึงการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน โดยกำหนดให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเป็นอาสาสมัคร ซึ่งทำหน้าที่สอนและให้ความรู้จากประสบการณ์ของตน ซึ่งอยู่ในขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียน การกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีโดยระบุถึงการสนับสนุนให้ครู เยี่ยมบ้านนักเรียน โดยโรงเรียนอำนวยความสะดวกให้ และแจ้งต่อผู้ปกครองหรือสมาชิกในชุมชนทราบล่วงหน้า ซึ่งอยู่ในขอบข่ายงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น

3. การติดต่อสื่อสาร (Communication) จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการต่างๆ สามารถสรุปกระบวนการได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.4 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การติดต่อสื่อสาร)

ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (การติดต่อสื่อสาร)	Sheldon (2011)	.Moles and Fege (2011)	Redding(2011)	Weiss and Lopez (2011)	Rhim (2011)	U.S.Department of Education of Queensland(2014)
3.1) สื่อสารเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน (Moles and Fege, 2011: 27)		√				
3.2) รูปแบบการสื่อสารแบบ 2 ทาง (Two-Way) พุดคุยเพื่อ แลกเปลี่ยนทัศนคติต่อกัน การทำความรู้จักกันเป็นการส่วนตัว (Face-to-Face) (Sheldon, 2011; Redding, 2011: 29)	√		√			
3.3) โรงเรียนสื่อสารถึงผู้ปกครองโดยกระตุ้นให้ผู้ปกครองมี แรงจูงใจในการช่วยเหลือโรงเรียนพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรม ของนักเรียน (Weiss and Lopez, 2011: 32)				√		
3.4) โรงเรียนสื่อสารกับผู้ปกครองในเรื่องผลการเรียนรู้และ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียนของนักเรียน และสิ่งที่ผู้ปกครอง คาดหวังในตัวนักเรียน (Rhim, 2011: 35-36)					√	
3.5) โรงเรียนต้องสื่อสารที่ให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่าง โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (Sheldon, 2011; U.S.Department of Education of Queensland, 2014:45 ; Moles and Fege, 2011: 27)	√	√				√

โดยสรุปคือ การติดต่อสื่อสาร (Communication) ในการบริหารกิจการนักเรียน ที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณภาพ โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงการรับรู้ของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน ในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนแห่งนี้ โดยสามารถเผยแพร่ได้อย่างหลากหลายวิธีการ เช่น การโฆษณาตามป้ายประกาศ การส่งจดหมาย การโทรศัพท์ การเผยแพร่ผ่านหน้าเว็บไซต์ และการเผยแพร่ผ่านทางสังคมออนไลน์ เป็นต้น ทั้งนี้ข้อมูลในเนื้อหาสาระดังกล่าว โรงเรียนควรระบุในเนื้อหาที่ส่งเสริมในผู้ปกครองและชุมชน เข้าใจถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เช่น การเผยแพร่ถึงการได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันต่างๆ ซึ่งผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนมีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความรู้แก่นักเรียน การเชิดชูเกียรติให้แก่นักเรียนผู้มีความประพฤติดี ซึ่งผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนมีส่วนเกี่ยวข้องในการฝึกฝนคุณลักษณะดังกล่าว เป็นต้น

4) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย ในแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ สามารถสรุปกระบวนการได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.5 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ)

ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ)	Sheldon (2011)	.Moles and Fege (2011)	Redding(2011)	Sanders (2011)	Berg, Melaville, and Blank (2006)	Center for the Study of Social Policy Washington D.C.(2010)	U.S. Department of Education (2014)	U.S.Department of Education of Queensland(2014)
4.1) แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์และแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างร่วมกัน และครอบคลุมถึงความต้องการของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน (Moles and Fege, 2011: 26; Berg, Melaville, and Blank , 2006: 37)		√			√			

<p>ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่าง โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ)</p>	Sheldon (2011)	.Moles and Fege (2011)	Redding(2011)	Sanders (2011)	Berg, Melaville, and Blank (2006)	Center for the Study of Social Policy Washington D.C.(2010)	U.S. Department of Education (2014)	U.S.Department of Education of Queensland(2014)
<p>4.2) กำหนดให้ตัวแทนจากกลุ่มต่างๆมีบทบาทในการ ตัดสินใจ(Making Decision) และช่วยการ พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำของผู้ปกครองและสมาชิกใน ชุมชน (Sheldon, 2011; Redding, 2011: 29)</p>	√		√					
<p>4.3) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาศักยภาพและพฤติกรรมที่ดีในวัยรุ่น (Sheldon, 2011; Sanders, 2011: 38)</p>	√			√				
<p>4.4) การตัดสินใจร่วมกัน (Decision- Making) ก่อให้เกิดความยึดมั่นผูกพันที่ยั่งยืน (Sustained Engagement)(Center for the Study of Social Policy Washington D.C., 2010: 40)</p>						√		
<p>4.5) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีที่เกิดขึ้นได้ในแต่ละ ฝ่าย ซึ่งเกิดจากการยอมรับในการตัดสินใจของแต่ละฝ่าย นั่นเอง (U.S. Department of Education, 2014 : 42)</p>							√	
<p>4.6) โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้ใช้โอกาส ในการฝึกความเป็นผู้นำของตน และสร้างแรงจูงใจให้ทุก ฝ่ายมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น(Sheldon, 2011; U.S.Department of Education of Queensland, 2014: 46)</p>	√							√

โดยสรุป การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในการบริหารกิจการนักเรียน ที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณภาพ โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงการกำหนดบทบาทของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน เพื่อมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมตามขอบข่ายงานกิจการนักเรียน ได้แก่ การกำหนดให้ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนจากชุมชนเข้าร่วมการประชุมเพื่อรับทราบการกำหนดแผนงานการดำเนินงานในวันรับและลงทะเบียนนักเรียนและร่วมเป็นคณะกรรมการในงานดังกล่าว การกำหนดให้ตัวแทนผู้ปกครองและสมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวินัยของนักเรียนในแต่ละภาคการศึกษา และกำหนดให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน เป็นต้น ทั้งนี้การกำหนดให้แต่ละฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดการตัดสินใจในนโยบายหรือแผนงานดังกล่าว ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษา โดยตนเองเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการดังกล่าว ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และผูกพันต่อนักเรียน สถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้นๆต่อไปในอนาคต

5) การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community) จากการสังเคราะห์ของ ผู้วิจัย ในแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ สามารถสรุปกระบวนการได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.6 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การร่วมมือกับชุมชน)

ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (การร่วมมือกับชุมชน)	Sheldon (2011)	.Moles and Fege (2011)	Rhim (2011)	Center for the Study of Social Policy Washington D.C.(2010)	U.S. Department of Education (2014)	U.S.Department of Education of Queensland(2014)
5.1) การสนับสนุนจากชุมชนโดยการให้การสนับสนุนในเรื่องกำลัง ทรัพย์โดยสมาชิกในชุมชน โดยตระหนักว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของ ชุมชน (Moles and Fege, 2011: 28)		√				

ประเด็นการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (การร่วมมือกับชุมชน)	Sheldon (2011)	.Moles and Fege (2011)	Rhim (2011)	Center for the Study of Social Policy Washington D.C.(2010)	U.S. Department of Education (2014)	U.S.Department of Education of Queensland(2014)
5.2) ได้รับการช่วยเหลือจากชุมชนและภาคเอกชน และความช่วยเหลือจากผู้ชำนาญการในวิชาชีพอื่นๆ ซึ่งมาจากภายนอกโรงเรียน (Rhim, 2011: 37)			√			
5.3) โรงเรียนสร้างกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพสมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในชุมชน โดยกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น (Sheldon, 2011; Center for the Study of Social Policy Washington D.C., 2010: 40)	√			√		√
5.4) การได้รับการสนับสนุนในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาทางด้านทักษะ (Skill) และองค์ความรู้ (Knowledge)ให้แก่สมาชิกในครอบครัวและชุมชน และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน (Sheldon, 2011; Relational)(U.S. Department of Education, 2014: 43)	√				√	
5.5) โรงเรียนมีส่วนเสริมสร้างทักษะและองค์ความรู้ให้แก่ชุมชนและหน่วยงานเอกชน รวมทั้งโรงเรียนควรสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในชุมชน ปฏิบัติงานร่วมกันได้ (U.S.Department of Education of Queensland, 2014: 45)						√
5.6) ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน โดยการเป็นอาสาสมัคร (Volunteers) (Sheldon, 2011; Moles and Fege, 2011: 28 ; Rhim, 2011: 37; U.S.Department of Education of Queensland, 2014: 43)	√	√	√		√	

โดยสรุปการร่วมมือกันกับชุมชน (Collaborating with Community) ในการบริหารกิจการนักเรียน ที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณภาพ โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงการได้รับความสนับสนุนจากชุมชนในด้านกำลังทรัพย์ ทรัพยากรทางการศึกษา การเป็นอาสาสมัคร และการให้ใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมตามขอบข่ายงานกิจการนักเรียน ทั้งนี้ในการได้รับความสนับสนุนที่ดีจากชุมชนโรงเรียนต้องสร้างความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนให้ชุมชนรับทราบ โดยอาศัยขอบข่ายงานกิจการนักเรียนในการบริการชุมชน ได้แก่ การกำหนดให้โรงเรียนสนับสนุนชุมชนในการจัดสถานที่เพื่อจัดกิจกรรมต่างๆเช่น โรงเรียนให้สถานที่ในการออกกำลังกาย ตักบาตรประจำปี การจัดงานรื่นเริงตามวาระต่างๆ เป็นต้น รวมถึงการจัดบริการชุมชนโดย เสริมสร้างการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนไปด้วยกัน เช่น การกำหนดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดสวนสาธารณะ การกำหนดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนผ่านกิจกรรมการปลูกต้นไม้ให้ชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ การจัดบริการชุมชนโดยโรงเรียนคำนึงผลประโยชน์ที่โรงเรียนและชุมชนจะได้รับทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ มีส่วนช่วยให้ชุมชนเกิดการตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนที่จะต้องช่วยเหลือโรงเรียนพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนต่อไปได้

6) การประเมินผล (Evaluation) จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย ในแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ สามารถสรุปกระบวนการได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.7 ตารางสังเคราะห์กรอบการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง (การประเมินผล)

ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (การประเมินผล)	Sheldon (2011)	.Moles and Fege (2011)	Redding(2011)	Sanders (2011)	Berg, Melaville, and Blank (2006)	U.S. Department of Education (2014)
6.1) การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมีส่วน ร่วมกันรวบรวมข้อมูลและทำการวิจัย เพื่อพัฒนาต่อไป (Sheldon, 2011; Moles and Fege, 2011: 28)	√	√				

ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (การประเมินผล)	Sheldon (2011)	.Moles and Fege (2011)	Redding(2011)	Sanders (2011)	Berg, Melaville, and Blank (2006)	U.S. Department of Education (2014)
6.2) ประเมินผลการจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและ ชุมชน อย่างร่วมกัน (Sheldon, 2011; Redding, 2011: 31)	√		√			
6.3) จัดอบรมผู้บริหารในหน่วยงานการศึกษาส่วนท้องถิ่นให้ มีความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลกิจกรรมระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของสถานศึกษาได้ (Sanders, 2011:38)				√		
6.4) ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมที่จะได้รับโอกาสในการประเมินผลได้ (Sheldon, 2011; U.S. Department of Education, 2014: 43)	√					√
6.5) ติดตามและประเมินผลของกิจกรรมที่เสริมสร้างความยึดมั่น ผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนอย่างร่วมกัน (Sheldon, 2011; Berg, Melaville, and Blank , 2006: 38)	√				√	
6.1) การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมี ส่วน ร่วมกันรวบรวมข้อมูลและทำการวิจัย เพื่อพัฒนาต่อไป (Sheldon, 2011; Moles and Fege, 2011: 28)	√	√				

โดยสรุปการประเมินผล (Evaluation) ในการบริหารกิจการนักเรียน ที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณภาพ โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผล จากการดำเนินตามกิจกรรมในขอบข่ายงานกิจการนักเรียนโดยความมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยนำข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์ถึงจุดบกพร่อง เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป และแจ้งให้ทุกฝ่ายรับรู้ถึงผลการติดตาม ประเมินดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ในการหาแนว

ทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานดังกล่าว ควรส่งเสริมให้ทุกฝ่าย ระดมความคิด ช่วยกัน แสดงความคิดเห็นเพื่อ ได้มาซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป

จากการศึกษาแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนในทัศนะของนักการศึกษาและนักพัฒนาสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยพิจารณาแนวคิดของนักวิชาการต่างๆที่ได้กล่าวถึงในประเด็นเดียวกัน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork) แผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans) การติดต่อสื่อสาร (Communication) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community) การประเมินผล (Evaluation) ได้ดังตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 ตารางสังเคราะห์ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	Sheldon (2011)	Moles and Fege (2011)	Redding(2011)	Weiss and Lopez (2011)	Rhim (2011)	Berg, Melaville, and Blank (2006)	Sanders (2011)	Center for the Study of Social Policy Washington D.C.(2010)	U.S. Department of Education(2014)	U.S.Department of Education of Queensland(2014)	การรวบรวมจากผู้วิจัย
• การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork)	√	√				√	√	√	√	√	7
• แผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans)	√			√		√		√	√		5
• การติดต่อสื่อสาร (Communication)	√	√	√	√	√	√				√	7
• การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)	√	√	√			√	√	√	√	√	8

ประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	Sheldon (2011)	Moles and Fege (2011)	Redding(2011)	Weiss and Lopez(2011)	Rhim (2011)	Berg, Melaville, and Blank (2006)	Sanders (2011)	Center for the Study of Social Policy Washington D.C.(2010)	U.S. Department of Education(2014)	U.S.Department of Education of Queensland(2014)	การรวบรวมจากผู้วิจัย
• การร่วมมือกันกับชุมชน (Collaborating with Community)	√	√			√			√	√	√	6
• การประเมินผล (Evaluation)	√	√	√			√	√		√		6

จากการสังเคราะห์กรอบแนวคิดความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถสรุปการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยพิจารณาจากแนวคิดที่นักวิชาการได้กำหนดไว้เหมือนกัน รวมทั้งความเหมาะสมในบริบทของสถานศึกษาในประเทศไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์และพิจารณาถึงการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานหรือจัดทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนตามขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียนซึ่งประกอบไปด้วย ครู ผู้ปกครอง นักเรียน สมาชิกชุมชนและผู้บริหาร โดยต้องยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และความแตกต่างในความคิดเห็นที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการปฏิบัติงานร่วมกัน มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน (Student Achievement) พัฒนาพฤติกรรมในตัวนักเรียน (Behavior) และการจัดกิจกรรมนอกเหนือหลักสูตร (Nonacademic) ได้แก่ จัดประชุม ปรึกษาหารือ ระหวางครู ผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและร่วมกันเตรียมความพร้อมในการเรียน การกำหนดให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ ในการรับนักเรียนในแต่ละภาคการศึกษา กำหนดให้ทุกฝ่ายร่วมกันวางแผนงานบริการตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน งานบริการห้องสมุด โดยมีผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนร่วมเป็นอาสาสมัคร

2. แผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans) หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติการจากการรวบรวมข้อมูล และกำหนดเป้าหมายในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนตามขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียนโดยแผนปฏิบัติการประจำปีต้องตอบสนองความต้องการของนักเรียน ครอบครัวและชุมชนได้อย่างเหมาะสม ระบุแนวทางการมีส่วนร่วมจากการทำงานเป็นกลุ่มดังกล่าวลงในแผนการปฏิบัติงานประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ กำหนดแผนการปฏิบัติงานประจำปีโดยระบุถึงการได้รับความสนับสนุนจากสาธารณสุขในจังหวัดโรงพยาบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแผนการปฏิบัติงานประจำปีซึ่งระบุถึงการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน โดยความร่วมมือร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

3. การติดต่อสื่อสาร (Communication) หมายถึง การออกแบบการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนและเผยแพร่กิจกรรมในงานกิจการนักเรียนที่โรงเรียน ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานดังกล่าว ทั้งนี้การติดต่อสื่อสารมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกฝ่ายตระหนักและเห็นคุณค่าของการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ การสำรวจข้อมูลการติดต่อสื่อสารของผู้ปกครองที่เป็นปัจจุบัน การเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนทราบโดยรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ปฏิทินปฏิบัติงาน จดหมายข่าว จุลสาร อินเทอร์เน็ตโทรศัพท์

4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การตัดสินใจร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและสมาชิกในชุมชน เพื่อวางแผนงานกำหนดนโยบาย และการจัดกิจกรรมตามขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน โดยทุกฝ่ายสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนครู ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน เขาร่วมวางแผนงานจัดทำสัมมนา นักเรียน จัดการดูแลการใช้งบประมาณ การประเมินผล การให้คำแนะนำแก่ทางโรงเรียน หรือมารวมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น กำหนดให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน เขาร่วมวางแผนเป้าหมายในเตรียมการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหรือการทำงานของนักเรียน ในแต่ละปีการศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานด้าน งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน โดยมีตัวแทนทั้งจากคณะครูและผู้ปกครอง

5. การร่วมมือกันกับชุมชน (Collaborating with Community) หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนในการอำนวยความสะดวกหรือระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งการเป็นอาสาสมัครของผู้ปกครองและชุมชนในการให้บริการทางการศึกษา ระบบงานช่วยเหลือนักเรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของผู้เรียน ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ร่วมกันจัดกิจกรรมให้บริการชุมชน สร้างความสัมพันธ์กับองคกร หน่วยงานต่างๆ ในชุมชนเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ ต่างๆ เพื่อใช้ในการศึกษาของนักเรียน

6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานบริหารกิจการนักเรียนที่กำหนดร่วมกัน โดยโรงเรียนต้องรายงานความสำเร็จ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆ ให้ครูผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนรับทราบและร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายต่อไปได้แก่การติดตามและประเมินผล การสำรวจข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการแจ้งผลการประเมินงานรับและลงทะเบียนนักเรียนโดยผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมในงานดังกล่าวให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนรับรู้

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศิริวรรณ ยวดยิ่ง (2534: 107-113) ได้ศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ในด้านการแบ่งกลุ่มนักเรียน การปฐมนิเทศ การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน กระทำทะเบียนและรายงานเกี่ยวกับนักเรียน การจัดกิจกรรม การบริการสุขภาพอนามัยการจัดบริการแนะแนวและการให้ทุนการศึกษา สภาพการบริหารกิจการนักเรียนโดยเฉลี่ยแล้วผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 8 ด้าน ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักเรียนโดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่ามีอยู่ 8 ด้าน

สรสิทธิ์ ศิลป์ ศรีกุล (2536: 102-104) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การรับและแบ่งกลุ่มนักเรียนการปฐมนิเทศ การรักษาระเบียบวินัย การท าทะเบียนและรายงานเกี่ยวกับนักเรียนการจัดกิจกรรม การบริการสุขภาพ การจัดและบริการแนะแนว และการให้ ทุนการศึกษาครูอาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสุขภาพอนามัยที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย สำหรับที่เป็นปัญหา คือ นักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเดียวกันความรู้ พื้นฐานต่างกันการเลือกแผนการเรียนไม่ตรงกับความถนัด ผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ สถานที่ทำให้ทำการปฐมนิเทศไม่เหมาะสม ขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนระเบียบวินัยที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสม ครูไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ขาดบุคลากรในด้านพยาบาลไม่สามารถจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างทั่วถึง ทุนที่ได้ไม่พอกับจำนวนนักเรียนที่รองรับ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาให้ทุนยังไม่ดีพอ

ถวัลย์ สาหร่ายทอง (2548: 3) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่าสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาและมีปัญหาในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับน้อยยกเว้นด้านการรับเด็กเข้าเรียน และแบ่งกลุ่มนักเรียน การปฐมนิเทศ การจัดบริการและสวัสดิการสุขภาพอนามัยการรักษาวินัย และความประพฤติของนักเรียน และการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จแล้วมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่าสถานศึกษามีขนาดต่างกันและผู้มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนใน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 3. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่าสถานศึกษามีขนาดต่างกัน ผู้มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันสภาพในการทำงานและการมีเวลาให้แก่ นักเรียน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นฤมล คำอ่อน, ปราณี ทองคำและมารุต คำชะอม (2550) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษา โรงเรียนวัดเขาพระนิมิต ตำบลท่าทอง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 2) ศึกษาผลการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3) ศึกษาเงื่อนไขปัจจัยที่มีต่อการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มแกนนำในการสร้างรูปแบบการเสริม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้จากทุกภาคีฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 25 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ กลุ่มประชาชนทั่วไปจำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบว่า การสร้างรูปแบบการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี 5 ขั้นตอน คือ การสร้างบรรยากาศการยอมรับของชุมชน การระดมความคิดเห็น เพื่อสำรวจความต้องการและหาแนวทางร่วมกัน การค้นหารูปแบบ การนำเสนอรูปแบบและการใช้รูปแบบ และการสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ใน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนพบว่า การดำเนินงานเกิดขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มแกนนำมีความพึงพอใจในรูปแบบและกิจกรรมการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม เงื่อนไขและปัจจัย สนับสนุน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม ความร่วมมือของครู ความ

สนใจและความร่วมมือ ของชุมชน และกระบวนการวิจัยที่ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม เงื่อนไขและปัจจัย อุปสรรคคือภาระงานของครู

งานวิจัยต่างประเทศ

Phelps (1999) ได้ศึกษาเรื่องแนวคิดเรื่องความเป็นหุ้นส่วนของครูระดับมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของครูที่มีต่อผู้ปกครองตามการรับรู้ของครู โดยการสนทนากลุ่ม (focus group) กับกลุ่มครู 2 กลุ่ม ซึ่งมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานร่วมกับผู้ปกครองกลุ่มละ 8 คนจากโรงเรียนต่างๆ กัน โดยศึกษา 3 ลักษณะ คือ แนวคิด บทบาท และข้อเสนอแนะจากการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า ครูมีความคิดว่าตนเองมีความสามารถในการใช้วิธีการขจัดปัญหาอุปสรรคในการทำงานร่วมกับผู้ปกครองได้ดีด้วยการทำให้ผู้ปกครองไว้วางใจ และเห็นว่าตนเองมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองนักเรียน

Pelco, Jacobson & Ries (2000) ได้ศึกษาแนวคิดและการปฏิบัติกิจกรรมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างครอบครัวและโรงเรียนของนักจิตวิทยาโรงเรียน (School Psychologist) จำนวน 417 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมความเป็นหุ้นส่วน การให้ความสำคัญในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งระบุกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมภายใน 1 รอบปี นอกจากนั้นยังศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวคิด การให้ความสำคัญและการปฏิบัติกิจกรรมความเป็นหุ้นส่วน ผลการศึกษาพบว่า นักจิตวิทยาโรงเรียนเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างครอบครัวและโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องสนับสนุนและเข้าไปร่วมในกิจกรรมต่างๆ โดยกิจกรรมที่เห็นว่าสำคัญมากที่สุด คือ การให้คำปรึกษาครอบครัวในวิธีการที่จะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมและการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวคิดอย่างมีนัยสำคัญคือ ประสบการณ์ในการทำงานและ เพศ ไม่มีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการให้ความสำคัญและการปฏิบัติกิจกรรม

Dana Burde (2004) ได้กล่าวถึงการศึกษาวิจัยที่มุ่งเน้นในความร่วมมือของชุมชนกับโรงเรียน ในบทบาทของภาครัฐที่อ่อนแอส่งผลต่อชุมชนที่เข้มแข็งหรือไม่ โดยนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียน โดยกล่าวถึงจุดประสงค์ในความร่วมมือได้แก่ การคำนึงถึงทรัพยากรหลักในชุมชนและการสร้างคนในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในปัจจุบัน ความขาดแคลนในการช่วยเหลือจากชุมชนในด้านทรัพยากรทางการศึกษาและความให้การร่วมมือในการศึกษาโดยผลการวิจัยได้กล่าวว่า ศักยภาพของคนในชุมชนจะมีประสิทธิภาพได้เนื่องมาจากการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวตรงกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของเบลโลนี (Belloni, 2001) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนโดยสอดคล้องกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้ชุมชน, ผู้ปกครองและ

ครูมีส่วนร่วมในการเข้าถึงนโยบายในการจัดการศึกษา ทั้งทางด้านการช่วยเหลือในด้านทรัพย์สินทาง การศึกษา การระดมทุนและการแก้วิกฤติที่เกิดจากการบริหารในโรงเรียนดังกล่าว ทั้งนี้รูปแบบการ ระดมทุนเพื่อช่วยในการบริหารสินทรัพย์ทางการศึกษาตรงกับทฤษฎีของเกิร์ชเบิร์ก ซึ่งกล่าวถึงผลดีที่ ได้จากความร่วมมือร่วมใจในความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนในการระดมทุนเพื่อช่วยในการ บริหารสินทรัพย์ทางการศึกษา

Smith and Williams (2007) ได้ทำการศึกษาด้านการสนับสนุนจากชุมชน ในงานกิจการ นักเรียน (Student Affairs) ในสหรัฐอเมริกา ด้านการเป็นอาสาสมัคร (Volunteers) ในกิจกรรม ต่างๆ ซึ่งได้แก่ การเป็นอาสาสมัครดูแลระเบียบวินัยของนักเรียนเมื่ออยู่นอกโรงเรียน การบริการ สวัสดิการต่างๆให้แก่นักเรียน และร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมในงานแนะแนวความรู้ทางอาชีพหรือ การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดย Smith and Williams กล่าวถึงรูปแบบของชุมชนที่ช่วยเหลือ โรงเรียนในการพัฒนาการศึกษาซึ่งสามารถสร้างชุมชนดังกล่าวให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ (Learning Community) ซึ่งได้แก่ การสร้างสภาพแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เช่น การ ทำป้ายประกาศความรู้ตามแหล่งชุมชน การกำหนดกิจกรรมในชุมชนที่เสริมทักษะทางการศึกษา ให้แก่นักเรียน เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาความเป็นอยู่ของนักเรียนเมื่ออยู่นอกโรงเรียน หรือนอกบ้านของ ตน (Well Being) ได้แก่ การสอดส่องดูแลปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นรอบโรงเรียนหรือชุมชนของ ตน การให้ความรู้แก่นักเรียนจากชุมชนในเรื่องการรู้จักป้องกันตนเอง เป็นต้น โดยรูปแบบการ สนับสนุนจากชุมชนสามารถสร้างได้โดยโรงเรียนสร้างการตระหนักถึงบทบาทความเป็นเจ้าของ สถานศึกษาและนักเรียน (Ownership) อย่างร่วมกัน กำหนดให้ทุกฝ่ายสามารถเป็นหุ้นส่วนใน การศึกษาได้ (Partnership) โดยผลประโยชน์ที่ทุกฝ่ายได้รับคือ ชุมชนหรือสังคมของตนเป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (Sustainable)

Josef Hellebrandt (2008) แนวทางของการบริการการศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดย รูปแบบของความยึดมั่นผูกพันของชุมชน กล่าวถึงการบริการด้านการศึกษาในการสอนภาษาสเปน และโปรตุเกส โดยกล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรที่สามารถนำความยึดมั่นผูกพันของชุมชนมาพัฒนา หลักสูตรได้ ทั้งนี้การกล่าวถึงความยึดมั่นผูกพันของชุมชน ได้มีการกล่าวถึงในการประชุมเพื่อพัฒนา การศึกษาขั้นสูง (High Education) โดยทางมหาวิทยาลัยในรัฐคาร์เนจี ได้พยายามนำองค์ความรู้จาก ความยึดมั่นผูกพันดังกล่าวมาพัฒนาในการจัดการศึกษาของระดับอุดมศึกษาในภาครัฐในปี ค.ศ.2006 ในระดับมหาวิทยาลัยต่างๆได้จำแนกชนิดของความยึดมั่นผูกพันของชุมชนโดยการจัดตั้งสถาบันวิจัย ในเรื่องความยึดมั่นผูกพันของชุมชน เพื่อที่จะทำการศึกษาเอกสารที่กล่าวถึงความมีส่วนร่วมของ ชุมชน โดยการวิจัยดังกล่าวสามารถจำแนกชนิดของความยึดมั่นผูกพันของชุมชนได้ดังต่อไปนี้ ความ ยึดมั่นผูกพันในด้านหลักสูตร การเผยแพร่และความเป็นหุ้นส่วน โดยความยึดมั่นผูกพันในด้าน หลักสูตร ได้กล่าวถึงงานด้านการสอน การเรียนรู้ และการจัดทุนการศึกษาซึ่งจะเกิดการมีส่วนร่วมกัน

กับทั้งส่วนของคณะครู นักเรียนและชุมชนที่ได้ผลประโยชน์ร่วมกันและเคารพในหน้าที่ของกันและกัน ซึ่งสิ่งที่ตอบถึงความจำเป็นในความเข้าถึงชุมชนดังกล่าวได้นั้น ต้องประกอบไปด้วย ข้อมูลความเป็นอยู่ของนักเรียน รูปแบบการศึกษาในมหาวิทยาลัยของนักเรียน การมุ่งเน้นในการอยู่ในชุมชนที่ดี และทุนการศึกษาจากสถาบันวิจัยดังกล่าวคณะภาษาศาสตร์และในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความตั้งใจร่วมกันที่จะเผยแพร่ศาสตร์การสอนที่มีชุมชนเป็นฐานและความเป็นหุ้นส่วนกันของชุมชนเพื่อคำนึงถึงประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพและมุ่งเน้นการทำงานที่ก่อให้เกิดความยึดมั่นผูกพันที่ดีในชุมชน ทั้งนี้งานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้กล่าวถึงการบูรณาการความยึดมั่นผูกพันให้เข้ากับการจัดหลักสูตรทางด้านภาษาของนักเรียน โดยทำการศึกษาวิจัยถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกล่าวสรุปผลถึงข้อดีในการจัดการศึกษาโดยการบูรณาการหลักความยึดมั่นผูกพันของชุมชน ซึ่งในงานวิจัยดังกล่าวได้ยกตัวอย่างการบูรณาการการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดให้นักศึกษาชาวเยอรมันในมหาวิทยาลัยได้สอนภาษาในวันเสาร์อาทิตย์โดยปฏิบัติตนเป็นอาสาสมัคร เพื่อได้สามารถใช้ความรู้ความสามารถและเป็นการทบทวนความรู้ด้านภาษาที่ตนได้ศึกษา รวมถึงการได้อุทิศตนให้ความรู้ทักษะทางด้านภาษาให้แก่ชุมชน

Frances Bowen, Aloysius Newenham-Kahindi, and Irene Herremans (2010) กล่าวถึงกลยุทธ์ของความยึดมั่นผูกพันของชุมชนซึ่งมีการนำกลยุทธ์ดังกล่าวมาปรับใช้ในการพัฒนาปัญหาชุมชนและปรับใช้ในกลยุทธ์ขององค์กรที่ไม่หวังผลกำไรในการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนกับองค์กรดังกล่าว ทั้งนี้กลยุทธ์ซึ่งมีการประยุกต์นำองค์ความรู้ของความยึดมั่นผูกพันต่อชุมชนมาใช้ นั้น เมื่อคำนึงถึงผลลัพธ์ดังกล่าว ผู้ได้รับประโยชน์จะเป็นในรูปแบบของชุมชน โดยจะมุ่งเน้นให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากการพัฒนาทางด้านสุขภาพของแต่ละสมาชิกในชุมชน หรือการพัฒนาในด้านในองค์กรรวมของชุมชนดังกล่าว กลยุทธ์ของความยึดมั่นผูกพันของชุมชนนั้น ในรูปแบบของกิจกรรมซึ่งเกิดจากกลยุทธ์ดังกล่าวขึ้นอยู่กับสภาพของชุมชนนั้นด้วย ซึ่งสามารถระบุได้ในรูปแบบของความสนใจที่เปลี่ยนไปตามสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ทั้งนี้ในสภาพความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไปของแต่ละชุมชน การสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันของชุมชนอาจเป็นในรูปแบบของการมุ่งเน้นในความสนใจของสมาชิกในชุมชนนั้น ความสำเร็จในกลยุทธ์ที่ว่าด้วยความยึดมั่นผูกพันของชุมชนนั้น ถูกจำกัดด้วยปัญหาซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้จากการอ้างอิงจากตัวอย่างงานวิจัยดังต่อไปนี้ การขาดความเข้าใจในการเป็นส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างนโยบายของความยึดมั่นผูกพันดังกล่าว การเสริมสร้างแรงจูงใจในการสร้างทักษะของอาชีพหรือแรงตามหลักของการบริหารทรัพยากรบุคคล ความพร้อมของชุมชนในการปฏิบัติงานเพื่อสังคม ประเด็นซึ่งว่าด้วยปัญหาของการสร้างกลยุทธ์ซึ่งว่าด้วยความยึดมั่นผูกพันของสังคมนั้น อีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงคือ การขาดความเข้าใจกันระหว่างผู้นำกลยุทธ์ไปปฏิบัติกับผู้คิดค้นทฤษฎีดังกล่าว เนื่องด้วยหลักความยึดมั่นผูกพันของชุมชนซึ่งกล่าวถึง ความเป็นหุ้นส่วนซึ่งกันและกัน (Partnership) และความร่วมมือซึ่งกันและกัน (Collaboration) แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้น ความซับซ้อนในทางชุมชนมีอย่างหลากหลาย

จึงส่งผลต่อความสำเร็จในกลยุทธ์ดังกล่าว อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ให้ข้อคิดเห็นในการคำนึงถึงหลักของความยึดมั่นผูกพันของชุมชนว่าด้วยการคำนึงถึงการทำงานเพื่อชุมชนที่อยู่ในลักษณะการอุทิศตนและการเป็นอาสาสมัคร

Weiss, Lopez and Rosenberg (2010) ได้ทำการวิจัยถึงความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว โรงเรียนและชุมชนในงานวิจัยของ Harvard Family Research Project โดยกล่าวถึงกลยุทธ์ในรูปแบบความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว โรงเรียนและชุมชนซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสามารถสร้างความพร้อมในการพัฒนาทางอาชีพให้แก่ผู้เรียนได้ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนจะมีประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว โรงเรียนและชุมชนนั่นเอง โดยการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นการคำนึงถึงการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน เป็นแนวทางใหม่ที่ควรตระหนักถึง นักการศึกษาเล็งเห็นถึงบทบาทของครอบครัวหรือผู้ปกครองในด้านความเป็นหุ้นส่วนมากขึ้น เพื่อให้การศึกษาเกิดขึ้นในรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้และเป็นการศึกษาเพื่อประชาชน รวมทั้งโรงเรียนต้องตอบสนองในความยึดมั่นผูกพันดังกล่าวโดยการพัฒนาในด้านระบบและการให้ความสนับสนุน

Sanderson (2011) ได้กล่าวถึงการสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชนในงานกิจการนักเรียน ในมหาวิทยาลัยรัฐออเรกอน(Oregon State University) โดยกำหนดให้ตัวแทนจากชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินการต่างๆในด้านงานกิจการนักเรียนของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การร่วมเป็นคณะกรรมการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ในการรับสมัครเข้าโดยวิธีความสามารถพิเศษ ซึ่งสมาชิกในชุมชนดังกล่าวมีความสามารถและเชี่ยวชาญในวิชาความรู้ต่างๆ เพื่อสามารถร่วมเป็นผู้ตรวจสอบและประเมินผลในการดำเนินการต่างๆ และสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ และเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาหรือป้องกันในการดำเนินการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ จากงานวิจัยดังกล่าว Sanderson กล่าวถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของสมาชิกในชุมชนที่มีความหลากหลาย และยากต่อการควบคุม โดยเสนอแนะถึงวิธีการแก้ปัญหาโดยการสร้างความเข้าใจและจุดประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน และการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการสื่อสาร สร้างแรงจูงใจให้ทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจได้มากที่สุด

Patricia P. Williams and Alyssa R. Gonzalez-DeHass (2012) ได้ทำการศึกษาวิจัยถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนโดยได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมความเป็นส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนได้ ประเด็นว่าด้วยเครื่องมือที่แท้จริงในการขับเคลื่อนศักยภาพของนักเรียน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. การจัดการเรียนการสอนที่แท้จริง ซึ่งได้จากการเป็นหุ้นส่วนซึ่งกันและกัน
2. การเรียนรู้โดยใช้ Problem-based learning
3. การบริการเรียนรู้ให้แก่สังคมและโรงเรียน

ผู้วิจัยได้อ้างอิงแนวคิดและทฤษฎีความเป็นหุ้นส่วนระหว่างชุมชนและโรงเรียนได้แก่ Epstein (2011) โดยให้แนวคิดหลักการการเป็นหุ้นส่วนกันระหว่างโรงเรียนกับสังคม นั่นคือความสำเร็จในการศึกษาทางวิชาการของนักเรียนเกิดจากการร่วมมือกันของโรงเรียนและชุมชนและแนวคิดของFauconer, Gestwick and Sander(2011) ซึ่งกล่าวว่า การคำนึงถึง องค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental), องค์ความรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural) และทักษะการใช้ชีวิต (Real-life task) การเรียนรู้โดยเฉพาะตัวและการแบ่งกลุ่มเป็นการเปิดโอกาสในการสร้างมุมมองและสะท้อนความคิด ที่จะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ และการพัฒนาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเองและกล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนควรจะคำนึงถึงการเรียนรู้ของนักเรียน คือ นักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง, คำนึงถึงช่วงอายุอย่างไร เป็นต้นการคำนึงถึงเรียนรู้จากสถานการณ์จริง, การบูรณาการด้านความรู้ การปรับใช้ความรู้เข้ากับสภาพแวดล้อม

Claudia Peralta and Sonia Galaviz (2013) ได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องประสิทธิภาพในความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน, บ้านและโรงเรียนของครูสำหรับนักการศึกษาในอนาคต โดยผู้วิจัยได้มุ่งเน้นถึงบทบาทหน้าที่ของนักการศึกษาที่ต้องพัฒนาการบริหารการศึกษาให้ครอบคลุมถึงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยมุ่งเน้นวิธีการร่วมมือและความสัมพันธ์ของชุมชน, บ้านและโรงเรียน ทั้งนี้จุดประสงค์ของงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยตระหนักถึงคุณค่าในวัฒนธรรมของชุมชนที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาตั้งอยู่ รวมถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถประกอบอาชีพในชุมชนของตนเองได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าถึงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน โดยได้กำหนดบทบาทของครูในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าว ไว้ดังต่อไปนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ที่เปรียบเสมือนเพื่อนบ้าน การเข้าใจในสภาวะแวดล้อมในท้องถิ่นบ้านของนักเรียนตนเอง ทำการศึกษาถึงคุณลักษณะที่ดีและควรปรับปรุง ทั้งนี้จากบทบาทดังกล่าวบูรณาการในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในหลักสูตรของตนเอง ซึ่งตรงกับทฤษฎีของสแตนเบิร์กและสตีเฟน(Steinberg and Stephen, 1999) ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนโดยมุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้เข้ากับสภาพชุมชนของตน

2. การศึกษาถึงทรัพยากรในชุมชน ในบทบาทดังกล่าวมุ่งเน้นถึงการตระหนักถึงทรัพยากรในชุมชนของนักเรียนของตน พิจารณาถึงสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข ทั้งนี้พัฒนาเป็นหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งตรงกับทฤษฎีของสแตนเบิร์กและสตีเฟน (Steinberg and Stephen, 1999) เช่นกัน

3. การเยี่ยมเยียนบ้านของนักเรียน บทบาทดังกล่าวส่งเสริมให้ครูเข้าใจถึงตำแหน่งที่อยู่ของนักเรียน เข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ รวมทั้งผู้ปกครองสามารถสร้างความสัมพันธ์กับครูและโรงเรียนได้อย่างดี

Eilam and Trop (2013) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมิลผลความมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยกล่าวถึงการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนโดยเล็งเห็นถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ทั้งนี้ได้ทำการวิจัยโดยการเสริมสร้างหลักการศึกษเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาถึงการใช้ทรัพยากรในโรงเรียนและในท้องถิ่นร่วมกันและอ้างอิงทฤษฎีความเป็นหุ้นส่วนกันระหว่างชุมชนและโรงเรียน ผู้วิจัยได้กล่าวถึงความสำคัญในการศึกษาถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งกล่าวถึง การจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นถึงการพัฒนาสังคมให้เกิดความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น ในแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน โดยกล่าวว่า ไม่ควรเรียนรู้เพียงแต่ในห้องเรียนแต่ควรพิจารณาถึงการจัดการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก ทั้งนี้การจัดการศึกษาดังกล่าวควรคำนึงถึงความเป็นหุ้นส่วนกันระหว่างชุมชนและโรงเรียน ซึ่งอาจประกอบไปด้วยผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษาหรือจากโรงเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้หลักทฤษฎีระดับความมีส่วนร่วมของอารนสเตนย์(Arnstien's scale) ซึ่งบ่งบอกระดับของความมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและโรงเรียนจากมากไปน้อย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจากจัดการศึกษาในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ส่งผลต่อทั้งชุมชนและโรงเรียน โดยผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการจัดการศึกษาดังกล่าว จะมีประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับอยู่การการเข้าร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งตรงกับทฤษฎีความเป็นหุ้นส่วนของชุมชนกับโรงเรียน (Parent Involvement) (Epstein, 2004) และเป็นผลประโยชน์ที่ได้กันทั้งสองฝ่ายได้แก่ชุมชนและโรงเรียนจากการเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาซึ่งตรงกับทฤษฎีความเป็นหุ้นส่วนระหว่างชุมชนและโรงเรียน

Alwan (2014:47) ได้ทำการศึกษาวิจัยในรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าร่วมในการปฏิบัติงานของผู้ปกครอง ความยึดมั่นผูกพันของโรงเรียนและกิจกรรมทางวิชาการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (Modeling the Relation among Parental Involvement, School Engagement and Academic Performance of High School Students) ซึ่งได้กล่าวว่า ความยึดมั่นผูกพันสามารถปรากฏขึ้นในเชิงผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่แสดงออกมาในรูปแบบของขวัญและกำลังใจที่สามารถผลักดันให้นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ทั้งนี้จากงานวิจัยดังกล่าว Alwan (2014:47) ได้กล่าวถึงความยึดมั่นผูกพันที่สามารถปรากฏขึ้นในสถานศึกษา สามารถอธิบายและจำแนกประเภทของความยึดมั่นผูกพันของโรงเรียน ได้ดังต่อไปนี้ 1) ความยึดมั่นผูกพันเชิงปัญญา (Cognitive Engagement) กล่าวคือ พฤติกรรมซึ่งแสดงที่แสดงออกถึงการคิดของผู้เรียนในมุมมองด้านการทุ่มเทที่ต้องผสมผสานทั้งความคิดและความเต็มใจในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างเต็มที่ 2) ความยึดมั่นผูกพันเชิงอารมณ์ (Emotional Engagement) เป็นความรู้สึกเชิงบวกที่ผู้เรียนมีต่อครูเพื่อนร่วมชั้น การศึกษา และโรงเรียน ซึ่งเชื่อว่าการสร้างความยึดมั่นผูกพันต่อสถาบันการศึกษานั้นจะส่งผลให้เกิดความเต็มใจในการศึกษา 3) ความยึดมั่นผูกพันเชิงพฤติกรรม (Behavioral Engagement) กล่าวถึงการแสดงออกในมุมมองด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งรวมไปถึงความเกี่ยวของทาง

วิชาการ กิจกรรมทางสังคม หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงบวก และหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะล้มเหลวได้

Athas, Oaks, and Kennedy-Phillips (2013) ทำการศึกษาถึงการเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพ ในกิจกรรมพัฒนานักเรียน ตามขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน โดยAthas, Oaks, and Kennedy-Phillips กล่าวถึงความสำคัญในการเสริมทักษะทางด้านอาชีพให้นักเรียน โดยการเสริมสร้างดังกล่าวเป็นงานที่อยู่นอกเหนือหลักสูตร จากการรวบรวมข้อมูล แสดงให้เห็นถึงสถานศึกษาหลากหลายแห่ง ที่เน้นการพัฒนานักเรียนในงานกิจการนักเรียน ซึ่งเน้นในด้านการพัฒนาทักษะทางความคิด ทักษะทางอารมณ์และทักษะการเข้าสู่สังคม โดยควรเสริมสร้างรูปแบบการประกอบอาชีพ ที่ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนมากขึ้น ทั้งนี้การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทางมหาวิทยาลัยและองค์กรเอกชนในการเข้ามามีส่วนร่วมต่อการฝึกฝนทักษะให้นักเรียนในสถานศึกษา จะสามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง สามารถวางแผนการเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัยของตนเองได้ในอนาคต

Browne, Speed, and Walker (2015) ได้ทำการศึกษาถึงการศึกษาศาพงานกิจการนักเรียนในประเทศแคนาดา ภายในปี 2013 ซึ่งศึกษาในมุมมอง แนวทางและทิศทางของกิจการนักเรียนในอนาคตจะเป็นเช่นไร ทั้งนี้จากงานวิจัยดังกล่าว Browne, Speed, and Walker ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงงานกิจการนักเรียนของประเทศแคนาดาในสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการรวบรวมข้อมูลของนักเรียนได้โดยวิธีการอย่างหลากหลาย โดยอาศัยเทคโนโลยีทางสารสนเทศ มาสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งนี้จากสภาพในปัจจุบัน ที่ยังคงเกิดความผิดพลาดเชิงข้อมูลของนักเรียน รวมถึงความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐต่อสถานศึกษาซึ่งควรให้ความสนับสนุนในเชิงข้อมูลข่าวสารของนักเรียนในเชิง ข้อมูลในเรื่องสภาพความเป็นอยู่ ดังนั้นแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้แก่ การส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ตระหนักถึงปัญหาและร่วมหาวิธีการแก้ไขร่วมกับสถานศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 (2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 (3) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในขั้นตอนนี้ ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน และการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยนำมาเป็นร่างกรอบแนวคิดในการวิจัย จากนั้นนำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิด จำนวน 6 ท่าน ได้แก่อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษาอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยประจำรายวิชาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานบริหารทั่วไปรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานบริหารบุคคลผู้อำนวยการโรงเรียนนิเทศก์ศึกษาประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับมัธยมศึกษา (รายละเอียดตามภาคผนวก ก (1))

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ ชื่อสกุล วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งในการปฏิบัติงานปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน

ตอนที่ 3 ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวคิด ทฤษฎี หนังสือ บทความทางวิชาการ และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนและการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ และสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

2. สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน และการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

3. ประเมินกรอบแนวคิดโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความไม่เหมาะสมของกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเพื่อการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 และนำผลที่ได้ไปสร้างเครื่องมือดำเนินการในขั้นตอนต่อไป โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1) ด้านงานบริหารกิจการนักเรียน รวมทั้งหมด 5 คน ได้แก่ อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 3 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานบริหารทั่วไป รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานบริหารบุคคลและผู้อำนวยการโรงเรียน นิเทศศึกษาประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 1 คน

2) ด้านการเสริมสร้างความยึดมั่นระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ได้แก่ อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องในรายวิชาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จำนวน 1 คน ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนจำนวน 6 ด้าน มีความเหมาะสมทั้งหมด 6 ด้าน ส่วนกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน จำนวน 6 ด้าน มีความเหมาะสมทั้งหมด 6 ด้านเช่นกันและเพิ่มเติมจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่แนะนำให้แก้ไขนิยามศัพท์ ทั้งหมด 2 ด้าน (รายละเอียดตามภาคผนวก ข)

4. นำแบบประเมินที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินแล้ว รวบรวมข้อมูลและปรับปรุงแก้ไข นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้เห็นความเห็นชอบ เพื่อดำเนินการสร้างแบบสอบถามในขั้นตอนต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยวางแผนดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยพร้อมแบบประเมินจัดส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง พร้อมขอคำแนะนำ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ในขั้นตอนนี้ ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวนทั้งสิ้น 60 โรงเรียน (จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน online <http://www.obec.go.th> ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2559)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม จากโรงเรียนจำนวน 60 โรงเรียน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูล

จำนวน ประชากร (โรงเรียน)	จำนวนผู้ให้ข้อมูล(คน)							
	รอง ผู้อำนวยการ โรงเรียน	หัวหน้า กลุ่มงาน บริหาร กิจการ นักเรียน	ครู	นักเรียน		คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน		รวม
				ต้น	ปลาย	ตัวแทน ผู้ปกครอง	ตัวแทน ชุมชน	
60	60	60	60	60	60	60	60	420

มีรายละเอียดดังนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 1) รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ดูแลหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในงานกิจการนักเรียน จำนวนโรงเรียนละ 1 คน โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด 45 คน จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ทั้งหมด 15 คน
- 2) หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน จำนวนโรงเรียนละ 1 คน โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด 45 คน จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ทั้งหมด 15 คน
- 3) ครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน จำนวนโรงเรียนละ 1 คน โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด 45 คน จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ทั้งหมด 15 คน
- 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ กรรมการที่เป็นตัวแทนผู้ปกครอง และกรรมการที่เป็นตัวแทนองค์กรชุมชน จำนวนโรงเรียนละ 2 คน โดยการประสานงานจากฝ่ายธุรการโรงเรียนเพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งได้ทั้งสิ้น 45 คน จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ทั้งหมด 15 คน

5) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 ทั้งหมดจำนวนโรงเรียนละ 2 คน โดยคัดเลือกนักเรียนที่ปฏิบัติงานกิจกรรมของโรงเรียน ได้แก่ ประธานนักเรียนประธานกิจกรรมกีฬาประธานสโมสรนักเรียน ตัวแทนโรงเรียนจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด ตัวแทนนักเรียนดีเด่นและตัวแทนนักกีฬาของโรงเรียน จากการประสานงานของครู ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด 45 คน และจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ทั้งหมด 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนสำหรับชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

1) แบบสอบถามสำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ดูแลหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในงานกิจการนักเรียน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียนและครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนแห่งนี้ ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2) แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง การประกอบอาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้น มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการสร้างคามยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 1 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ น้อย
- 3 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ ปานกลาง
- 4 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ มาก
- 5 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ มากที่สุด

การแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของ บุญชม ศรีสะอาด (2535) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.49 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ น้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ น้อย
- ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ มาก
- ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง สภาพการปฏิบัติจริง/ที่พึงประสงค์ มีระดับ มากที่สุด

ทั้งนี้ ในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในด้านงานกิจกรรมนักเรียน งานบริการและสวัสดิการนักเรียน งานวินัยและความประพฤตินักเรียนและงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 กลุ่ม รวมจำนวน 324 คน ได้แก่ 1) รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ดูแลหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในงานกิจการนักเรียน 2) หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน 3) ครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนองค์กรชุมชน 5) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 ส่วนงานสำมะโนนักเรียนและงานรับและลงทะเบียนนักเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ดูแลหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในงานกิจการนักเรียน 2) หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน 3) ครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนองค์กรชุมชน ยกเว้นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยของการบริหารกิจการนักเรียนและการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียน

2. สร้างตารางวิเคราะห์ข้อคำถามโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตของกรอบแนวคิดการวิจัย

3. นำแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไขและพัฒนาเป็นแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน ได้แก่ 1) อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน 2) อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย ประจำสาขาวิชาจัดการศึกษา จำนวน 1 ท่าน 3) อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย ผู้ทำการสอนรายวิชาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 1 ท่าน 4) ผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ท่าน 5) รองผู้อำนวยการฝ่ายงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ท่าน 6) รองผู้อำนวยการฝ่ายงานบริหารงานบุคคลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ท่าน 7) นิเทศก์ศึกษาประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 1 คน 8) ครูผู้ได้รับรางวัลดีเด่นด้านงานสัมพันธ์ชุมชนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ท่าน (รายชื่อดังภาคผนวก ก (2))

5. นำแบบสอบถามมาพิจารณาตรวจสอบความตรง ความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item – Objective Congruence: IOC)

6. นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item – Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีดังต่อไปนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามเชิงปฏิบัติการ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามเชิงปฏิบัติการ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ ไม่ตรงตามนิยามเชิงปฏิบัติการ
ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นผ่านเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC จากข้อคำถามจำนวน 62 ข้อ พบว่ามีข้อคำถาม
ที่มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.50 -1.00 จำนวน 62 ข้อ จำแนกตามค่าคะแนน ได้ดังนี้ ค่า IOC =0.56
จำนวน 1 ข้อ ค่า IOC =0.67 จำนวน 2 ข้อ ค่า IOC =0.78 จำนวน 4 ข้อ ค่า IOC =0.89 จำนวน 39
ข้อ ค่า IOC =1 จำนวน 16 ข้อ และเพิ่มเติมจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ที่แนะนำให้แก้ไขข้อ
คำถาม จำนวน 11 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 62 ข้อ รายละเอียดดังภาคผนวก ค

7. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินแล้ว รวบรวมข้อมูลและปรับปรุงแก้ไข นำเสนอต่อ
อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้เห็นความชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยวางแผนดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำ
ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยัง
ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยพร้อมแบบสอบถามจัดส่งให้แต่ละโรงเรียนทาง
ไปรษณีย์จำนวน 105 ฉบับและนำส่งด้วยตนเอง จำนวน 355 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 324 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.14 โดยจำแนกตาม
ประเภทของผู้ให้ข้อมูล ดังตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ร้อยละของแบบสอบถามจำแนกตามประเภทผู้ให้ข้อมูล							
รอง	หัวหน้ากลุ่ม	ครู	นักเรียน	ตัวแทน	ตัวแทน	รวม	
ผู้อำนวยการ	งานบริหาร		ต้น	ปลาย	ผู้ปกครอง	ชุมชน	
โรงเรียน	กิจการนักเรียน						
12.14	10.71	11.19	10.71	10.71	10.48	11.19	77.14

ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร
กิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน
ตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามรายด้านดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

	ผู้ตอบแบบสอบถาม											
	รอง		หัวหน้ากลุ่มงาน		ครู		คณะกรรมการ				นักเรียน	
	ผู้อำนวยการ		บริหารกิจการ		นักเรียน		สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		คณะกรรมการ		นักเรียน	
	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ
การบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้าง ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและ ชุมชนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
1. งานสำมะโนนักเรียน 2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน 3. งานกิจกรรมนักเรียน 4. งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน 5. งานวินัยและความประพฤตินักเรียน 6. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ	ส่ง	ตอบ
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45
	60	51	60	45	60	47	60	45	60	45	60	45

4. นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา ทำการลงรหัส (Coding) เพื่อเตรียมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window version 21.0 โดยศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่างๆดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic Analysis) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) การหาค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Variable) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารจัดการกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ในการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

1. นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มาวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร PNI(Modified Priority Needs Index) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550: 279) ซึ่งสูตรในการคำนวณมีดังต่อไปนี้

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่ต้องการ คือ ระดับการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนที่ต้องการ

D หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน คือ ระดับการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนที่มีในปัจจุบัน

2. นำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยค่าการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ซึ่งได้แก่ ด้านงานสำมะโนนักเรียน และด้านงานวินัยและความประพฤติของนักเรียน

มาสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10

3. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ท่าน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายงานบริหารงานบุคคลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ท่าน 3) รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ท่าน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่งตัวแทนชุมชนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ท่าน และครูผู้ได้รับรางวัลดีเด่นด้านงานสัมพันธ์ชุมชนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ท่าน (ดังภาคผนวก ก (3))

4. นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในรูปความเรียง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการสร้าง ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบกึ่งมีโครงสร้าง (รายละเอียดในภาคผนวก ฉ)

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ตอนที่ 3 ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ตอนที่ 1 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและแนวคิดการเสริมสร้างความ ยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและแนวคิด การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความ คิดเห็นถึงกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยให้ความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมในทุกข้อเช่นเดียวกัน ดังข้อมูลในตารางที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
1. งานสำมะโนนักเรียน	6	
1.1 ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูล ประชากรวัยเรียน เพื่อคาดคะเนจำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการ ทางการศึกษาของสถานศึกษา	6	
1.2 จัดทำสำมะโนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษา ของสถานศึกษา	6	
1.3 จัดระบบและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศจากการทำสำมะโน นักเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	6	
1.4 การประเมินผลการทำสำมะโนนักเรียน	6	
2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน	6	
2.1 ประกาศรับสมัครและผลการสอบคัดเลือกนักเรียน	6	
2.2 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ช่วยเหลืองานรับนักเรียนในวันรับสมัครนักเรียน	6	
2.3 ลงทะเบียนนักเรียนในวันรับสมัครนักเรียน	6	
2.4 จัดทำทะเบียนนักเรียนโดยรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่ จำเป็นและมีความเป็นปัจจุบัน	6	
3. งานกิจกรรมนักเรียน	6	
3.1 เสริมสร้างความรู้ ความสนใจและความสามารถของนักเรียน	6	

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
3.2 ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า	6	
3.3 สร้างมิตรภาพระหว่างนักเรียนด้วยกัน	6	
3.4 พัฒนาความเป็นผู้นำให้แก่ นักเรียน	6	
3.5 วางแผน ดำเนินการและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยความร่วมมือส่วนร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	6	
4. งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน	6	
4.1 ขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน	6	
4.2 อำนวยความสะดวกสบายให้แก่ นักเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียน	6	
4.3 ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียน	6	
4.4 ป้องกันโรคภัย อุบัติเหตุและสิ่งเสพยาเสพติดมาสู่ นักเรียน	6	
4.5 ส่งเสริมสุขภาพกายและใจของนักเรียน	6	
4.6 แนะนำแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทาง ประกอบอาชีพในอนาคต	6	
5. งานวินัยและความประพฤตินักเรียน	6	
5.1 มุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการไปจนถึงขั้นที่สามารถ ควบคุมดูแลตนเองและสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข	6	
5.2 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติตนในแนวทาง ที่ถูกต้องด้วยตนเอง	6	
5.3 สร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน	6	
5.4 ส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการศึกษาของนักเรียน	6	
6. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	6	
6.1 วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน และแก้ไขสถานการณ์ ตลอดจน ช่วยเหลือและประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ	6	
6.2 ร่วมมือและส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรัก ความเข้าใจ เอา ใจใส่ในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานและเป็นแบบอย่างที่ดีของ นักเรียน	6	

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 คน มีความเห็นเหมาะสมในทุกๆด้าน เมื่อพิจารณาขอบข่ายงานกิจการนักเรียน ในของแต่ละด้าน พบว่าขอบข่ายงานกิจการนักเรียนในแต่ละด้านมีความเหมาะสม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ มีแก้คำนิยามศัพท์ดังนี้ ด้านงานวินัยและความประพฤติ ในเรื่องสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ควรแก้ไขเป็น สร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้

ตารางที่ 4. 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
1. การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork)	6	
1.1 สร้างกลุ่มการทำงานร่วมกัน (Action Team) ในการพัฒนา การศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน	6	
1.2 ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของ นักเรียนอย่างร่วมกัน	6	
1.3 สร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานร่วมกัน	6	
2. แผนการปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans)	6	
2.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน	6	
2.2 กำหนดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน	6	
3. การติดต่อสื่อสาร (Communicating)	6	
3.1 สื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	6	
3.2 สื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการศึกษาและ พฤติกรรมของนักเรียนให้เกิดขึ้นแก่ทุกฝ่าย	6	
3.3 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในกิจกรรมที่ทุกฝ่ายได้ดำเนินการ ร่วมกัน	6	
4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)	6	
4.1 มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ(Committee) เพื่อตัดสินใจและ วางแผนกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน	6	

การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
4.2 การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community)	6	
5. การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community)	6	
5.2 บริการชุมชนในด้านการพัฒนาความรู้และความสามารถตาม ความสนใจของชุมชนดังกล่าว ผ่านกิจกรรมของโรงเรียน เช่น อบรม การสื่อสารภาษาอังกฤษให้แก่ชุมชนโดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น	6	
5.3 พัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิกในชุมชน ผ่าน การเป็นอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือในงานกิจกรรมพัฒนาการศึกษา และพฤติกรรมของนักเรียน เช่น กิจกรรมการพัฒนาความรู้เรื่องการ เกษตรกรรมโดยเชิญวิทยากรจากชุมชน ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในงานดังกล่าว เป็นต้น	6	
6. การประเมินผล (Evaluate)	6	
6.1 การตรวจสอบและติดตามผลระหว่างการทำงานโดยทุก ฝ่ายมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผลดังกล่าวได้	6	
6.2 ประเมินผลการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลดังกล่าวได้	6	
6.3 ปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้การทำงานที่ปฏิบัติร่วมกัน มี อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	6	

จากตารางที่ 4.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดแนวทางการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 คน มีความเห็นเหมาะสมในทุกๆ ด้าน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าแนวทางการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนในแต่ละด้านมีความเหมาะสม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้มีแก้คำนิยามศัพท์ตั้งนี้ ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork) เรื่องดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างร่วมกัน แก้ไขเป็นดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีส่วนร่วม และเรื่องสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน แก้ไขเป็น แก้ไขเป็น สร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการร่วมกันปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหาร
กิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและ
ชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และ
ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ดังข้อมูลในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรองผู้อำนวยการโรงเรียน
หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียนและครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน

	รองผู้อำนวยการ โรงเรียน (n=51)		หัวหน้ากลุ่มงาน บริหารกิจการนักเรียน (n=45)		ครูที่เกี่ยวข้องกับงาน บริหารกิจการนักเรียน (n=47)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ						
ชาย	19	37.25	32	71.11	29	61.70
หญิง	32	62.75	13	28.89	18	38.29
รวม	51	100.00	45	100.00	47	100.00
2.อายุ						
ต่ำกว่า 31 ปี	-	-	12	26.67	20	42.55
31 – 40 ปี	11	27.57	22	48.89	16	34.04
41 – 50 ปี	24	47.06	11	24.44	9	19.15
มากกว่า 50 ปี	16	31.37	-	-	2	4.26
รวม	51	100.00	45	100.00	47	100.00
3.วุฒิการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	9	19.15
ปริญญาตรี	-	-	36	80.00	34	72.34
ปริญญาโท	48	94.12	9	20.00	4	8.51
ปริญญาเอก	3	5.88	-	-	-	-
รวม	51	100.00	45	100.00	47	100.00

	รองผู้อำนวยการ โรงเรียน (n=51)		หัวหน้ากลุ่มงาน บริหารกิจการนักเรียน (n=45)		ครูที่เกี่ยวข้องกับงาน บริหารกิจการนักเรียน (n=47)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ประสพการณ์การทำงานในโรงเรียนปัจจุบัน						
ต่ำกว่า 1 ปี	2	3.92	12	26.67	5	10.64
1 – 5 ปี	23	45.10	9	20.00	24	51.06
6 – 10 ปี	22	43.12	21	46.67	18	38.29
มากกว่า 10 ปี	4	7.84	3	6.67	-	-
รวม	51	100.00	45	100.00	47	100.00

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 71.11 มีอายุสูงที่สุดอยู่ในช่วง 31 ถึง 40 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.89 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 41 ถึง 50 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 47.34 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทสูงที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 94.12 รองลงมาาระดับปริญญาตรี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 80 มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนปัจจุบันสูงที่สุด อยู่ในช่วง 1 ถึง 5 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 51.06 รองลงมาอยู่ในช่วง 6 ถึง 10 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่งตัวแทนชุมชนและตำแหน่งผู้ปกครอง

	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานตำแหน่งตัวแทนชุมชน (n=45)		คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครอง (n=45)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ				
ชาย	23	51.11	18	40.00
หญิง	22	48.89	27	60.00
รวม	45	100.00	45	100.00

	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานตำแหน่งตัวแทนชุมชน (n=45)		คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ประกอบการ (n=45)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5.รายได้ของครอบครัว				
เฉลี่ยต่อเดือน				
ต่ำกว่า 10,001บาท	1	2.22	-	-
10,001-20,000 บาท	1	2.22	-	-
20,001-30,000 บาท	3	6.67	4	8.89
30,001-40,000 บาท	11	24.44	8	17.78
40,001-50,000 บาท	13	28.89	12	26.67
มากกว่า 50,000 บาท	16	35.56	21	46.67
รวม	45	100.00	45	100.00

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 60 มีอายุสูงสุดอยู่ในช่วง 41 ถึง 50 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 รองลงมาอยู่ในช่วง 41 ถึง 50 ปีเช่นกัน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 40 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสูงสุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาในระดับปริญญาตรีเช่นกัน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 มีการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวสูงสุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวเช่นกัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 28.89 และรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุด มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมา มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทเช่นกัน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 35.56

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

	นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=44)		นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 (n=47)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ				
ชาย	16	36.36	8	17.02
หญิง	28	63.64	39	89.98
รวม	44	100.00	47	100.00

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 89.98

2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวมและรายด้าน ดังข้อมูลในตารางที่ 4.6-4.12

ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวม

การบริหารกิจการนักเรียน	สภาพปัจจุบัน		สภาพพึงประสงค์		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	(D)		(I)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. งานสำมะโนนักเรียน	2.52	0.73	3.13	0.71	0.24	1
2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน	3.09	0.89	3.42	0.74	0.11	3
3. งานกิจกรรมนักเรียน	4.02	1.01	4.38	0.72	0.09	4
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	4.49	0.72	4.82	0.73	0.07	6
5. งานวินัยและความประพฤติ	4.14	0.73	4.70	0.73	0.14	2
6. นักเรียนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.50	0.75	4.87	0.76	0.08	5
รวม	3.79	0.84	4.22	0.74	0.11	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.75) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาก็คือ ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.72) และด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ งานสำมะโนนักเรียน ($\bar{x} = 2.52$, S.D. = 0.73) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 4.87$, S.D. = 0.76) รองลงมางานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.73) และด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ที่สุดส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือด้านงานสำมะโนนักเรียน ($\bar{x} = 3.13$, S.D. = 0.71)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวม พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ งานสำมะโนนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.24$) รองลงมาคือ งานวินัยและความประพฤตินักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.14$) ด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.11$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.07$)

ตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานสำมะโนนักเรียน

งานสำมะโนนักเรียน	สภาพปัจจุบัน		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	(D)					
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน	2.10	0.94	3.56	0.94	0.70	1
2. โรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี	2.77	0.92	3.57	0.92	0.29	3
3. โรงเรียนมีการสื่อสารและจูงใจผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือ พบปะสนทนา	2.80	1.01	3.55	0.97	0.27	4
4. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ	2.09	0.91	2.89	0.93	0.38	2
5. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานจัดทำสำมะโนนักเรียน	2.10	0.95	2.89	0.96	0.38	2
6. โรงเรียนโน้มน้าวให้ชุมชนโดยรอบสนับสนุนการเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน	2.73	0.92	2.86	0.92	0.05	5
7. โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.46	0.93	3.50	0.92	0.01	6
8. โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสำมะโนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป	2.10	0.91	2.20	0.91	0.05	5
รวม	2.52	0.91	3.13	0.93	0.29	

จากตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานสำมะโนนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.52$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 0.93) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการสื่อสารและจูงใจผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือ พบปะสนทนา ($\bar{x} = 2.80$, S.D. = 0.94) และโรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 0.92) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ ($\bar{x} = 2.09$, S.D. = 0.91) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานสำมะโนนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$, S.D. = 0.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก คือ โรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ($\bar{x} = 3.57$, S.D. = 0.92) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมาคือ โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.94) และโรงเรียนมีการสื่อสารและจูงใจผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือ พบปะสนทนา ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.97) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสำมะโนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป ($\bar{x} = 2.20$, S.D. = 0.91) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดได้แก่ โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.70$) รองลงมาคือ โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ ($PNI_{Modified} = 0.38$) และโรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานจัดทำสำมะโนนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.38$) ซึ่งมีค่าลำดับความต้องการจำเป็นเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = 0.01$)

ตารางที่ 4.8 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน

	งานรับและลงทะเบียนนักเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PN _{Modified}	ลำดับที่
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน	2.74	0.94	3.53	0.94	0.29	1
2.	โรงเรียนส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อศึกษานโยบายการรับนักเรียนที่ส่วนกลางกำหนด	2.80	0.92	3.51	0.95	0.25	2
3.	โรงเรียนจัดสถานที่อย่างเหมาะสมและอำนวยความสะดวกให้ทุกฝ่ายร่วมกันปฏิบัติงานรับและลงทะเบียนนักเรียน	2.85	0.97	3.55	0.98	0.25	2
4.	โรงเรียนกำหนดงานรับสมัครและลงทะเบียนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี	2.90	0.92	2.95	0.93	0.02	4
5.	โรงเรียนชี้แจงและแนะนำข้อมูลให้แก่คณะกรรมการดำเนินงาน รับและลงทะเบียนนักเรียน	3.51	0.92	3.56	0.91	0.01	5
6.	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานรับและลงทะเบียนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน	2.86	0.91	3.57	0.91	0.25	2
7.	โรงเรียนร่วมมือหน่วยงานอื่นเช่น สถานีวิทยุโทรทัศน์ บริษัท ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียน	3.44	0.93	3.52	0.94	0.02	4
8.	โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากร้านค้าเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆให้แก่ผู้ปกครองในวันรับสมัครนักเรียน	3.52	0.92	3.55	0.91	0.01	5
9.	โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการรับและลงทะเบียนนักเรียน	3.51	1.00	3.55	0.98	0.01	5
10.	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับและลงทะเบียนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป	2.73	0.91	2.87	0.92	0.05	3
	รวม	3.09	0.93	3.42	0.92	0.11	

จากตารางที่ 4.8 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.09$, S.D. = 0.93)เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากร้านค้าเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆให้แก่ผู้ปกครองในวันรับสมัครนักเรียน ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.92)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนชี้แจงและแนะนำข้อมูลให้แก่คณะกรรมการดำเนินงาน รับและลงทะเบียนนักเรียน ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = 0.92) และโรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการรับและลงทะเบียนนักเรียน ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = 1.00) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่เท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน ($\bar{x} = 2.74$, S.D. = 0.94)ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานรับและลงทะเบียนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x} = 3.57$, S.D. = 0.91)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนชี้แจงและแนะนำข้อมูลให้แก่คณะกรรมการดำเนินงาน รับและลงทะเบียนนักเรียน ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.91)และโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากร้านค้าเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆให้แก่ผู้ปกครองในวันรับสมัครนักเรียน (Mean = 3.55, S.D. = 0.98)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับและลงทะเบียนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป (Mean = 2.87, S.D. = 0.92)ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.29$) รองลงมาคือ โรงเรียนส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อศึกษานโยบายการรับนักเรียนที่ส่วนกลางกำหนด ($PNI_{Modified} = 0.26$) และโรงเรียนจัดสถานที่อย่างเหมาะสมและอำนวยความสะดวกให้ทุกฝ่ายร่วมกันปฏิบัติงานรับและลงทะเบียนนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.25$)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนชี้แจงและแนะนำข้อมูลให้แก่คณะกรรมการดำเนินงาน รับและลงทะเบียนนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.01$)โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากร้านค้าเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆให้แก่ผู้ปกครองในวันรับสมัครนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.01$) และโรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการรับและลงทะเบียนนักเรียน($PNI_{Modified} = 0.01$) ซึ่งมีค่าลำดับความต้องการจำเป็นที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.9 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานกิจกรรมนักเรียน

งานกิจกรรมนักเรียน	สภาพปัจจุบัน		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	(D)					
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.10	0.88	4.17	0.84	0.02	5
2. โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า	4.13	0.81	4.23	0.86	0.02	5
3. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.97	0.84	4.94	0.89	0.24	1
4. โรงเรียนกำหนดการจัดกิจกรรมนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.77	0.95	4.83	0.97	0.01	6
5. โรงเรียนสื่อสารและจูงใจผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อประสานงานกิจกรรมนักเรียนอย่างเหมาะสม	4.08	0.95	4.79	0.93	0.17	3
6. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อประสานงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.47	0.86	3.49	0.86	0.01	6
7. โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน	3.46	0.93	3.48	0.91	0.01	6
8. โรงเรียนจัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชนในเรื่องการพัฒนาวิชาชีพโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุมทางการเกษตร	4.16	0.86	4.84	0.87	0.16	4
9. โรงเรียนร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นผ่านกิจกรรมนักเรียน	4.02	0.91	4.80	0.94	0.19	2
10. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในค่านทุนทรัพย์เพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน	4.18	1.01	4.96	1.00	0.19	2
11. โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานกิจกรรมนักเรียน	3.95	1.01	3.96	0.98	0.01	6

จากตารางที่ 4.9 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.02$, S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนกำหนดการจัดกิจกรรมนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ($\bar{x}=4.77$, S.D. = 0.95)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านการทรัพยากรเพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x}=4.18$, S.D. = 1.01)และโรงเรียนจัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชนในเรื่องการพัฒนาวิชาชีพโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุมทางการเกษตร (Mean = 4.16, S.D. = 0.86) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x}=3.46$, S.D. = 0.93)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.38$, S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านการทรัพยากรเพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x}=4.96$, S.D. = 1.00) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x}=4.94$, S.D. = 0.89)และโรงเรียนจัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชนในเรื่องการพัฒนาวิชาชีพโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุมทางการเกษตร ($\bar{x}=4.84$, S.D. = 0.87)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x}=3.48$, S.D. = 0.91)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนจิตสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($PNI_{Modified} = 0.24$) รองลงมา คือ โรงเรียนร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นผ่านกิจกรรมนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.19$) และ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านทุนทรัพย์เพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.19$) ซึ่งมามีค่าลำดับความต้องการจำเป็นที่เท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดการจัดกิจกรรมนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ($PNI_{Modified} = 0.01$) โรงเรียน จัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อประสานงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($PNI_{Modified} = 0.01$) โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.01$) โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานกิจกรรมนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.01$) และโรงเรียนประเมินผลการจัด กิจกรรมนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป ($PNI_{Modified} = 0.01$) ซึ่งมามีค่าลำดับความต้องการจำเป็นที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.10 สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน

งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเช่น กรมพัฒนาสังคม เพื่อให้ความรู้ในแนวทางการประกอบอาชีพแก่นักเรียน	4.46	0.86	4.67	0.88	0.05	5
2. โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กรมตำรวจ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและหาทางป้องกันเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมและภัยจากยาเสพติด	4.77	0.84	4.99	0.85	0.05	5
3. โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแนะนำแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต	4.81	0.82	4.90	0.84	0.02	7
4. โรงเรียนจัดสถานที่อย่างเหมาะสมในการให้บริการงานบริการและสวัสดิการนักเรียน เช่น จัดสถานที่ในการพบปะพูดคุย	4.43	0.93	4.83	0.95	0.09	4
5. โรงเรียนกำหนดงานบริการและสวัสดิการนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.71	0.95	4.85	0.97	0.03	6
6. โรงเรียนแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ การบริการและสวัสดิการนักเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนหลากหลายช่องทาง	3.97	0.86	4.80	0.84	0.21	2
7. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เพื่อประสานงานบริการและสวัสดิการนักเรียน	4.83	0.91	4.93	0.93	0.02	7
8. โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน	3.79	0.86	4.76	0.87	0.26	1
9. โรงเรียนได้จัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชน ในเรื่องวิธีการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของเด็กวัยรุ่น	4.50	0.93	4.59	0.97	0.02	7
10. โรงเรียนเชิญวิทยากร ท้องถิ่นผู้มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน	4.85	1.00	4.93	1.01	0.02	7
11. โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานบริการและสวัสดิการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.69	1.01	4.78	1.00	0.02	7
12. โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการและสวัสดิการนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป	4.12	1.00	4.87	0.98	0.18	3
รวม	4.49	0.93	4.83	0.95	0.07	

จากตารางที่ 4.10 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวความคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.49$, S.D. = 0.93)เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนเชิญวิทยากรท้องถิ่นผู้มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 1.00)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เพื่อประสานงานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.91)และโรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแนะนำแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.82)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.86)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวความคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.82$, S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กรมตำรวจ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและหาทางป้องกันเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมและภัยจากยาเสพติด ($\bar{x} = 4.99$, S.D. = 1.00) รองลงมาคือโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เพื่อประสานงานบริการและสวัสดิการนักเรียน (Mean = 4.93, S.D. = 0.93)และโรงเรียนเชิญวิทยากรท้องถิ่นผู้มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน (Mean = 4.93, S.D. = 1.01)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่เท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนได้จัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชน ในเรื่องวิธีการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของเด็กวัยรุ่น (Mean = 4.59, S.D. = 0.97)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน($PNI_{Modified} = 0.26$) รองลงมาคือโรงเรียนแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ การบริการและสวัสดิการนักเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนหลากหลายช่องทาง($PNI_{Modified} = 0.21$) และโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการและสวัสดิการนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป($PNI_{Modified} = 0.18$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแนะนำแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต ($PNI_{Modified} = 0.02$) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เพื่อประสานงานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.02$) โรงเรียนได้จัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชน ในเรื่องวิธีการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของเด็กวัยรุ่น($PNI_{Modified} = 0.02$) โรงเรียนเชิญวิทยากรท้องถิ่นผู้มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน($PNI_{Modified} = 0.02$) โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานบริการและสวัสดิการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง($PNI_{Modified} = 0.02$) ซึ่งมีค่าลำดับความต้องการจำเป็นที่เท่ากัน

ตารางที่ 4.11 สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน

งานวินัยและความประพฤตินักเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน	2.75	0.84	4.71	0.81	0.71	1
2. โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง	4.84	0.77	4.85	0.75	0.01	8
3. โรงเรียนกำหนดงานวินัยและความประพฤตินักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.63	0.77	4.79	0.73	0.03	6
4. โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน	3.63	0.89	4.42	0.88	0.22	3
5. โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองและชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนของตนไม่ว่าผู้ปกครองทำสิ่งผิดกฎหมาย	4.31	0.80	4.45	0.82	0.03	6
6. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อประสานงานวินัยและความประพฤตินักเรียน	4.76	0.87	4.82	0.88	0.01	8
7. โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมเสนอและจัดทำมาตรการการรักษาวินัยและความประพฤตินักเรียน	3.46	0.84	4.65	0.82	0.34	2
8. โรงเรียนจัดบริการความรู้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมและควบคุมอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นให้แก่ชุมชนโดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว	3.79	0.82	4.63	0.80	0.22	3
9. โรงเรียนจัดบริการความรู้ในเรื่องภัยอันตรายจากสิ่งเสพติดให้แก่ชุมชน โดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว	4.31	0.79	4.91	0.73	0.13	4
10. โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานวินัยและความประพฤตินักเรียน	4.68	0.89	4.76	0.84	0.02	7
11. โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานวินัยและความประพฤตินักเรียนเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป	3.38	0.81	4.68	0.83	0.07	5
รวม	4.14	0.86	4.70	0.90	0.14	

จากตารางที่ 4.11 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$, S.D. = 0.86)เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ($\bar{x}= 4.84$, S.D. = 0.77)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อประสานงานวินัยและความประพฤตินักเรียน($\bar{x} = 4.76$, S.D. = 0.87)และโรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานวินัยและความประพฤตินักเรียน ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.82) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน (Mean = 2.75, S.D. = 0.86) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือโรงเรียนจัดบริการความรู้ในเรื่องภัยอันตรายจากสิ่งเสพติดให้แก่ชุมชน โดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว($\bar{x} = 4.91$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือโรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ($\bar{x}= 4.85$, S.D. = 0.75)และโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อประสานงานวินัยและความประพฤตินักเรียน($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.88) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน ($\bar{x}= 4.42$, S.D. = 0.88)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดได้แก่ โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.71$) รองลงมาคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมเสนอและจัดทำมาตรการการรักษาวินัยและความประพฤตินักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.34$) และโรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.22$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือโรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงและโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อประสานงานวินัยและความประพฤตินักเรียน($PNI_{Modified} = 0.01$)

ตารางที่ 4.12 สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพพึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน	4.04	0.99	4.88	0.96	0.21	1
2. โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีการเลี้ยงดูบุตรหลานของตน	4.82	0.93	4.99	0.95	0.04	5
3. โรงเรียนสร้างเครือข่ายในการแจ้งเตือนการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับภัยทางสังคมหรือภัยจากยาเสพติด กับชุมชนโดยรอบ	4.12	0.92	4.92	0.94	0.19	3
4. โรงเรียนกำหนดปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.78	0.84	4.92	0.89	0.03	6
5. โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง	4.12	0.91	4.94	0.95	0.20	2
6. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองประจำแต่ละห้องเรียนหรือแต่ละระดับชั้นเพื่อช่วยเหลืองานระบบและดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.63	0.92	4.98	0.94	0.08	4
7. โรงเรียนจัดบริการความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่อง การเลี้ยงดูและสั่งสอนบุตรหลานของตนอย่างถูกวิธี	4.56	0.88	4.65	0.89	0.02	7
8. โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง	4.84	0.91	4.85	0.95	0.01	8
9. โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป	4.64	0.84	4.77	0.89	0.03	6
รวม	4.51	0.87	4.88	0.88	0.08	

จากตารางที่ 4.12 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.51$, S.D. = 0.87)เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x}= 4.84$, S.D. = 0.91) รองลงมาคือโรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีการเลี้ยงดูบุตรหลานของตน ($\bar{x}= 4.82$, S.D. = 0.93)และโรงเรียนกำหนดปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ($\bar{x}= 4.78$, S.D. = 0.84)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน ($\bar{x}= 4.04$, S.D. = 0.99)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}= 4.88$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์สูงที่สุดคือโรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีการเลี้ยงดูบุตรหลานของตน ($\bar{x}= 4.99$, S.D. = 0.95) รองลงมาคือโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองประจำแต่ละห้องเรียนหรือแต่ละระดับชั้นเพื่อช่วยเหลืองานระบบและดูแลช่วยเหลือนักเรียน($\bar{x}= 4.98$, S.D. = 0.94)และโรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ($\bar{x}= 4.94$, S.D. = 0.95)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป($\bar{x}= 4.77$, S.D. = 0.89)ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดได้แก่ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน ($PNI_{Modified} = 0.21$) รองลงมาคือ โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง($PNI_{Modified} = 0.20$) และโรงเรียนสร้างเครือข่ายในการแจ้งเตือนการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับภัยทางสังคมหรือภัยจากยาเสพติด กับชุมชนโดยรอบ($PNI_{Modified} = 0.19$) ส่วนข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง($PNI_{Modified} = 0.01$)

ตอนที่ 3 ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 10

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ในตอนที่ 2 พบว่า ด้านงานสำมะโนนักเรียนมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมาเป็นด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน ด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านงานกิจกรรมนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียนเป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด โดยผู้วิจัย ได้พิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งมีทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านงานสำมะโนนักเรียน และงานวินัยและความประพฤตินักเรียน มาพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านซึ่งได้ขอเสนอแนะการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ดังนี้

1. ด้านงานสำมะโนนักเรียน

1.1 การประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนอาจประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนในแต่ละภาคเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการสำรวจข้อมูลของนักเรียนในพื้นที่ต่างๆ โดยวิธีการสื่อสารเพื่อขอความช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลนักเรียนจากชุมชน และการสำรวจข้อมูลนักเรียนผ่านการเดินทางเยี่ยมบ้านนักเรียน

“ผู้บริหารโรงเรียน ขอความร่วมมือในการเข้าประชุมจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองหรือตัวแทนชุมชน เพื่อประสานชุมชนให้เตรียมข้อมูลของเด็กที่พร้อมรับการศึกษา และไม่ได้ขึ้นทะเบียนราษฎร รวมทั้งขอเข้าสำรวจจำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่ต่างๆ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนประสานกับคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน ในการประสานงานกับชุมชน เพื่อขอความร่วมมือจากชุมชนในการขอเข้าสำรวจจำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่ต่างๆ โดยการนัดประชุมหลังเวลางานหรือตามเวลาที่เหมาะสม”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“ครูหรืออาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ไปเยี่ยมนักเรียนตามบ้าน สามารถสำรวจพื้นที่นั้นๆไปได้เลยว่าเป็นชุมชนแออัดหรือไม่ และมีเด็กในพื้นที่นั้นๆที่ยังไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษามากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้บริหารจะกล่าวในที่ประชุม นั้นๆ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียน เชิญชวนให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน พุดคุย ชี้แจงในรายงานสำมะโนนักเรียน และขอความร่วมมือผู้ปกครองและชุมชนในการประชุมผู้ปกครองในแต่ละภาคเรียน โดยนัดหมายให้ทุกฝ่ายได้พบปะกัน หรือจัดเป็นการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้น”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 5พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนขอประสานงานกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนเรื่องครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 5 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนเชิญชวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน เพื่อประสานกับชุมชนที่ครูจะต้องเดินทางไปเยี่ยมนักเรียนหรือสำรวจข้อมูลเด็กวัยเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 5 พ.ย.59)

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน ประสานงานกับโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนแจ้งวิธีการช่วยเหลืองานสำมะโนนักเรียน และไม่เกินความสามารถของคณะกรรมการดังกล่าว โดยโรงเรียนจะขอความร่วมมือกับคณะกรรมการในการบอกกับชุมชน เรื่องการขอข้อมูลประชากรวัยเรียน ในเขตพื้นที่ที่หน่วยงานภาครัฐไม่ได้ให้ข้อมูลมา พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรมที่น่าสนใจของโรงเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 6 พ.ย.59)

ผู้บริหารโรงเรียนควรประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ในการให้ความช่วยเหลือจากชุมชนให้ข้อมูลพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อภัยจากยาเสพติดหรือภัยจากสังคม และข้อมูลกับหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับภัยเนื่องจากสังคมโดยตรง ได้แก่ กรมตำรวจ กระทรวงสาธารณสุข

“ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือจากกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองหรือตัวแทนชุมชนเพื่อขอข้อมูลพื้นที่ที่มีแหล่งมั่ว
สุ่มทางยาเสพติดหรือเป็นชุมชนแออัด คนต่างถิ่นเยอะ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนประสานกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน เพื่อถามถึงข้อมูลพื้นที่ที่มีภัยจากยาเสพติด
หรือภัยจากสังคม และมีเด็กอาศัยอยู่ในนั้น อยู่บ้านหลังไหน ได้รับการศึกษาหรือไม่”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“ผู้อำนวยการโรงเรียนปรึกษากับคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครอง หรือตัวแทนชุมชน ขอข้อมูลชุมชนที่มีคนย้ายถิ่นฐาน
เข้ามาเช่น อพาร์ทเมนต์ แฟลทต่างๆ หรือที่มั่วสุ่ม”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 6 พ.ย.59)

“ผู้อำนวยการโรงเรียนปรึกษากับคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครอง หรือตัวแทนชุมชน มีความรู้จักกับตัวแทนแต่ละชุมชน
หรือไม่ อาจสามารถอำนวยความสะดวกโรงเรียนได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 6 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนประสานงานกับกรมตำรวจหรือกระทรวง
สาธารณสุขตรวจสอบว่า พื้นที่ไหนเป็นแหล่งมั่วสุ่มทางยาเสพติดและประชากรวัยเรียน
ที่โรงเรียนต้องรองรับมาจากพื้นที่ดังกล่าวหรือไม่”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 6 พ.ย.59)

“คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครอง
หรือตัวแทนชุมชน ประสานงานกันภายในเพื่อค้นหาข้อมูลชุมชนที่มีความเสี่ยงต่อภัย
ต่างๆได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 7 พ.ย.59)

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเรื่อง
การเดินทางสำรวจข้อมูลของคณะกรรมการ โดยกำหนดเป็นโครงการหรือกิจกรรมสำรวจพื้นที่เพื่อ
เก็บข้อมูลประชากรวัยเรียนได้ เพื่อสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายใน มาตรฐานที่ 9
คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนปฏิบัติตามบทบาท
หน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

“ผู้บริหารโรงเรียนสามารถช่วยเหลือในเรื่องงบประมาณแก่ฝ่ายบริหารกิจการนักเรียน ในเรื่องออกสำรวจและเก็บข้อมูลประชากรวัยเรียนในพื้นที่ ที่กรมทะเบียนราษฎรไม่ได้ให้ข้อมูลมาได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

1.2 การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ

ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างเป็นทางการโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน ปฏิบัติงานดังกล่าวได้ ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรระบุถึงขอบข่ายงานสำมะโนนักเรียน และหน้าที่ในการจัดทำสำมะโนนักเรียน รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ

“ผู้บริหารโรงเรียนเตรียมบุคลากรครู จัดประชุมโรงเรียน และเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนเพื่อรับรู้หน้าที่และขอบข่ายในงานกิจการนักเรียนด้านสำมะโนนักเรียน ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษา ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลืองานสำมะโนนักเรียนได้ แต่ต้องกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

“ผู้บริหารส่งจดหมายเชิญชวนให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงในรายงานสำมะโนนักเรียน และกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ว่าทำงานด้านใดบ้าง”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียน จัดประชุมภายใน และเชิญคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนเพื่อบอกถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมเพื่อปฏิบัติงานด้านสำมะโนนักเรียน พร้อมทั้งระบุหน้าที่ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานสำมะโนนักเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 6 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียน เชิญคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง พุดคุยถึงขอบข่ายในงานกิจการนักเรียนด้านสำมะโนนักเรียน และบอกถึงหน้าที่ที่คณะกรรมการต้องปฏิบัติ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 7 พ.ย.59)

ผู้บริหารโรงเรียนควรสรรหาผู้ที่เหมาะสมเพื่อเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2546 ซึ่งกล่าวถึง องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คนและกรรมการที่เป็นผู้แทนชุมชน จำนวน 1 คน โดยระบุถึงขอบข่ายหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนและส่งเสริมงานกิจการด้านต่างๆของโรงเรียน (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

“ผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาถึงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2546 ซึ่งระบุถึงหน้าที่การทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครองซึ่งสามารถช่วยเหลืองานสำมะโนนักเรียนได้ และต้องกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนควรระบุถึงหน้าที่และขอบเขตให้ชัดเจนนั้นคือ มอบหมายให้ช่วยตรวจสอบข้อมูล ที่โรงเรียนยังมีไม่ครบ และต้องการความช่วยเหลือด้านข้อมูลดังกล่าว”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 4 พ.ย.59)

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถประสานงานกับฝ่ายธุรการเพื่อออกหนังสือคู่มือวิธีการกันจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน โดยสามารถระบุถึงวิธีสำรวจและเก็บข้อมูลประชากรวัยเรียนอย่างมีส่วนร่วม

“ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายหน้าที่ให้ฝ่ายธุรการหรือฝ่ายสารบรรณ จัดพิมพ์หนังสือคู่มือวิธีการกันจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน โดยสามารถระบุถึงวิธีการร่วมกันสำรวจและเก็บข้อมูลประชากรวัยเรียน และครอบคลุมไปถึงวิธีการเรื่องอื่นๆ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

1.3 การเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานจัดทำสำมะโนนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมบุคลากรครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการจัดทำสำมะโนเกี่ยวกับพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรวัยเรียนจำนวนมาก และกำหนดวิธีดำเนินการสำรวจจำนวนของนักเรียนในเขตพื้นที่ต่างๆ

“ผู้บริหารโรงเรียนนัดประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดกระบวนการการทำงาน และสอบถามถึงความคิดเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว ในเรื่องของข้อมูลนักเรียนที่ทะเบียนราษฎร์ส่งมาแต่ไม่เป็นข้อมูลปัจจุบัน และสอบถามถึงวิธีการที่จะร่วมกันลงไปสำรวจข้อมูลดังกล่าว”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียน สนทนาและเชิญชวนให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน ออกความเห็นและบอกถึงวิธีการดำเนินงานวิธีใหม่ๆ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียน สอบถามข้อมูลจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน ข้อมูลในพื้นที่ที่หน่วยงานภาครัฐไม่ได้ส่งข้อมูลมาให้ได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 5 พ.ย.59)

1.4 โรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี

ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนเป็นกิจกรรมประจำปี เช่น โครงการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการสำรวจการเป็นอยู่ของนักเรียนในชุมชนโดยรอบของโรงเรียน ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนดำเนินงานกิจการนักเรียน และกำหนดโครงการหรือกิจกรรมของนักเรียน และตัวบ่งชี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

“ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ในเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียน และระบุถึงความมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนได้เลย”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

“แผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ในเรื่องการบริหารงาน
กิจการนักเรียน และระบุดึงความมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดเป็นโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียน
ได้เลย และระบุให้อยู่ในมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายใน มาตรฐานที่ 9 คือ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ปฏิบัติตาม
บทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และมาตรฐานการประเมิน
คุณภาพภายนอก ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนา
สถานศึกษาให้ชัดเจนเพื่อรองรับการประเมินภายนอก”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 5พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปีของ
โรงเรียน แต่ระบุถึงรายละเอียดการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองและชุมชน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 6 พ.ย.59)

ผู้บริหารโรงเรียนควรตีพิมพ์แผนกิจกรรมที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ร่วมกันปฏิบัติกับโรงเรียน ลงในหนังสือพิมพ์ วารสารของ
โรงเรียน หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆเพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานจากการมีส่วนร่วมดังกล่าว

“ผู้บริหารโรงเรียนควรให้มีการโฆษณาแผนกิจกรรมที่ปฏิบัติ
ร่วมกันกับกรรมการที่เป็นตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ลงในวารสารที่แจกทุกเทอมของโรงเรียน ซึ่ง
สร้างความภาคภูมิใจให้คณะกรรมการดังกล่าว และเชิญชวนให้เกิดความต้องการที่จะร่วมมือกับ
โรงเรียนในเทอมต่อไป”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

2. ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน

2.1 การร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการเครือข่าย
ผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจน และกำหนดเครือข่ายการดำเนินงานเฝ้าระวัง
พฤติกรรมเสี่ยง ของนักเรียน และประสานงานกับชุมชนโดยรอบ ในการเฝ้าระวังไม่ให้นักเรียนมั่วสุม
กระทำการผิดกฎหมายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจถึงภัย
อันตรายจากสังคม เป็นต้นและเผยแพร่ผลการดำเนินงานร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น ให้ท้องถิ่นได้รับทราบ และควรให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสังคมของผู้ดำเนินงาน โดยการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย และให้คำแนะนำถึงแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน โดยตระหนักถึงผลลัพธ์ที่ได้ในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างร่วมกัน

“ผู้บริหารโรงเรียนบอกถึงขอบข่ายการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น ว่าสามารถกระทำได้โดยวิธีการใดบ้าง ควรให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสังคมของผู้ดำเนินงาน เนื่องจากในปัจจุบันการดำเนินงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง มาจากพื้นฐานทางสังคมที่ต่างกัน รวมทั้งมีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างหลากหลาย ผู้บริหารโรงเรียนควรรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย และให้คำแนะนำถึงแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน โดยตระหนักถึงผลลัพธ์ที่ได้ในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างร่วมกัน ไม่ควรถือผลประโยชน์จากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 5 พ.ย.59)

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานร่วมกันกับโรงเรียนได้ ถ้าผู้บริหารโรงเรียนขอความร่วมมือ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 5 พ.ย.59)

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองสามารถสร้างกลุ่มการทำงานหรือเครือข่ายเพื่อเฝ้าระวังการทะเลาะวิวาทหรือการมั่วสุมของนักเรียนนอกสถานศึกษาได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 6 พ.ย.59)

ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันอภิปรายถึงพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน การป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยง

“ผู้บริหารโรงเรียนบอกถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและ

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น และร่วมกันวิเคราะห์
หาวิธีการรับมือและป้องกันปัญหาของนักเรียน โดยระบุในวันประชุมผู้ปกครองหรือ
ประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนเชิญชวนให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
ในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น หาวิธีการรับมือและป้องกันปัญหาทางวินัยและความ
ประพฤตินักเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

ผู้บริหารโรงเรียน ควรแนะนำคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่งตัวแทน
ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในทุกระดับชั้น ซึ่งมีส่วนร่วมปฏิบัติ
หน้าที่งานวินัยและความประพฤติ ให้แก่บุคลากรของสถานศึกษาและนักเรียนทราบ

“ในตอนเช้า เข้าแถวเคารพธงชาติ วันที่ผู้บริหารโรงเรียนหรือรอง
ผู้บริหารชั้น เชิญชวนคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของผู้ปกครองและชุมชน มาแนะนำให้
นักเรียนและครูรู้จักได้ อย่างน้อยเป็นการให้เกียรติคณะกรรมการและสร้างความรู้สึกเป็น
กันเอง เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

2.2 การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมเสนอและจัดทำมาตรการการ
รักษาวินัยและความประพฤตินักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่ง
ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนรวมทั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือ
ระดับชั้นร่วมกันอภิปรายในเรื่องมาตรการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่
ตรงกันและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการดังกล่าวร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการกำหนดมาตรการการ
รักษาวินัยและความประพฤตินักเรียน ควรจะเป็นไปในทางสร้างสรรค์และปราศจากการลงโทษ
นักเรียนที่รุนแรง

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทน
ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่
ละระดับชั้น และร่วมกันแสดงความคิดเห็นในมาตรการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
เช่น วิธีการทำโทษโดยปราศจากความรุนแรง และเกิดความสร้างสรรค์”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

“คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น แสดงความเห็น ในวิธีการลงโทษและเฝ้าระวังพฤติกรรมของนักเรียนโดยวิธีที่สร้างสรรค์”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้นซึ่งมีความหลากหลายทางสังคมและเปิดใจให้กว้าง กำหนดกรอบแนวคิดให้ เพื่อความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 5 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นจากจดหมายที่คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องฝากไว้ได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 6พ.ย.59)

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้นมีความประสงค์จะเสนอความคิดเห็นอยู่แล้ว ถ้าโรงเรียนเปิดช่องทางให้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 7 พ.ย.59)

2.3 การสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนควรใช้การสื่อสารในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การส่งจดหมายข่าว การประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือ ในการดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน และประสานงานกับบุคลากรเพื่อพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนให้มีช่องทางในการสื่อสารมากขึ้น

“ผู้บริหารโรงเรียนเชิญชวนให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น เว็บไซต์ของโรงเรียน โซเชียลเน็ตเวิร์ค หรือเว็บบอร์ด เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ข่าวสาร”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้นไม่มีความรู้ในเรื่องเทคโนโลยี การส่งจดหมายหรือแทรกไปในหนังสือของโรงเรียน สามารถทำได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 7 พ.ย.59)

ผู้บริหารโรงเรียนควรเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานด้านวินัยและความประพฤติ
นักเรียนร่วมกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน

“ทุกโรงเรียนต้องมีเว็บไซต์ประจำโรงเรียน และใช้หน้า
แรกของเว็บให้เป็นประโยชน์โดยการ โฆษณาผลงานที่คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
ทำร่วมกัน และเมื่อผู้ปกครองท่านอื่นมาเห็น จะเชื่อมั่นในงานรักษาวินัยของโรงเรียน
ดังกล่าว ช่วยให้ผู้ปกครองอย่างส่งบุตรหลานของตนมาเรียนที่นี้มากขึ้น”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

2.4 การจัดบริการความรู้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมและควบคุมอารมณ์ของ
เด็กวัยรุ่นให้แก่ชุมชนโดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว

ผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านที่นักเรียนและผู้
ปกครองสนใจ หรือมีความจำเป็นต่อผู้ปกครองและชุมชน เกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหรือ
วิธีการอบรมดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานของตนโดยโรงเรียนควรจะสอบถามความต้องการของชุมชนและ
ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆได้แก่ สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล กรมสุขภาพจิตและกรมตำรวจ
เพื่อส่งวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาการของเด็ก ร่วมกันบริการความรู้ให้แก่นักเรียน
ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ ผ่าน
วิทยุกระจายเสียงในชุมชนหรือจดหมายข่าว นอกจากนี้ยังสามารถเปิดโอกาสให้คณะกรรมการที่มี
ความเชี่ยวชาญในด้านพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหรือวิธีการอบรมดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานเป็นอาสาสมัคร
บรรยายในเรื่องดังกล่าวได้

“โดยทั่วไป หน่วยงานภายนอกเช่น กระทรวงสาธารณสุขจะมี
บทบาทในโรงเรียน จะเข้ามาให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในหลายๆเรื่อง ทั้งนี้ในเรื่องการ
อบรมเลี้ยงดูบุตรหลานถูกวิธี โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษบางโรงเรียนเคยจัดอบรมอยู่ และ
กรมสุขภาพจิตมีวิทยากรด้านนี้ และโรงเรียนจะเผยแพร่ข้อมูลนี้ออกไปผ่านเว็บไซต์
รวมทั้งจดหมายข่าว”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

“ลองสอบถามความเห็นของผู้ปกครอง และให้ผู้ปกครองโฆษณา
กันในกลุ่ม ซึ่งอาจได้วิทยากรจากกลุ่มผู้ปกครองเหล่านั้น และเชิญชวนให้ผู้ปกครองที่มี
ความรู้เรื่องการอบรมเลี้ยงดูลูกมาเป็นอาสาสมัครและวิทยากร โดยโรงเรียนฝึกให้
ผู้ปกครองมีความสามารถในการพูดในที่สาธารณะชนได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 4 พ.ย.59)

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบางท่านมีความรู้
ความสามารถด้านนี้ค่อนข้างดี โรงเรียนสามารถขอความร่วมมือได้ และทาง
คณะกรรมการยินดีอย่างยิ่งที่จะให้ความช่วยเหลือ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 6 พ.ย.59)

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทน
ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนสามารถประสานหรือเป็นอาสาสมัครให้ความรู้แก่ชุมชนและ
นักเรียนได้ ซึ่งอาจใช้รูปแบบที่เป็นกันเองและภาษาง่ายกว่า”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 7 พ.ย.59)

“ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการตัวแทน
ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน หรือคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โดยส่วนใหญ่ทำงาน
สาธารณะสุขหรือเป็นตำรวจ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหรือวิธีการ
อบรมดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานเป็นวิทยากรได้ สร้างความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของ
โรงเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3 พ.ย.59)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. **กรอบแนวคิดในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10**

จากการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1.1 กรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน ประกอบไปด้วยงานทั้งหมด 6 งานได้แก่ งานสำมะโนนักเรียน งานรับและลงทะเบียนนักเรียน งานกิจกรรมนักเรียน งานบริการและสวัสดิการนักเรียน งานวินัยและความประพฤตินักเรียนและงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 6 ท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม

1.2 กรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย 1) การทำงานเป็นกลุ่ม 2) แผนการจัดทำปฏิบัติการประจำปี 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5) การร่วมมือกับชุมชน และ 6) การประเมินผล นักเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม

2. **สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10**

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกด้าน โดยพบว่าสภาพปัจจุบันของการ

บริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน และ ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้ด้านงานสำมะโนนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน และด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียนตามลำดับ ทั้งนี้ด้านงานสำมะโนนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านงานสำมะโนนักเรียน รองลงมาคือด้านงานวินัยและความประพฤติของนักเรียน และงานรับและลงทะเบียนนักเรียน ตามลำดับทั้งนี้ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านงานสำมะโนนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานสำมะโนนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ส่วนค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับมากและน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยพึงประสงค์ในด้านการสำมะโนนักเรียนสูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด คือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ อยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปีอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสำมะโนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป อยู่ในระดับน้อย

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในด้านการสำมะโนนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูล

ของนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยพึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกข้อ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด คือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากร้านค้าเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆให้แก่ผู้ปกครองในวันรับสมัครนักเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์สูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานรับและลงทะเบียนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับและลงทะเบียนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไปอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในด้านงานสำมะโนนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนชี้แจงและแนะนำข้อมูลให้แก่คณะกรรมการดำเนินงาน รับและลงทะเบียนนักเรียนโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากร้านค้าเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆให้แก่ผู้ปกครองในวันรับสมัครนักเรียนและโรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการรับและลงทะเบียนนักเรียน

2.3 ด้านงานกิจกรรมนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนกำหนดการจัดกิจกรรมนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านทุนทรัพย์เพื่อ

จัดกิจกรรมนักเรียน และโรงเรียนจัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชนในเรื่องการพัฒนาวิชาชีพโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุมทางการเกษตร ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านทุนทรัพย์เพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและโรงเรียนจัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชนในเรื่องการพัฒนาวิชาชีพโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุมทางการเกษตร ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดได้แก่ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือ โรงเรียนร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นผ่านกิจกรรมนักเรียน และโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านทุนทรัพย์เพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีค่าลำดับความต้องการจำเป็นที่เท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดการจัดกิจกรรมนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อประสานงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานกิจกรรมนักเรียนและโรงเรียนประเมินผลการจัด กิจกรรมนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป ซึ่งมีค่าลำดับความต้องการจำเป็นที่เท่ากัน

2.4 ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดคือ

โรงเรียนเชิงวิทยากรท้องถิ่นผู้มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เพื่อประสานงานบริการและสวัสดิการนักเรียน และโรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแนะนำแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กรมตำรวจ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและหาทางป้องกันเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมและภัยจากยาเสพติด รองลงมาคือโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เพื่อประสานงานบริการและสวัสดิการนักเรียนและโรงเรียนเชิงวิทยากรท้องถิ่นผู้มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชนซึ่งมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่เท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนได้จัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชน ในเรื่องวิธีการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของเด็กวัยรุ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียนรองลงมาคือโรงเรียนแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ การบริการและสวัสดิการนักเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนหลากหลายช่องทาง และโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการและสวัสดิการนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแนะนำแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เพื่อประสานงานบริการและสวัสดิการนักเรียน โรงเรียนได้จัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชน ในเรื่องวิธีการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของเด็กวัยรุ่น โรงเรียนเชิงวิทยากรท้องถิ่นผู้มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ

ให้แก่ชุมชน โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานบริการ และสวัสดิการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าลำดับความต้องการจำเป็นที่เท่ากัน

2.5 ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิด การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียนอยู่ใน ระดับมากและและมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมี ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดและค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในด้านงานสำมะโนนักเรียนสูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกข้อ โดยข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน อยู่ใน ระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดบริการความรู้ใน เรื่องภัยอันตรายจากสิ่งเสพติดให้แก่ชุมชน โดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว อยู่ ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน อยู่ ในระดับมาก

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในด้านงานสำมะโนนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแล พฤติกรรมนักเรียน จำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อ ประสานงานวินัยและความประพฤตินักเรียน

2.6 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิด การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่วน ใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียน มีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและ วิเคราะห์ปัญหาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง รองลงมาคือ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครอง จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีการเลี้ยงดูบุตรหลานของตน และ โรงเรียนกำหนดปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ตามลำดับ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์สูงที่สุดคือโรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีการเลี้ยงดูบุตรหลานของตน รองลงมาคือโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองประจำแต่ละห้องเรียนหรือแต่ละระดับชั้นเพื่อช่วยเหลืองานระบบและดูแลช่วยเหลือนักเรียนและโรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไปซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดได้แก่ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน รองลงมาคือ โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และโรงเรียนสร้างเครือข่ายในการแจ้งเตือนการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับภัยทางสังคมหรือภัยจากยาเสพติด กับชุมชนโดยรอบ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็นที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง

3. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยนำเสนอด้านที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือด้านงานสำมะโนนักเรียน และด้านงานวินัยและความประพฤติ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านงานสำมะโนนักเรียน

ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินงานด้านงานสำมะโนนักเรียนดังนี้

1.1 การประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน

1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

1.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งผู้ปกครองและชุมชน ในการให้ความช่วยเหลือจากชุมชนให้ข้อมูลพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อภัยจากยาเสพติดหรือภัยจากสังคม และข้อมูลกับหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับภัยเนื่องจากสังคมโดยตรง

1.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการช่วยเหลือเรื่องการเดินทางสำรวจข้อมูลของคณะกรรมการ

1.2 การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมปฏิบัติงาน

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรระบุให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน ปฏิบัติงานด้านสำมะโนนักเรียน รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ

1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรสรรหาผู้ที่เหมาะสมเพื่อเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2546

1.2.4 ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำคู่มือการแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ในการร่วมกันสำรวจประชากรวัยเรียน

1.3 การเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานจัดทำสำมะโนนักเรียน

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดประชุมระหว่างบุคลากรครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการจัดทำสำมะโนเกี่ยวกับพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรวัยเรียนจำนวนมาก

1.3.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกำหนดวิธีดำเนินการสำรวจจำนวนของนักเรียนในเขตพื้นที่ต่างๆ

1.4 โรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.4.1 ควรกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ของโรงเรียนในแผนงานกิจการนักเรียน

1.4.2 ควรกำหนดเป็นกิจกรรมประจำปี เช่น โครงการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการสำรวจการเป็นอยู่ของนักเรียนในชุมชนโดยรอบของโรงเรียน ทั้งนี้สามารถระบุให้อยู่ในมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายใน มาตรฐานที่ 9 คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา

1.4.3 ควรเผยแพร่แผนงานกิจกรรมของโรงเรียน ที่เกิดจากความมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายลงในเว็บไซต์ของโรงเรียน หรือสื่อสิ่งพิมพ์ของโรงเรียน

2. ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน

2.1 การร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน

2.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจน

2.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดเครือข่ายการดำเนินงานเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง ของนักเรียน และประสานงานกับชุมชนโดยรอบ ในการเฝ้าระวังไม่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมกระทำผิดกฎหมายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

2.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรม และสังคมของผู้ดำเนินงาน โดยการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย และให้คำแนะนำถึงแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน โดยตระหนักถึงผลลัพธ์ที่ได้ในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างร่วมกัน

2.1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันอภิปรายถึงพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน การป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยง

2.1.5 ผู้บริหารโรงเรียน ควรแนะนำคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในทุกระดับชั้น ซึ่งมีส่วนร่วมปฏิบัติหน้าที่งานวินัยและความประพฤติ ให้แก่บุคลากรของสถานศึกษาและนักเรียนทราบ

2.2 การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมเสนอและจัดทำมาตรการรักษาวินัยและความประพฤตินักเรียน

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนรวมทั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือระดับชั้นร่วมกันอภิปรายในเรื่องมาตรการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

2.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการกำหนดมาตรการการรักษาวินัยและความประพฤตินักเรียน ควรจะเป็นไปในทางสร้างสรรค์และปราศจากการลงโทษนักเรียนที่รุนแรง

2.3 การสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน

2.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรสื่อสารกับทุกฝ่ายในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อขอความร่วมมือ ในการดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน

2.3.2 ผู้บริหารโรงเรียนประสานงานกับบุคลากรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีช่องทางในการสื่อสารมากขึ้น เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดียต่างๆ เป็นต้น

2.3.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรเผยแพร่ผลการดำเนินงานในด้านงานวินัยและความประพฤติของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน หรือสิ่งสิ่งพิมพ์ของโรงเรียน

2.4 การจัดบริการความรู้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมและควบคุมอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นให้แก่ชุมชนโดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว

2.4.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหรือวิธีการอบรมดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานของตน เพื่อบริการความรู้ให้แก่ผู้ปกครองและสมาชิกชุมชนที่สนใจ

2.4.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรการประชาสัมพันธ์เรื่องการบริการความรู้ ผ่านทางเว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ ผ่านวิทยุกระจายเสียงในชุมชนหรือจดหมายข่าว

2.4.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน หรือคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหรือวิธีการอบรมดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานเป็นวิทยากรและบริการความรู้ร่วมกับโรงเรียน

อภิปรายผล

1. กรอบแนวคิดในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

จากผลการวิจัยพบว่า

1. กรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วยงานทั้งหมด 6 งาน ดังต่อไปนี้ 1) งานสำมะโนนักเรียน ประกอบด้วย การประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจและจัดสำมะโนนักเรียนและจัดระบบเพื่อนำเสนอข้อมูลสารสนเทศจากการทำสำมะโนนักเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษา รับทราบ 2) งานรับและลงทะเบียนนักเรียน ประกอบด้วย การวางแผนเพื่อรับนักเรียนในแต่ละปี การศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการช่วยเหลืองานรับนักเรียนในวันรับสมัครนักเรียนและจัดทำทะเบียนนักเรียนโดยรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่จำเป็นและมีความเป็นปัจจุบัน 3) งานกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความสนใจและความสามารถของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่ารวมทั้งพัฒนาความเป็นผู้นำให้แก่ นักเรียน โดยการวางแผน ดำเนินการและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน อย่างส่วนร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน 4) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน ประกอบด้วย การให้บริการความช่วยเหลือนักเรียนเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน อำนวยความสะดวกสบายให้แก่ นักเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียน ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ป้องกันโรคร้าย อุบัติเหตุและสิ่งเสพติดเข้ามาสู่ นักเรียน และส่งเสริมสุขภาพกายและใจของนักเรียน 5) งานวินัยและความประพฤตินักเรียน ประกอบด้วย การมุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการไปจนถึงขั้นที่สามารถควบคุมดูแลตนเองและสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขมีความสามารถในการปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้องด้วยตนเองสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนรวมทั้งส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการศึกษาของนักเรียน 6) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน และแก้ไขสถานการณ์ตลอดจนช่วยเหลือและประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ รวมทั้งร่วมมือและส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรัก ความเข้าใจ เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานและเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนมีความสอดคล้องกับนโยบายและแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ได้กำหนดความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ งานส่งเสริม พัฒนาและแก้ไข ความประพฤตินักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาโดยการดำเนินงานบริหารกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.กรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork) ประกอบด้วย การสร้างกลุ่มการทำงานร่วมกัน (Action Team) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี (A Welcoming Environment) 2) แผนปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans) ประกอบด้วย กำหนดนโยบายและเป้าหมายของโครงการอย่างร่วมกัน (Goal and Program Goals) การรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดแผนการจัดทำปฏิบัติการประจำปี 3) การติดต่อสื่อสาร (Communication) ประกอบไปด้วย สื่อสารเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน 4) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ (Committee) และกำหนดให้วางแผนกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างร่วมกัน 5) การร่วมมือกันกับชุมชน (Collaborating with Community) ประกอบด้วย การสนับสนุนจากชุมชนโดยการให้การสนับสนุนในเรื่องกำลังทรัพย์ ความช่วยเหลือจากผู้ชำนาญการในวิชาชีพต่างๆจากชุมชน โรงเรียนเสริมสร้างทักษะและองค์ความรู้ให้แก่ชุมชนและหน่วยงานเอกชน 6) การประเมินผล (Evaluate) ประกอบไปด้วย การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนร่วม องค์ประกอบของแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ซึ่งปรากฏในหมวดที่ 5 เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ ในส่วนที่ 10 เรื่องนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในมาตราที่ 87 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงด้านการศึกษา ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เปิดโอกาสในการตัดสินใจ ตรวจสอบ ประเมินผล ช่วยเหลือกิจกรรมสาธารณะและกิจกรรมของทางราชการ รวมถึงสามารถรวมกลุ่มในลักษณะ เครือข่ายทุกรูปแบบให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และเสนอความต้องการของชุมชน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2554) ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

2.สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ผลวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10อยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากงานบริหารกิจการนักเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมเพื่อพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เป็นพลเมืองที่ดีในสังคมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531) ที่ว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนคือ งานที่ช่วยพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณค่าต่อสังคมส่วนรวมและประเทศชาติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อาจเนื่องมาจากงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง หรือได้รับผลกระทบจากภัยทางสังคม โดยการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองและชุมชน สอดคล้องกับขอบข่ายการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) กล่าวว่า งานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน คือ การดำเนินงานที่ส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ ด้านงานสำมะโนนักเรียน อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอาจขาดบุคลากรและการประสานงานจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำสำมะโนนักเรียน รวมทั้งการประสานงานจากชุมชนในการขอเก็บข้อมูลประชากรวัยเรียนจากพื้นที่ในเขตท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ โดยกล่าวว่า งานสำมะโนนักเรียนเกิดจากการประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการสำรวจจำนวนประชากรวัยเรียนและสำรวจสภาพความเป็นอยู่ของประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้โรงเรียนมีการประสานงานกับทะเบียนราษฎรอย่างสม่ำเสมอเป็นระยะเวลานาน จึงมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในด้านนี้ต่ำที่สุดเช่นกัน

เมื่อพิจารณาถึงความต้องการจำเป็นในการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดได้แก่ งานสำมะโนนักเรียน อาจเนื่องมาจากข้อมูลของนักเรียนในปัจจุบันยังไม่ถูกต้องตรงตามสภาพความเป็นจริงเท่าที่ควร โดยมีสาเหตุมาจากอัตราการย้ายถิ่น ทำให้เกิดประชากรแฝง รวมทั้งโรงเรียนต้องการความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนในการตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวให้มีความถูกต้องและชัดเจนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนรับนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งสอดคล้อง

องกับงานวิจัยของ เดชา แก้วภูมิแท้ (2554) พบว่าอุปสรรคในการดำเนินงานด้านสำมะโนนักเรียน คือ ความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูลที่มาจากรายชื่อทะเบียนราษฎร์ฝ่ายปกครอง รวมทั้งข้อมูลเก่าของนักเรียนจากโรงเรียนเดิม ซึ่งส่งผลต่อการทำสำมะโนนักเรียนที่ทำให้การพยากรณ์นักเรียนและวางแผนป้องกันอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียนเกิดความผิดพลาดได้ ทั้งนี้การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ในการช่วยเหลือการสำรวจพื้นที่ในเขตท้องถื่นที่มีความเสี่ยงต่อภัยทางสังคม และเก็บข้อมูลจากประชากรวัยเรียนเพิ่มเติมดังกล่าว

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพิจารณาจากการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านงานสำมะโนนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานสำมะโนนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขาดการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ในการสำรวจข้อมูลนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา แก้วภูมิแท้ (2556) เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งกล่าวถึง ปัญหาการประสานความร่วมมือ การขาดโอกาสในการเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงาน ชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการดำเนินการร่วมกันในการร่วมกันสำรวจและตรวจสอบข้อมูลจากทุกฝ่าย นอกจากนี้งานสำมะโนนักเรียนเป็นงานสำรวจข้อมูลนักเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาในแต่ละปี สอดคล้องกับ Stoop (1981) ซึ่งกล่าวว่าการสำมะโนนักเรียน เป็นงานสำรวจประชากรก่อนเข้าเรียนล่วงหน้า เพื่อจะเป็นสนับสนุน เร่งรัดส่งเสริมสร้างความเสมอภาค อีกทั้งข้อมูลส่วนนี้ยังสามารถเพื่อพิจารณาจำนวนนักเรียน ที่จะรับเข้าเรียนในแต่ละระดับชั้นในอนาคต และพิจารณากำหนดขอบเขตที่เด็กจะเข้าเรียนในแต่ละโรงเรียน รวมถึงสามารถวิเคราะห์เด็กลักษณะต่างๆ เพื่อเตรียมการช่วยเหลือเป็นพิเศษตามความจำเป็นของแต่ละรายได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด คือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของโชติกา ชุมมุง(2552) ซึ่งกล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องติดตามและประเมินผลการสำรวจข้อมูลประชากรวัยเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความถูกต้องมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี อาจเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามต้องการกำหนดให้งานสำมะโนนักเรียนมีการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

และต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ญูริวัฒน์ ทองยศ (2551) ซึ่งกล่าวถึง ความจำเป็นในการบริหารงานของโรงเรียน ควรกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งระบุถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ระยะเวลาในการดำเนินการ รวมทั้งระบุถึงหน้าที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมดังกล่าว เพื่อให้การจัดทำสำมะโนนักเรียนมีอย่างต่อเนื่อง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานสำมะโนนักเรียน พบว่าข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน อาจเนื่องมาจากการประสานงานกับบุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทำให้งานสำมะโนนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถครอบคลุมข้อมูลนักเรียนในเขตพื้นที่และมีความถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับ กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531) โดยกล่าวว่า งานสำมะโนนักเรียนเกิดจากการประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการสำรวจจำนวนประชากรวัยเรียน

2.ด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา แก้วภูมิแท้ (2556) เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาเสถียรของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งกล่าวถึง สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานรับและลงทะเบียนนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง นั่นคือ ไม่มีการจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของนักเรียนที่อยู่กลุ่มพื้นที่เสี่ยงและปัญหาจำนวนห้องเรียนต่อสัดส่วนนักเรียนที่รับจริงไม่สมดุลกัน และปัญหาการให้ความร่วมมือในเรื่องข้อมูลจากชุมชนในเรื่องภัยอันตรายต่างๆ

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากร้านค้าเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนต่างๆให้แก่ผู้ปกครองในวันรับสมัครนักเรียน อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการประสานกับหน่วยงานภายนอกเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนในเรื่องอุปกรณ์การเรียนต่างๆ สอดคล้องกับหลักการของ กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531) ซึ่งกล่าวถึง โรงเรียนจัดเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กนักเรียนในวันลงทะเบียนนักเรียนโดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวกเรื่องอุปกรณ์การเรียนต่างๆ ส่วนสภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์สกล จันแสน (2553) เรื่องแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในกลุ่มท่าตะโก 1 สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 กล่าวถึง สภาพปัจจุบันที่โรงเรียนต้องการให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านทะเบียนนักเรียน เพื่อลดปัญหาข้อมูลของผู้ปกครองอาจถูกปกปิด ไม่ตรงกับความเป็นจริงและข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกับทะเบียนราษฎร์

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนชี้แจงและแนะนำข้อมูลให้แก่คณะกรรมการดำเนินงาน รับและลงทะเบียนนักเรียน อาจเนื่องมาจาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานรับและลงทะเบียนนักเรียนจากคณะกรรมการ เพื่อสอบถาม จัดเก็บและตรวจสอบข้อมูลนักเรียน มีส่วนช่วยให้ข้อมูลมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับบทบาทในการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กล่าวคือ คณะกรรมการรับนักเรียน มีหน้าที่ในการช่วยเหลืองานรับและลงทะเบียนนักเรียน รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนได้มีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับและลงทะเบียนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป อาจเนื่องมาจาก การประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าว มีส่วนช่วยให้การดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไปมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการรับและลงทะเบียนนักเรียน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2549) ระบุว่าโรงเรียนต้องประเมินงานด้านรับและลงทะเบียนนักเรียน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนาในปีต่อไป

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน อาจเนื่องมาจาก การป้องกันปัญหาข้อมูลของผู้ปกครองและนักเรียน ยากต่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์สกล จันแสน (2553) เรื่องแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในกลุ่มท่าตะโก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบันมากที่สุด และสอดคล้องกับแนวคิดของ Sheldon (2011) ซึ่งกล่าวถึงการได้รับข้อมูลจากผู้ปกครองโดยการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดแฟ้มประวัติของนักเรียน เพื่อโรงเรียนสามารถวิเคราะห์สภาพความเป็นอยู่และแก้ไขปัญหาในตัวนักเรียนได้

3. ด้านงานกิจกรรมนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา แก้วภูมิแท้ (2556) เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งกล่าวถึง สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมาก นั่นคือ โรงเรียนมีการให้ความสำคัญในกิจกรรมซึ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านวิชาการและนอกเหนือจากงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนกำหนดการจัดกิจกรรมนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สอดคล้องกับ ภูริวัฒน์ ทองยศ (2551) ซึ่งกล่าวถึง ความจำเป็นในการบริหารงานของโรงเรียนควรกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งระบุถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ระยะเวลาในการดำเนินการรวมทั้งระบุถึงหน้าที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมพัฒนานักเรียน ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขาดบุคลากรในการประสานงานจากตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมของนักเรียน สอดคล้องกับ กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531) ในเรื่องการประสานงานกับชุมชน เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งสามารถพัฒนาการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการจากทุกฝ่ายได้

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา แก้วภูมิแท้ (2556) เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งกล่าวถึง โรงเรียนต้องการความร่วมมือร่วมจากชุมชนในการจัดกิจกรรมนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านทุนทรัพย์เพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สอดคล้องกับ กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2531) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยความช่วยเหลือในด้านทุนทรัพย์ในการจัดกิจกรรมของนักเรียนจากหน่วยงานเอกชน ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ Sheldon (2011) ซึ่งกล่าวถึงการเปิดโอกาสให้

ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น (Decision-Making) เพื่อประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนต้องการพื้นที่หรือบริเวณที่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับทุกฝ่ายได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Sheldon (2011) ซึ่งกล่าวถึง การทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน จำเป็นต้องมีสถานที่และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายปฏิบัติงานร่วมกันได้

4.ดำเนินงานบริการและสวัสดิการนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในดำเนินงานบริการและสวัสดิการนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากโรงเรียนให้ความสำคัญกับสุขภาพและความเป็นอยู่ในโรงเรียน สอดคล้องกับขอบข่ายงานบริการและสวัสดิการของนักเรียนที่ส่งเสริมให้โรงเรียนดูแลเรื่องความเป็นอยู่และอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมให้มีความพร้อมต่อการเข้ารับการศึกษและอยู่ในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนเชิญวิทยากรท้องถิ่นผู้มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนให้ความสำคัญต่อการบริการความรู้ให้แก่ชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของ Rhim (2011) ซึ่งกล่าวถึงการร่วมมือกับชุมชนผ่านการบริการความรู้ให้แก่ชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากโรงเรียนต้องการให้คณะกรรมการที่มาจากตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านบริการและสวัสดิการของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน Sheldon (2011) ซึ่งกล่าวถึง การกำหนดให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับโรงเรียน ผ่านการเป็นคณะกรรมการ (Committee) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาของนักเรียนได้

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนอาจต้องการประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการปฏิบัติงานบริการและสวัสดิการของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา แก้วภูมิแท้ (2556) เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งกล่าวถึง ความมีส่วนร่วมในงานบริการและสวัสดิการของนักเรียน ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กรมตำรวจ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและหาทางป้องกันเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมและภัยจากยาเสพติด อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนต้องการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในการบริการความรู้แก่นักเรียนในเรื่องภัยจากสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา แก้วภูมิแท้ (2556) เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งกล่าวถึงความมีส่วนร่วมในงานบริการและสวัสดิการของนักเรียน มีความจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือในเรื่องความรู้ด้านภัยจากยาเสพติดจากหน่วยงานภายนอก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนได้จัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชน ในเรื่องวิธีการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของเด็กวัยรุ่น อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนให้ความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นและพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียน สอดคล้องกับ เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531) ซึ่งกล่าวถึง งานบริการและสวัสดิการของนักเรียน เป็นงานส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพจิตดีให้นักเรียนที่ดี และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกได้

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดได้แก่โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน อาจเนื่องมาจากโรงเรียนต้องการให้คณะกรรมการที่มาจากตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านบริการและสวัสดิการของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน Sheldon (2011) ซึ่งกล่าวถึงการกำหนดให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับโรงเรียน ผ่านการเป็นคณะกรรมการ (Committee) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาของนักเรียน

5.ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากงานวินัยและความประพฤตินักเรียน เป็นงานที่สำคัญนอกเหนือจากการจัดเรียนการสอน และช่วยแก้ไข้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน รวมทั้งอาศัยความร่วมมือจากโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน สอดคล้องกับขอบข่ายงานรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน ที่ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาความประพฤติของนักเรียนและประสานงานระหว่าง ครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์สกล จันแสน (2553) เรื่องแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในกลุ่มท่าตะโก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ซึ่งมีสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือโรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงครอบครัวและชุมชน เพื่อร่วมกันวางแผนดำเนินการป้องกันปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน สอดคล้องกับขอบข่ายงานรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียนที่ส่งเสริมให้โรงเรียนครอบครัวและชุมชน ร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน และส่งเสริมให้มีพฤติกรรมเหมาะสมทั้งที่โรงเรียน บ้านและชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ส่วนสภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือโรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งหากโรงเรียนสามารถร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน จะทำให้งานวินัยและความประพฤตินักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์สกล จันแสน (2553)เรื่องแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในกลุ่มท่าตะโก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 กล่าวถึง ความต้องการความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งส่งผลให้การบริหารกิจการนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือโรงเรียนจัดบริการความรู้ในเรื่องภัยอันตรายจากสิ่งเสพติดให้แก่ชุมชน โดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว

อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมของชุมชนเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายจากสิ่งเสพติดและภัยจากสังคม ทำให้เกิดความหวงใยต่อภัยที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตพร มากมูล (2555) เรื่องการศึกษาวิธีการจัดการความรู้ในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 10 ในจังหวัดเพชรบุรี โดยกล่าวว่าโรงเรียนมีสภาพพึงประสงค์ในเรื่อง ความต้องการนำวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในด้านภัยอันตรายจากสังคมจากภายนอก ได้แก่ ยาเสพติดและภัยจากสังคม ซึ่งส่งผลให้เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการป้องกันปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียน

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอยู่ในบริบทที่มีความใกล้ชิดกับชุมชน จะมีการสื่อสารกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนได้ง่าย ดังนั้นจึงทำให้มีสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียนพบว่าข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน อาจเนื่องมาจาก การส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม สามารถอยู่ในระเบียบแบบแผนที่โรงเรียนกำหนดขึ้นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน สอดคล้องกับขอบข่ายงานรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) คือ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครอบครัวและชุมชน เพื่อช่วยกันวางแผน ดำเนินการ ป้องกันและแก้ไข เพื่อมุ่งลดปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน และกาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2531) ในเรื่องการประสานงานกับชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

6. ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับขอบข่ายงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งเสริมให้โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองในการร่วมกันวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่าย

ผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของของ ศักดิ์สกุล จันแสน (2553) เรื่องแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในกลุ่มท่าตะโก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เรื่องสภาพปัจจุบันที่โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากโรงเรียนต้องการความร่วมมือกันระหว่างคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมแสดงความคิดเห็นสอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของ Sander (2011) ซึ่งกล่าวถึง โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนมีบทบาทในการเป็นคณะกรรมการเพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีการเลี้ยงดูบุตรหลานของตน สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของ ของ Epstein (2010) ซึ่งกล่าวถึง โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้ปกครองและสมาชิกชุมชนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของตน (Parenting) ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจวิธีการอบรมดูแลบุตรหลานของตนที่ถูกต้องและช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในอนาคต ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไปซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน อาจเนื่องจากโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูริวัฒน์ ทองยศ (2551) ซึ่งกล่าวถึงความจำเป็นในการบริหารงานของโรงเรียน ควรกำหนดการประเมินผลของการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาในปีการศึกษาต่อไปได้

จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน อาจเนื่องจากโรงเรียนอาจต้องการความร่วมมือ

ระหว่างผู้ปกครองและชุมชนในการแสดงความคิดเห็น หรือกำหนดวิธีการแก้ปัญหาที่นักเรียนที่เหมาะสมตามบริบทและตามสถานการณ์ต่างๆด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) ซึ่งกล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

เมื่อพิจารณาผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านงานสำมะโนนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งระบุถึงขอบข่ายงานสำมะโน หน้าที่ในการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุมในทุกฝ่าย เพื่อส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้สื่อสารระหว่างกัน และเข้าใจบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ลดปัญหาการปฏิบัติงานเกินกว่าหน้าที่หรือก้าวก่ายการทำงานระหว่างกันได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเดชา แก้วภูมิแท้ (2556) เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาหายสาบสูญของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร ซึ่งกล่าวถึง การกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูและผู้ดำเนินงานสำมะโนนักเรียนและควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองและครูเพื่อสำรวจข้อมูลความคิดเห็น โดยเชิญผู้บริหารเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้งหรือรายงานผลการประชุมให้ผู้บริหารได้ทราบและสอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sheldon (2011) และ Redding (2010-2011) ซึ่งกล่าวถึง การสร้างกลุ่มการทำงาน (Teamwork) ซึ่งมาจากผู้บริหารเป็นผู้นำในการประสานครู ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนเพื่อปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มาจากตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน (Committee) โดยกำหนดบทบาทที่ชัดเจน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างภาวะผู้นำ (Leadership) ให้เกิดขึ้นในตัวผู้ปกครอง ทั้งนี้การประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sheldon (2011)

และ Weiss, Lopez and Rosenberg (2010) กล่าวถึงการสร้างความรับผิดชอบในการพัฒนา ร่วมกัน (Shared Responsibility) และสร้างความตระหนักว่าโรงเรียนนี้เป็นของทุกคน (Ownership) โดยการกำหนดให้ผู้ปกครองและชุมชนเป็นคณะกรรมการในการปฏิบัติงาน (Committee) ร่วมกับโรงเรียน เพื่อให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในสำรวจเด็กที่ไม่มีโอกาสได้เข้ารับการ ศึกษา หรืออยู่ในท้องถิ่นที่ห่างไกลจากโรงเรียน ได้เข้ารับการศึกษาย่างทั่วถึง

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดทำคู่มือวิธีการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ในการสำรวจข้อมูลนักเรียนตามเขตพื้นที่ต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ทุกฝ่ายปฏิบัติงาน ได้ดียิ่งขึ้น และเกิดความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดการ เสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Berk, Melaville, and Blank (2006) และ ศูนย์การศึกษาเพื่อ นโยบายทางสังคม วอชิงตัน ดีซี (Center for the Study of Social Policy Washington D.C.) (2010) กล่าวถึง การสร้างคู่มือ (Guidebook) ซึ่งประกอบไปด้วยวิธีการสนทนา วิธีการปฏิบัติงาน ร่วมกัน วิธีการรับฟังความคิดเห็นอย่างเปิดกว้าง

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเรื่องการเดินทางสำรวจข้อมูลของคณะกรรมการ โดยกำหนดเป็นโครงการหรือกิจกรรมสำรวจพื้นที่เพื่อเก็บ ข้อมูลประชากรวัยเรียนได้ สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sander (2011) ซึ่ง กล่าวถึง การให้ความช่วยเหลือในด้านงบประมาณ (Funds) จากฝ่ายบริหารหรือสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อลดอุปสรรคในเรื่องค่าใช้จ่ายหรือการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวได้

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ยอมรับในการตัดสินใจจากทุกฝ่าย วิเคราะห์ถึงปัญหา และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sheldon (2011) และ Berg, Melaville and Blank (2006) ซึ่งกล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) โดยผู้บริหารโรงเรียน เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย (Diversity) และ ตอบสนองความต้องการจากทุกฝ่าย (Reach Out) ทั้งนี้ช่วยส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในวาม สำ มนะโนนักเรียนอย่างแท้จริง ทั้งในการกำหนดแผนกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อแนว ทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

1.6 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนลงในแผนปฏิบัติงาน ประจำปีของโรงเรียน หรือสามารถกำหนดเป็นกิจกรรมประจำปี เช่น กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน

กิจกรรมพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น และกำหนดตัวชี้วัด การติดตามผลและการประเมินผลให้ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sheldon (2011) ซึ่งกล่าวถึงการกำหนด แผนปฏิบัติงานประจำปีให้ชัดเจน (Annual Plan) โดยระบุถึงความร่วมมือส่วนร่วมจากทุกฝ่าย สามารถ เป็นแบบแผนในปฏิบัติ (Implement) และประเมินผล (Evaluation) ทั้งนี้การจัดทำสำมะโนนักเรียน ลงในแผนปฏิบัติการประจำปี ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและนำไปพัฒนา ปรับใช้ในปีการศึกษาต่อไปได้

2. ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจน ในการดูแลพฤติกรรมนักเรียนในห้องหรือ ระดับชั้นของตน เช่น การเฝ้าระวังไม่ให้นักเรียนมั่วสุมกระทำการผิดกฎหมายทั้งในโรงเรียนและนอก โรงเรียน การเชิญชวนให้คณะกรรมการร่วมกันจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจถึงภัยอันตรายจากสังคม รวมทั้งควรเชิญคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือระดับชั้น ร่วมกันอภิปรายในเรื่อง มาตรการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและเปิดโอกาสให้ คณะกรรมการดังกล่าว ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการกำหนดมาตรการการรักษาวินัยและความ ประพฤตินักเรียน ควรจะเป็นไปในทางสร้างสรรค์ และปราศจากการลงโทษนักเรียนที่รุนแรง สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sheldon (2011) และ Weiss, Lopez and Rosenberg (2010) กล่าวถึงการสร้างความรับผิดชอบร่วมกันจากทุกฝ่าย (Shared Responsibility) และสร้างความตระหนักว่าโรงเรียนนี้เป็นของทุกคน (Ownership) โดยการกำหนดให้ผู้ปกครองและ ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ การเป็นคณะกรรมการในการ ปฏิบัติงาน (Committee) และเป็นวิธีการพัฒนาความสามารถในภาวะผู้นำของผู้ปกครองและชุมชน (Leadership) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในการสร้างระเบียบวินัยของ นักเรียน ทั้งนี้การกำหนดบทบาทและการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวินัยและ ความประพฤติของนักเรียน มีส่วนช่วยให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรม นักเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไปในอนาคต

2.2 ผู้บริหารโรงเรียน ควรแนะนำคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตำแหน่งตัวแทน ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในทุกๆระดับชั้น ซึ่งมีส่วนร่วมปฏิบัติ หน้าที่งานวินัยและความประพฤติ และเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนให้ทุกคนทราบ สอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sander (2011) ซึ่งกล่าวถึง การประชาสัมพันธ์

(Promote) ผลการดำเนินงานของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยส่งเสริมให้ทุกฝ่ายเกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานและมีความประสงค์ที่จะร่วมมือกับโรงเรียนในปีการศึกษาต่อไป ซึ่งเป็นการสร้างความยึดมั่นผูกพันให้เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องหรือแต่ละระดับชั้น และสร้างกลุ่มการทำงานเพื่อร่วมกันอภิปรายถึงพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน วิเคราะห์และแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์สกุล จันแสน (2553) เรื่องแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในกลุ่มท่าตะโก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยกล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่าง ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และสอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sheldon (2011) ได้แก่ การสร้างกลุ่มการทำงานระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน (Teamwork) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน (Student's Behavior) และป้องกันการเกิดปัญหาในตัวนักเรียน ต้องอาศัยการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันจากทุกฝ่าย (Communication) ทั้งนี้การกำหนดบทบาทให้คณะกรรมการที่มาจากตัวแทนของผู้ปกครองและชุมชน ปฏิบัติหน้าที่ในงานบริหารกิจการนักเรียน ด้านงานวินัยและความประพฤติ เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรมด้านงานวินัยและความประพฤติ นักเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การส่งจดหมายข่าว การประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือในการดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน พัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนให้มีช่องทางในการสื่อสารมากขึ้น นอกจากนี้เชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหรือวิธีการอบรมดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานของตน โดยโรงเรียนควรจะสอบถามความต้องการของชุมชนและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆได้แก่ สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล กรมสุขภาพจิตและกรมตำรวจ ร่วมกันบริการความรู้ให้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ ผ่านวิทยุกระจายเสียงในชุมชนหรือจดหมายข่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (School Family and Community Engagement) ของ Sheldon (2011) , Weiss, Lopez and Rosenberg (2010) และ Sander (2011) ซึ่งกล่าวถึงการประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรมการบริการความรู้ให้แก่ชุมชนในเรื่องการพัฒนาทักษะการเลี้ยงดูบุตรหลานของผู้ปกครอง (Parenting) โดยการเชิญวิทยากร

ผู้เชี่ยวชาญ มาบริการความรู้ดังกล่าว และการพัฒนาทักษะทางสังคมและจริยธรรม (Social and Ethical Skill) ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน การจัดการกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนในเรื่อง รู้จักตนเอง (Self-Awareness) การรู้จักบริหารจัดการตนเอง (Self-Management) ทักษะในด้าน ความสัมพันธ์ (Relationship Skill) ทั้งนี้การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ถึงผลการดำเนินงานบริหาร กิจกรรมนักเรียนระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายเกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในงานดังกล่าว และก่อให้เกิดความร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาและ พฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง และระบุในแผนปฏิบัติงานประจำปี

สืบเนื่องจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะในดำเนินงานสำมะโนนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งตัวแทน ผู้ปกครองและชุมชนในแต่ละภาคเรียน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกลุ่มบุคลากรครูเพื่อประสานงานกับ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหาร กิจกรรมนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในดำเนินงานสำมะโน นักเรียน โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและ ชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆที่ เกี่ยวข้อง มาร่วมกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองด้านงานวินัยและความ ประพฤติของนักเรียน

สืบเนื่องจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะในดำเนินงานวินัยและความ ประพฤตินักเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ให้คณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครองในแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจน

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนเพื่อ สอดส่องดูแล พฤติกรรมนักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานวินัยละความประพฤติของนักเรียน โดยข้อที่มีค่าค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองอย่างหลากหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดียต่างๆ กล่องรับฟังความคิดเห็น ศูนย์ประสานงานกิจการนักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียน โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน

1.6 ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนโรงเรียนจัดสถานที่ในการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนานักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียน โดยข้อที่มีค่าค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.7 ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่ง ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ช่วยเหลือและวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานบริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือโรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน

1.8 ผู้บริหารโรงเรียนควรประสานงานกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองทุกระดับชั้น และจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน โดยข้อที่มีค่าค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน จากหน่วยงานภายนอก

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านทุนทรัพย์เพื่อจัดกิจกรรมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในงานบริหารกิจการนักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการและการจัดสวัสดิการนักเรียน และด้านงานสำมะโนนักเรียน โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน และข้อเสนอแนะในด้านงานวินัยและความประพฤติ รวมทั้งความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ ด้านงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานกิจกรรมนักเรียนโดยข้อที่มี

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4 ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ในงานวินัยและความประพฤติของนักเรียน

สืบเนื่องมาจากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านงานวินัยและความประพฤติโดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น,กระทรวงมหาดไทย.(2559). [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://www.thailocaladmin.com>

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2531).*การบริหารกิจการนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่2.* กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). *หลักการ และทฤษฎีการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ เทียมผ้า

ภิญโญ สาธร. (2523). *การบริหารการศึกษา.* ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับนักเรียน.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข (ฉบับที่ 2)

และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3).

กิติมา ปรีดีดีลล. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์.

ดำรง ประเสริฐกุล.(2542). *การบริหารกิจการนักเรียน.* คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล

สงคราม. สมเกียรติ สุวรรณกัญ. (2524). *การบริหารกิจการนักเรียน.* ภาควิชาพื้นฐาน

การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจันท์เกษม.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). *นโยบายเยาวชน*

แห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว (พ.ศ. 2545-2554). กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ็น

พี กราฟฟิค.

บงกช วงศ์หล่อสายชล (2555). *กลยุทธ์การสร้างคามยึดมั่นผูกพันกับโรงเรียนของนักเรียนจากผล*

*การวิเคราะห์เอสอีเอ็ม: การพัฒนาและการนำไปปฏิบัติ.*วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขุฎี

บัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิจัยการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สรานุกัทร อนุมิตรราชกิจ. (2557). *การเตรียมความพร้อมของประชากรสู่สากล: กรณีศึกษา*

แนวทางการมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรสาคร ในการป้องกันและแก้ไข

*ปัญหาการตั้งครุฑไม่พร้อมในวัยรุ่นในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร.*สถาบันการต่างประเทศเทวะ

วงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.

สามารถ กมขุนทด. (2548). *แนวทางพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนของผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนบาวชวดอนุสรณ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิจัยการศึกษาศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, กระทรวงมหาดไทย.(2554)[ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://library2.parliament.go.th>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ พัสดุภัณฑ์.

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรสาคร,กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2559)[ออนไลน์] แหล่งที่มา: <http://www.dp.prd.go.th>.

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรสงคราม, กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2559). [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://webindex.thaiorc.go.th>.

เสริมวิทย์ ศุภเมธี. (2531).*การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

สุริยา บุญเลิศ. (2550). *ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2552). *เอกสารประกอบการสอนวิชา ทฤษฎีบริหารการศึกษา.(เอกสารอัดสำเนา)*

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาษาอังกฤษ

Sheldon. (2011). *Community and Family Engagement Principal share what Works: The Coalition for Schools*.Washington D.C. Newyork.

Berg, Melaville, and Blank. (2006).*Working Systemically in Action Engaging Family and Community*.Mueller Blvd. Austin.

Queenland Government. (2014). *Parent and Community Engagement Framework*,Queenslan

Moles and Fege. (2006).*School and family partnerships*.InM.Alkin.*Encyclopedia of educational research*.6th ed. New York

Moles and Fege (2011).*School/family/community partnerships: Caring for the children we share*. Phi Delta Kappan.

- Center for the Study of Social Policy Washington D.C. (2010). *Parent involvement: Contributions of teacher efficacy, schoolsocioeconomic status, and other school characteristics*. American Educational Research Journal.
- Rhim. (2011). *How to overcome obstacles to parent-teacher partnerships*. [Online]. Available from: <http://willsontxt.hwwilson.com>.
- Weiss and Lopez. (2009). *Involving parents: A handbook for participation in schools*. Michigan
- Weiss and Lopez. (2011). *Teachers' attitudes and behaviors towards family-school partnerships*. School Psychologist International. USA.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบกรอบแนวคิดในการวิจัย
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
และรายนามผู้ทรงคุณวุฒิให้การสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

(1) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ด้านงานบริหารกิจการนักเรียน ได้แก่

1) อ.ดร. อนุสรรา สุวรรณวงศ์

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาและเลขาธิการหลักสูตรบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันปัญญาวิวัฒน์

2) อาจารย์พิศมัย บุตรฉ่ำ

นิเทศศึกษา ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

3) อาจารย์จันทร์ทิวา กวีธีระวัฒน์

รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
จังหวัดสมุทรสาคร

4) อาจารย์สรिता ดวงหงส์

ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าเต็งวิทยา จังหวัดเพชรบุรี

5) อาจารย์กรองแก้ว พูลเพิ่มพูน

ผู้อำนวยการโรงเรียนกุยบุรีวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ได้แก่

ผศ. ดร. วีรฉัตร สุปัญญา

อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษานอกระบบ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(2) รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ด้านงานบริหารกิจการนักเรียน ได้แก่
 - 1) รศ.ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์
อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2) อ.ดร. อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาและเลขาธิการหลักสูตรบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันปัญญาภิวัฒน์
 - 3) อาจารย์พิศมัย บุตรฉ่ำ
นิเทศศึกษา ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
 - 4) อาจารย์จันทร์ทิวา กวีธีระวัฒน์
รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
จังหวัดสมุทรสาคร
 - 5) อาจารย์สรिता ดวงหงส์
ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าเต็งวิทยา จังหวัดเพชรบุรี
 - 6) อาจารย์กรองแก้ว พูลเพิ่มพิน
ผู้อำนวยการโรงเรียนกุยบุรีวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. ด้านการเสริมสร้างความยึดมั่นระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ได้แก่
 - 1) ผศ. ดร. วีรฉัตร สุปัญญา
อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษานอกระบบ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2) อาจารย์พิชัย ชันติการุณ
อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านงานสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
ครูดีเด่นด้านพัฒนาชุมชน จากสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ด้านวิจัยทางการศึกษา ได้แก่
 - อ.ดร.สิวะโชติ ศรีสุทธิยากร
อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(3) รายงานผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์

1. ด้านงานบริหารกิจการนักเรียน ได้แก่

1) อาจารย์จันทร์ทิวา กวีธีระวัฒน์

รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
จังหวัดสมุทรสาคร

2) อาจารย์สรिता ดวงหงส์

ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าเต็งวิทยา จังหวัดเพชรบุรี

3) อาจารย์กรองแก้ว พูลเพิ่มพັນ

ผู้อำนวยการโรงเรียนกุยบุรีวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4) อาจารย์พิชัย ชันติการุณ

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านงานสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
ครูดีเด่นด้านพัฒนาชุมชน จากสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5) นายจันท์ บอนสันเทียะ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ตำแหน่งตัวแทนชุมชน
โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จังหวัดสมุทรสาคร

2. ด้านการเสริมสร้างความยึดมั่นระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ได้แก่

อาจารย์พิชัย ชันติการุณ

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านงานสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
ครูดีเด่นด้านพัฒนาชุมชน จากสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน	ความเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิ เหมาะสม (1) / ไม่เหมาะสม (0)						ผลรวม	แก้ไขเป็น
	1	2	3	4	5	6		
5.2 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้องด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	1	6	
5.3 สร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน	1	1	1	1	1	1	6	คนที่ 5 แก้ไขเป็น สร้างวินัยให้เกิดขึ้นได้
5.4 ส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการศึกษาของนักเรียน	1	1	1	1	1	1	6	
6. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1	1	1	1	1	6	
6.1 วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน และแก้ไขสถานการณ์ ตลอดจนช่วยเหลือและประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ	1	1	1	1	1	1	6	
6.2 ร่วมมือและส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรัก ความเข้าใจ เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานและเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน	1	1	1	1	1	1	6	

การเสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่าง โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	ความเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิ เหมาะสม (1) / ไม่เหมาะสม (0)						ผลรวม	แก้ไขเป็น
	1	2	3	4	5	6		
5.2 พัฒนาความรู้และความสามารถของ สมาชิกในชุมชน ผ่านการเป็นอาสาสมัครเพื่อ ช่วยเหลือในงานกิจกรรมพัฒนาการศึกษา และพฤติกรรมของนักเรียน เช่น กิจกรรม การพัฒนาความรู้เรื่องการเกษตรกรรมโดย เชิญวิทยากรจากชุมชน ซึ่งมีความรู้ความ เชี่ยวชาญในงานดังกล่าว เป็นต้น	1	1	1	1	1	1	6	
6. การประเมินผล (Evaluate)	1	1	1	1	1	1	6	คนที่ 1 แก้ไขเป็น Evaluation
6.1 การตรวจสอบและติดตามผลระหว่าง การดำเนินงานโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบและติดตามผลดังกล่าวได้	1	1	1	1	1	1	6	
6.2 ประเมินผลการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมในการประเมินผลดังกล่าวได้	1	1	1	1	1	1	6	
6.3 ปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงาน ที่ปฏิบัติร่วมกัน มีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	1	1	1	1	1	1	6	

ผลการประเมิน IOC

เรื่อง	ข้อความ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เหมาะสม (1) / ไม่เหมาะสม (0)									$\frac{\sum x}{N}$	แก้ไขเป็น
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1.งานสำมะโนนักเรียน												
การทำงาน เป็นกลุ่ม	1) โรงเรียน ประสานงานกับ ผู้ปกครองและชุมชน ในการสำรวจข้อมูล ของนักเรียน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
แผนการ จัดทำ ปฏิบัติการ ประจำปี	2) โรงเรียน กำหนดการจัดทำสำ มะโนนักเรียนใน แผนการปฏิบัติงาน ประจำปี	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0.78	คนที่ 1 ให้แก้ไขเป็น แผนปฏิบัติงานประจำปี ผู้วิจัยแก้ไขเป็น โรงเรียน กำหนดการจัดทำสำมะโน นักเรียนในแผนปฏิบัติงาน ประจำปี
การติดต่อ สื่อสาร	3) โรงเรียนมีการ สื่อสารและจูงใจ ผู้ปกครองและสมาชิก ในชุมชนร่วมเป็น คณะกรรมการจัดทำ สำมะโนนักเรียนอย่าง เหมาะสม	- 1	1	1	1	1	1	0	0	1	0.56	คนที่ 5 ให้เพิ่มเติมวิธีการ สื่อสาร เช่น ผ่านสื่อ สิ่งพิมพ์ ผ่านเว็บไซต์ หรือ การพบปะพูดคุย โดย ผู้วิจัยแก้ไขเป็น โรงเรียนมี การสื่อสารและจูงใจ ผู้ปกครองและสมาชิกใน ชุมชนร่วมเป็น คณะกรรมการจัดทำสำมะ โนนักเรียนอย่างเหมาะสม โดยวิธี ส่งจดหมาย โทรศัพท์ หรือพบปะ สนทนา

เรื่อง	ข้อความ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เหมาะสม (1) / ไม่เหมาะสม (0)									$\frac{\sum x}{N}$	แก้ไขเป็น	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9			
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ	-	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0.67	
	5) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานจัดทำสำมะโนนักเรียน	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0.78	
การร่วมมือกับชุมชน	6) โรงเรียนโน้มน้าวให้ชุมชนโดยรอบสนับสนุนการเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0.89		
การประเมินผล	7) โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0.89		
	8) โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสำมะโนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0.89		

เรื่อง	ข้อความคำถาม	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เหมาะสม (1) / ไม่เหมาะสม (0)									$\frac{\sum x}{N}$	แก้ไขเป็น
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน												
การทำงาน เป็นกลุ่ม	1) โรงเรียนเปิด โอกาสให้ตัวแทน ผู้ปกครองและชุมชน ช่วยเหลือการจัดทำ ทะเบียนนักเรียน	- 1	1	1	1	1	1	0	1	1	0.67	
	2) โรงเรียนส่ง ตัวแทนเข้าร่วม ประชุมกับเขตพื้นที่ การศึกษาเพื่อศึกษา นโยบายการรับ นักเรียนที่ส่วนกลาง กำหนด	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0.89	
	3) โรงเรียนจัด สถานที่อย่าง เหมาะสมให้ทุกฝ่าย ร่วมกันปฏิบัติงานรับ และลงทะเบียน นักเรียน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	คนที่ 5 เพิ่มเติมคำว่า อำนวยความสะดวก ผู้วิจัยแก้ไขเป็น โรงเรียน จัดสถานที่อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกให้ ทุกฝ่ายร่วมกันปฏิบัติงาน รับและลงทะเบียนนักเรียน
แผนการ จัดทำ ปฏิบัติการ ประจำปี	4) โรงเรียนกำหนด งานรับสมัครและ ลงทะเบียนนักเรียน ในแผนการปฏิบัติงาน ประจำปี	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0.89	คนที่ 1 ให้แก้ไขเป็น แผนปฏิบัติงานประจำปี ผู้วิจัยแก้ไขเป็น โรงเรียน กำหนดการจัดทำสำมะโน นักเรียนในแผนปฏิบัติงาน ประจำปี

เรื่อง	ข้อความถาม	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เหมาะสม (1) / ไม่เหมาะสม (0)									$\frac{\sum x}{N}$	แก้ไขเป็น
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
การทำงาน เป็นกลุ่ม	2) โรงเรียนร่วมมือกับ คณะกรรมการ เครือข่ายผู้ปกครอง จัด ประชุมผู้ปกครองเพื่อ แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นและวิธีการเลี้ยง ดูบุตรหลานของตน	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.89	
	3) โรงเรียนสร้าง เครือข่ายในการแจ้ง เตือนการเข้าไปยุ่ง เกี่ยวกับภัยทางสังคม หรือภัยจากยาเสพติด กับชุมชนโดยรอบ	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0.89	
แผนการ จัดทำ ปฏิบัติการ ประจำปี	4) โรงเรียนกำหนด ปฏิบัติงานด้านระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในแผนการปฏิบัติงาน ประจำปี	0	1	1	1	1	1	1	1	0.89		
การติดต่อ สื่อสาร	5) โรงเรียนสื่อสารและ จูงใจให้ผู้ปกครองร่วม เป็นคณะกรรมการ เครือข่ายผู้ปกครอง	0	1	1	1	1	1	1	1	0.89		
การมีส่วน ร่วมในการ ตัดสินใจ	6) โรงเรียนจัดตั้ง คณะกรรมการ เครือข่ายผู้ปกครอง ประจำแต่ละห้องเรียน หรือแต่ละระดับชั้นเพื่อ ช่วยเหลืองานระบบ และดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	0	1	1	1	1	1	1	1	0.89	คนที่1 ให้แก้ไขเป็น แผนปฏิบัติงานประจำปี ผู้วิจัยแก้ไขเป็น โรงเรียน กำหนดการจัดทำสำมะโน นักเรียนในแผนปฏิบัติงาน ประจำปี	

ภาคผนวก ง

แบบประเมินกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนและการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน
ระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
และแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามงานวิจัย
เรื่องแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน
ระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

แบบประเมินกรอบแนวคิด

การบริหารกิจการนักเรียนและการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียนครอบครัว
และชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตาม
แนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ของการศึกษาในหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เอกสารประกอบหมายเลข 1) มีวัตถุประสงค์
เพื่อประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้าง
ความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบข่ายกิจการนักเรียน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน
ครอบครัวและชุมชน

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบประเมินฉบับนี้ตามความ
เหมาะสมกับบริบทสังคมไทยโปรดพิจารณาคำนียามของกรอบแนวคิดแนวทางการบริหารกิจการ
นักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน
ประกอบการพิจารณา (เอกสารหมายเลข 2) ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินครั้งนี้มา
วิเคราะห์ในภาพรวมและนำไปพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยในขั้นตอนต่อไป เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อ
การพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน
ครอบครัวและชุมชน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายสวภพ เทพกสิกุล

นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

31 พฤษภาคม 2559

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

1.1 ชื่อสกุล.....

1.2 วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญา.....สาขา.....

1.3 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานปัจจุบัน.....

1.4 เบอร์โทรศัพท์ที่สะดวกในการติดต่อกลับ.....

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่าขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน (ตามเอกสารประกอบหมายเลข 2) มีความเหมาะสมในบริบทสังคมไทยหรือไม่ โปรดทำเครื่องหมาย✓ ในช่องเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.1 ขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวม

ขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
1. งานสำมะโนนักเรียน		
2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน		
3. งานกิจกรรมนักเรียน		
4. งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน		
5. งานวินัยและความประพฤตินักเรียน		
6. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน		
ข้อเสนอแนะ.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่ารายละเอียดของขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน (ตามเอกสารประกอบหมายเลข 2) มีความเหมาะสมในบริบทสังคมไทยหรือไม่ โปรดทำเครื่องหมาย✓ ในช่องเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.1 ขอบข่ายงานกิจการนักเรียนรายด้าน

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
1. งานสำมะโนนักเรียน		
1.1 ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลประชากรวัยเรียน เพื่อคาดคะเนจำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา		
1.2 จัดทำสำมะโนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา		
1.3 จัดระบบและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศจากการทำสำมะโนนักเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ		
1.4 การประเมินผลการทำสำมะโนนักเรียน		
ข้อเสนอแนะ.....		
2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน		
2.1 ประกาศรับสมัครและผลการสอบคัดเลือกนักเรียน		
2.2 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการช่วยเหลืองานรับนักเรียนในวันรับสมัครนักเรียน		
2.3 ลงทะเบียนนักเรียนในวันรับสมัครนักเรียน		
2.4 จัดทำทะเบียนนักเรียนโดยรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่จำเป็นและมีความเป็นปัจจุบัน		
ข้อเสนอแนะ.....		

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
3. งานกิจกรรมนักเรียน		
3.1 เสริมสร้างความรู้ ความสนใจและความสามารถของนักเรียน		
3.2 ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า		
3.3 สร้างมิตรภาพระหว่างนักเรียนด้วยกัน		
3.4 พัฒนาความเป็นผู้นำให้แก่ นักเรียน		
3.5 วางแผน ดำเนินการและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน โดย ความมีส่วนร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน		
ข้อเสนอแนะ.....		
4. งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน		
4.1 ขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน		
4.2 อำนวยความสะดวกสบายให้แก่ นักเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียน		
4.3 ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียน		
4.4 ป้องกันโรคภัย อุบัติเหตุและสิ่งเสพติดมาสู่ นักเรียน		
4.5 ส่งเสริมสุขภาพกายและใจของนักเรียน		
4.6 แนะนำแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต		
ข้อเสนอแนะ.....		
5. งานวินัยและความประพฤตินักเรียน		
5.1 มุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการไปจนถึงขั้นที่สามารถควบคุมดูแลตนเองและสังคมให้อยู่ ร่วมกันได้อย่างสงบสุข		
5.2 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกต้องด้วยตนเอง		
5.3 สร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน		
5.4 ส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการศึกษาของนักเรียน		
ข้อเสนอแนะ.....		

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
6. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน		
6.1 วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน และแก้ไขสถานการณ์ ตลอดจนช่วยเหลือและประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ		
6.2 ร่วมมือและส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรัก ความเข้าใจ เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานและเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน		
ข้อเสนอแนะ.....		

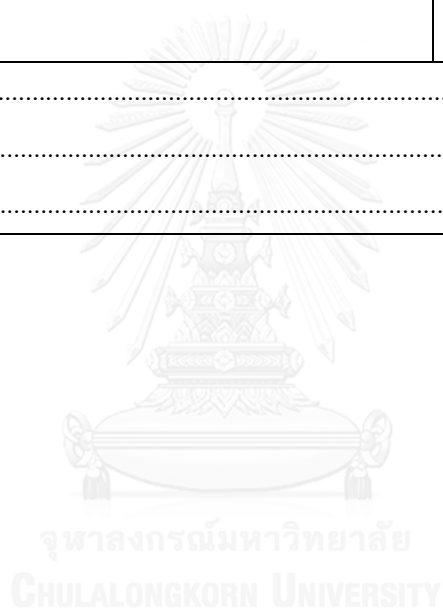
คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่ารายละเอียดของการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน (ตามเอกสารประกอบหมายเลข 2) มีความเหมาะสมในบริบทสังคมไทยหรือไม่ โปรดทำเครื่องหมาย✓ ในช่องเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2 การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนรายด้าน

การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
1. การทำงานเป็นกลุ่ม (Teamwork)		
1.1 สร้างกลุ่มการทำงานร่วมกัน (Action Team) ในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน		
1.2 ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างร่วมกัน		
1.4 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน		
ข้อเสนอแนะ.....		
2. แผนการปฏิบัติงานประจำปี (Annual Action Plans)		
2.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน		
2.2 กำหนดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน		
ข้อเสนอแนะ.....		
3. การติดต่อสื่อสาร (Communicating)		
3.1 สื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง		
3.2 สื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียนให้เกิดขึ้นแก่ทุกฝ่าย		
3.3 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในกิจกรรมที่ทุกฝ่ายได้ดำเนินการร่วมกัน		
ข้อเสนอแนะ.....		

การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน		
4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)		
4.1 มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ(Committee) เพื่อตัดสินใจและวางแผนกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน		
4.2 สร้างความเป็นผู้นำ(Leadership)ให้เกิดขึ้นแก่ทุกฝ่าย		
ข้อเสนอแนะ.....		
5. การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community)		
5.1 บริการชุมชนในด้านการพัฒนาความรู้และความสามารถตามความสนใจของชุมชนดังกล่าว ผ่านกิจกรรมของโรงเรียน เช่น อบรมการสื่อสารภาษาอังกฤษให้แก่ชุมชนโดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น		
5.2 พัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิกในชุมชน ผ่านการเป็นอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือในงานกิจกรรมพัฒนาการศึกษาและพฤติกรรมของนักเรียน เช่น กิจกรรมการพัฒนาความรู้เรื่องการเกษตรกรรมโดยเชิญวิทยากรจากชุมชน ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานดังกล่าว เป็นต้น		
ข้อเสนอแนะ.....		

การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน		
6. การประเมินผล (Evaluate)		
6.1 การตรวจสอบและติดตามผลระหว่างการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผลดังกล่าวได้		
6.2 ประเมินผลการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลดังกล่าวได้		
6.3 ปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานที่ปฏิบัติร่วมกัน มีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน		
ข้อเสนอแนะ.....		

2. แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน

ระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต10

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

1.1. ชื่อ-สกุล.....

1.2. วุฒิการศึกษาสูงสุด..... สาขา.....

1.3. ตำแหน่งในการปฏิบัติงานปัจจุบัน.....

1.4. สถานที่ทำงาน.....

ตอนที่ 2 การบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่าง

โรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง ตามความคิดเห็นของท่าน ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาค่านิยมหรือไม่โปรดทำ

เครื่องหมาย √ ในช่อง -1, 0, +1 และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เรื่อง	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1.งานสำมะโนนักเรียน					
การทำงานเป็นกลุ่ม	1) โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน				
แผนการจัดทำปฏิบัติการประจำปี	2) โรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนการปฏิบัติงานประจำปี				
การติดต่อสื่อสาร	3) โรงเรียนมีการสื่อสารและแจ้งผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างเหมาะสม				
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ				

เรื่อง	ข้อความคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	5) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานจัดทำสำมะโนนักเรียน				
การร่วมมือกับชุมชน	6) โรงเรียนโน้มน้าวให้ชุมชนโดยรอบสนับสนุนการเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน				
การประเมินผล	7) โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง				
	8) โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสำมะโนนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป				
2. งานรับและลงทะเบียนนักเรียน					
การทำงานเป็นกลุ่ม	1) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือการจัดทำทะเบียนนักเรียน				
	2) โรงเรียนส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อศึกษานโยบายการรับนักเรียนที่ส่วนกลางกำหนด				
	3) โรงเรียนจัดสถานที่อย่างเหมาะสมให้ทุกฝ่ายร่วมกันปฏิบัติงานรับและลงทะเบียนนักเรียน				
แผนการจัดทำปฏิบัติการประจำปี	4) โรงเรียนกำหนดงานรับสมัครและลงทะเบียนนักเรียนในแผนการปฏิบัติงานประจำปี				
การติดต่อสื่อสาร	5) โรงเรียนชี้แจงและแนะนำข้อมูลให้แก่คณะกรรมการดำเนินงาน รับและลงทะเบียนนักเรียน				
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	6) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานรับและลงทะเบียนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน				

เรื่อง	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
การ ร่วมมือ กับชุมชน	7) โรงเรียนร่วมมือหน่วยงานอื่นเช่น สถานีวิทยุ โทรทัศน์ บริษัท ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อช่วย ประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียน				
	8) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจาก ร้านค้าเพื่อ อำนวยความสะดวกในเรื่องชุดนักเรียนและ อุปกรณ์การเรียนต่างๆให้แก่ผู้ปกครองในวันรับ สมัครนักเรียน				
การ ประเมิน ผล	9) โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการรับและลงทะเบียนนักเรียน				
	10) โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงาน เกี่ยวกับการรับและลงทะเบียนนักเรียน เพื่อ นำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป				
3. งานกิจกรรมนักเรียน					
การ ทำงาน เป็นกลุ่ม	1) โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนจัด กิจกรรมชุมนุมหรือกิจกรรมชมรม				
	2) โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างอย่างมี คุณค่า				
	3) โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัด กิจกรรมชุมนุมหรือกิจกรรมชมรม				
แผนการ จัดทำ ปฏิบัติการ ประจำปี	4) โรงเรียนกำหนดการจัดกิจกรรมนักเรียนใน แผนการปฏิบัติงานประจำปี				
การติดต่อ สื่อสาร	5) โรงเรียนสื่อสารและจูงใจผู้ปกครองร่วมเป็น คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อ ประสานงานกิจกรรมนักเรียนอย่างเหมาะสม				

เรื่อง	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	6) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อประสานงานกิจกรรมชุมนุมต่างๆ				
	7) โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียน				
การร่วมมือกับชุมชน	8)โรงเรียนจัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชนในเรื่องการพัฒนาวิชาชีพโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุมทางการเกษตร				
	9) โรงเรียนร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นผ่านกิจกรรมนักเรียน				
	10)โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในด้านทุนทรัพย์เพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน				
การประเมินผล	11) โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานกิจกรรมนักเรียน				
	12)โรงเรียนประเมินผลการจัด กิจกรรมนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป				
4. งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน					
การทำงานเป็นกลุ่ม	1) โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเช่น สาธารณสุข หรือโรงพยาบาลประจำท้องถิ่น ในการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีของนักเรียน เช่น ควบคุมคุณภาพอาหารและเครื่องดื่ม จัดตั้งคลินิกบริการปรึกษาปัญหาต่างๆ ฯลฯ				
	2) โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กรมตำรวจ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและหาทางป้องกันเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมและภัยจากยาเสพติด				

เรื่อง	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
การทำงานเป็นกลุ่ม	3) โรงเรียนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนะนำแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและ แนวทางประกอบอาชีพในอนาคต				
	4) โรงเรียนจัดสถานที่อย่างเหมาะสมในการ ให้บริการงานบริการและสวัสดิการนักเรียน				
แผนการจัดทำปฏิบัติการประจำปี	5) โรงเรียนกำหนดงานบริการและสวัสดิการ นักเรียนในแผนการปฏิบัติงานประจำปี				
การติดต่อสื่อสาร	6) โรงเรียนแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ การบริการ และสวัสดิการนักเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชน หลากหลายช่องทาง				
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	7) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน เพื่อประสานงาน บริการและสวัสดิการนักเรียน				
	8) โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ เครือข่ายผู้ปกครองร่วมวางแผนการให้บริการ และการจัดสวัสดิการนักเรียน				
การร่วมมือกับชุมชน	9) โรงเรียนได้จัดบริการความรู้ให้แก่ชุมชน ใน เรื่องวิธีการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ของเด็กวัยรุ่น				
การร่วมมือกับชุมชน	10) โรงเรียนเชิญวิทยากรท้องถิ่นผู้มีความ เชี่ยวชาญในอาชีพ ให้ความรู้เพื่อเป็นแนว ทางการพัฒนาการประกอบอาชีพให้แก่ ชุมชน				
การประเมินผล	11) โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานงาน บริการและสวัสดิการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง				

เรื่อง	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
การประเมินผล	12) โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการและสวัสดิการนักเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป				
5. งานวินัยและความประพฤตินักเรียน					
การทำงานเป็นกลุ่ม	1) โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน				
	2) โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง				
แผนการจัดทำปฏิบัติการประจำปี	3) โรงเรียนกำหนดงานวินัยและความประพฤติ นักเรียน ในแผนการปฏิบัติงานประจำปี				
การติดต่อสื่อสาร	4) โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียน				
	5) โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองและชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนของตน ไม่มั่วสุมทำสิ่งผิดกฎหมาย				
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	6) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อประสานงานวินัยและความประพฤตินักเรียน				
	7)โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมเสนอและจัดทำมาตรการการรักษา วินัยและความประพฤตินักเรียน				
การร่วมมือกับชุมชน	8) โรงเรียนจัดบริการความรู้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมและควบคุมอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นให้แก่ชุมชนโดยการเชิญวิทยากรผู้มี				

เรื่อง	ข้อความคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
การร่วมมือกับชุมชน	ความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว				
	9) โรงเรียนจัดบริการความรู้ในเรื่องภัยอันตรายจากสิ่งเสพติดให้แก่ชุมชน โดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว				
การประเมินผล	10) โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในงานวินัยและความประพฤตินักเรียน				
	11) โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานวินัยและความประพฤตินักเรียนเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป				
6.งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
การทำงานเป็นกลุ่ม	1) โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน				
	2) โรงเรียนร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีการเลี้ยงดูบุตรหลานของตน				
	3) โรงเรียนสร้างเครือข่ายในการแจ้งเตือนการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับภัยทางสังคมหรือภัยจากยาเสพติด กับชุมชนโดยรอบ				
แผนการจัดทำปฏิบัติการประจำปี	4) โรงเรียนกำหนดปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแผนการปฏิบัติงานประจำปี				
การติดต่อสื่อสาร	5) โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง				

เรื่อง	ข้อความคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	6) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองประจำแต่ละห้องเรียนหรือแต่ละระดับชั้นเพื่อช่วยเหลืองานระบบและดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
การร่วมมือกับชุมชน	8) โรงเรียนจัดบริการความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่อง การเลี้ยงดูและสั่งสอนบุตรหลานของตนอย่างถูกวิธี				
การประเมินผล	10)โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง				
	11)โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป				

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์
ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิด การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพัน
ระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสอบถาม

เรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตาม แนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.ขอความกรุณาท่านโปรดช่วยตอบแบบสอบถามทุกตอน ทุกข้อ ตามสภาพจริงให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด เพราะข้อมูลที่เป็นจริงของท่านจะมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศในภาพรวมต่อไป การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านและการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาของท่านให้ ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดีและพร้อมทั้งกรุณาให้ความ อนุเคราะห์ส่งกลับคืนผู้วิจัยโดยใส่ซองของผู้วิจัยได้ติดแสตมป์เรียบร้อยแล้ว โดยท่านสามารถส่งคืน ทางไปรษณีย์ หรือ ส.ก.น. แบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้ว ส่งทางอีเมล sawaphob.deb@hotmail.com ถึงผู้วิจัย ภายในวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2559

นายสวภพ เทพกสิกุล

นิสิตระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทรศัพท์ 090-965-1225

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการ
เสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต10
(สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียน/ หัวหน้ากลุ่ม/ ครูผู้สอน)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) ต่ำกว่า 31 ปี 2) 31 – 40 ปี
 3) 41 – 50 ปี 4) มากกว่า 50 ปี

3. วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนแห่งนี้

- 1) ต่ำกว่า 1 ปี 2) 1 – 5 ปี
 3) 6 – 10 ปี 4) มากกว่า 10 ปี

5. ตำแหน่ง

- 1) รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่รับผิดชอบงานบริหารกิจการนักเรียน/หรือที่เกี่ยวข้อง
 2) หัวหน้ากลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน
 3) ครูที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการนักเรียน

ข้อความ	สภาพปัจจุบัน					สภาพพึงประสงค์				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
56) โรงเรียนสร้างเครือข่ายในการแจ้งเตือนการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับภัยทางสังคมหรือภัยจากยาเสพติด กับชุมชนโดยรอบ										
57) โรงเรียนกำหนดปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี										
58) โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง										
59) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองประจำแต่ละห้องเรียนหรือแต่ละระดับชั้นเพื่อช่วยเหลืองานระบบและดูแลช่วยเหลือนักเรียน										
60) โรงเรียนจัดบริการความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่อง การเลี้ยงดูและสั่งสอนบุตรหลานของตนอย่างถูกวิธี										
61)โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง										
62)โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป										

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายสวภพ เทพกสิกุล

นิสิตระดับมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการ
เสริมสร้างความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียนครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต10สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
(สำหรับตัวแทนชุมชน/ตัวแทนผู้ปกครอง)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) ต่ำกว่า 31 ปี 2) 31 – 40 ปี
 3) 41 – 50 ปี 4) มากกว่า 50 ปี

3. วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก

4. ตำแหน่ง

- 1) ตัวแทนชุมชน 2) ตัวแทนผู้ปกครอง

5. การประกอบอาชีพ

- 1) รับราชการ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 3) พนักงานบริษัทเอกชน 4) ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 5) รับจ้าง 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 10,001บาท 2) 10,001-20,000 บาท
 3) 20,001-30,000 บาท 4) 30,001-40,000 บาท
 5) 40,001-50,000 บาท 6) มากกว่า 50,000 บาท

ข้อความ	สภาพปัจจุบัน					สภาพพึงประสงค์				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
56) โรงเรียนสร้างเครือข่ายในการแจ้งเตือนการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับภัยทางสังคมหรือภัยจากยาเสพติด กับชุมชนโดยรอบ										
57) โรงเรียนกำหนดปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี										
58) โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง										
59) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองประจำแต่ละห้องเรียนหรือแต่ละระดับชั้นเพื่อช่วยเหลืองานระบบและดูแลช่วยเหลือนักเรียน										
60) โรงเรียนจัดบริการความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่อง การเลี้ยงดูและสั่งสอนบุตรหลานของตนอย่างถูกวิธี										
61)โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง										
62)โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป										

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายสวภพ เทพกลีกุล

นิสิตระดับมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อความ	สภาพปัจจุบัน					สภาพพึงประสงค์				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
42) โรงเรียนจัดบริการความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่อง การเลี้ยงดูและสั่งสอนบุตรหลานของตนอย่างถูกวิธี										
43)โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง										
44)โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป										

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายสวภพ เทพกสิกุล

นิสิตระดับมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ฉ

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้าง
ความยืดหยุ่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับมัธยมศึกษา เขต 10

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน
ครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ผู้ให้สัมภาษณ์ _____

วันที่สัมภาษณ์ _____ สถานที่ _____

สัมภาษณ์ _____

แนวคำถาม

1. ท่านคิดว่าโรงเรียนของท่านควรมีแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ด้านงานสำมะโนนักเรียน เป็นอย่างไร

1) โรงเรียนประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนในการสำรวจข้อมูลของนักเรียนอย่างไรบ้าง

2) โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยมีตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการอย่างไรบ้าง

3) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานจัดทำสำมะโนนักเรียนอย่างไรบ้าง

4) โรงเรียนกำหนดการจัดทำสำมะโนนักเรียนในแผนปฏิบัติงานประจำปี อย่างไรบ้าง

2. ท่านคิดว่าโรงเรียนของท่านควรมีแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน เป็นอย่างไร

1) โรงเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน อย่างไรบ้าง

2) โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองร่วมเสนอและจัดทำมาตรการการรักษาวินัยและความประพฤตินักเรียน อย่างไรบ้าง

3) โรงเรียนสื่อสารและจูงใจให้ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียนอย่างไรบ้าง

4) โรงเรียนจัดบริการความรู้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมและควบคุมอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นให้แก่ชุมชนโดยการเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว อย่างไรบ้าง

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสวภพ เทพกลีกุล เกิดเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2528, จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยมหิดล เริ่มเปิดสถาบันดนตรีของตนเองเมื่อ พ.ศ.2551 และได้ทำการศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความ เป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ ปี พ.ศ. 2557

